

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-heteses péld. sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér

Nyitási sora 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyetemi
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 151.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1908.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Vasárnap, március 29.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: Városi boltok és műhelyek.
- Az első szakasz.
- A vasárnapi munka.
- Öngyilkos nővérek.
- Váltsan egy ezrest!
- Hat Interpelláció.
- Tömeges gyermekrontás.
- A per-hiának.
- A cselédtenyésztés.
- Aradiak Londonban.
- Szediák Mátyás és Görgey Artur.
- Feljelentés egy halott ellen.
- A nap furcsaságai.
- Aradi kabaré.
- Tarkaságok.
- Tárca: Oh azok a férflak.

Városi boltok és műhelyek.

Tanácsurak,

ide, ezer és egy néhány mértföldnyire sárgállik az irigysége a külföld vidéki városainak. Ami ott csak szende kísérletezés, a jövődönnek félenk tapintása, az itt ujjáformálja az egész gazdasági és társadalmi életet. Mint a szabadság-szobron prűszkölve, föltartóztathatatlanul előre vág: tató biga, ugy törtet, száguld az új elv-mindent, mindent házi kezelésbe kell venni!

Fürkésző, elevenen látó szemmel már föl is fedeztek néhány vállalkozást, a melylyel a városnak megsápadt jövedelmeit hizlalni lehetne. A multkor elhatározták, hogy városi kertészetet létesít a város, most pedig a városi nyomda tervével foglalkoznak. Bizonyára senki se alkot magának ezekből olyan groteszk fogalmakat,

hogy a jövőben a helyi bankfiu Lőcs Rezsónél vesz egy tenyérsizeles krizantémumot, vagy pedig, hogy a költő Vannay Gyulánál fog megjelenni első verskötetének kinyomatása céljából. A fő, hogy a város ezzel keresni fog, s a jövőben busásabb módon fog telni dzsiu-dzsiura, meg egyéb nélkülözhetetlen dolgokra.

Hisszük, hogy a város a keresetforrások kutatásánál nem tart pihenőt. Igaz, hogy mindezekkel a város a maga polgáraival, a maga adófizetőivel szemben csinál versenyt. De azt hisszük, a város minden önérzetes polgára szívesen fog tönkremenni, ha az ő anyagi elsovadása a város jövedelmeit fogja dagasztani. Készséggel fogja fizetni nemcsak a pótdót, de azt az összeget is, a melyből az esetleg be nem való vállalkozások deficitjét kell fedezni. A polgárok zsirja legyen a malter, a melylyel a hipermodern Arad falait vakolják, — mondanám én, ha polgármesteri székhelyet tartanék.

Csak rövid idő kérdése lehet tehát, amikor a város fűszeres boltja megnyílik. Ösztönzést adhat erre azon, teljesen megbízható szakférfiaktól nyert adat, hogy a fűszeresek a sáfránon ötven percent hasznot keresnek. Ilyen bő keresetet a város nem hagyhat parlagon. S hihetően követi azt a városi hajfodorító- és borotváló intézetet. A lokalpatriotizmusnak főiemelő példája lesz, a mikor például Sófalvi György áldozatul dobja rengő fekete szakállát, csak hogy a borotválkozás által a közjövödelmek emeléséhez hozzájáruljon. Könnyelműség lenne, ha a városi mosó-

és vasaló-műhely terve a vízbe esnék, ez, a mellett, hogy újabb ezreket gyömszölne a város pénztárába, de arra is alkalmat adna, hogy a város szennyeseit is házilag lehessen mosogatni.

Ne vegyék rossz néven, tanácsurak, hogy a város háztartásának ezen forrongása, az új csapások felé megindult gazdálkodás bódult izgalomba ejt, s annak káprázatában a házi kezelésnek új meg új formáit keressük. Nem látjuk át például, hogy mért ne lehetne házi kezelésbe venni a vendéglői cigányzenészetet, holott a tányérozás jövedelme se megvetendő anyagi forrás. Féltő ugyan, hogy ez új állás krelálását tenné szükségessé: a zenészeti ügyosztály ellenőréit, azonban ennek dotációja legfőlebb annyi lenne, mint a várható jövedelem; több semmi esetre. Mért lenne akadálya annak, hogy a zsid-börzén, az elviselt holmik eladásán és vételén, a város mint vállalkozó szintén részt vegyen, s élvezze az ebből kiszivható jejelentős nyereséget? És ha már tul van a város az első szemérmien, a mely ma talán az ily keresetforrásoktól visszatartja, akkor lehetne talán arról is beszélni, hogy a város polgárainak egy más, igen fontos szükségletének kielégítését ne engedje pusztán a magán-vállalkozás zsákmányául. Azon diszkrét asszonyságok keresetét értjük ezalatt, a kik a randevuk összehozásában vannak segítségére a véletlennek, s ezt természetesen nem egészen önzetlenül teszik.

Csak meg kell kezdeni mindezt, hogy azután a házi kezelés lavinája magával

A hétről.

A balpárti legények . . .

Ezek a balpárti legények,
S Lengyel Zoltán a kapitány,
Az elvűség bennük a lényeg,
Hogy szent hitűktől el nem térnek;
Ezek a balpárti legények,
A lelkük büszke és vidám,
Ezek a balpárti legények,
S Lengyel Zoltán a kapitány.

Csatázni kész szilárd kuruc had,
Amilyen nem volt soha tán'
És bár csekélyke számmal vannak,
Dicsőséget, babért aratnak,
És bár csak egynehányan vannak,
Még ülni fognak Bécs nyakán,
Harcolni kész, szilárd kuruc had,
Kik győznek is a nagy csatán.

Mint bős dobogó hadi mének
Száguldnak a nemzetet át,
Üléseket jól kibeszélnék,
Neki vágnak a guny tömegének,
A jelszavuk: a szabad élet,
S megküzdik ezért a szatát,

Mint bős, dobogó hadi mének,
Rohannak az ellenen át.

Mert férfiatlanság, gyalázat
Meggzegni gyáván szóra szót,
Pedig az ellen nagy hadának
Lelkén e bűn, e véték szárad,
Kik rózsaszíné tenni vágynak
E sivar, szürke bus valót
S ezt ugy csinálják, hogy — gyalázat! —
Gyávául megszégik a szót.

Akik elég bítrak, merészek
Magukat büszkén vallani
A nagy Kossuth hithű hívének,
S követnek el vétékre vétket
S bérencel — ahány van — Bécsnek,
(Nekik tán ez is — valami . . .)
És ők, e hltvány, gyenge népek
Mornek még elvet vallani.

Azok, kiknek gyöngy életébe
Nincsen jövő, sötét a mult,
Kik csak a csélcsep szóbeszédre,
A lakomákra, ünneplésre,
A sok hü-hóra, semmiségre
Helyezték mindedig a sulyt,
De minden elvük — itt a vége! —
A sivar semmiségbe fut.

De nincs még vesve itt az élet,
Virágos, büszke Hunulán.
— Ezek a balpárti legények
Vetnek e rossz érának véget,
S lesznek hősök, lesznek vitézek,
S nem lesznek tisztelet híjján.
Ha tessznek is, s nemcsak beszélnék,
Segítve árva Hunnián.

És hogyha teani mitse tudnak,
Harcoljanak tovább tovább,
És hogyha kárhozatba jutnak,
És hogyha szörnyű véssek dúlnak
Ne szágják ők meg semmi urnak
Ajkuk adott és szent szavát,
— Gyalázat, hogyha hátra futnak,
S sebet kap mell helyett — a hát.

Ezek a balpárti legények
— Kik hej! sokat lármáztak ám,
S a lármában kevés a lényeg,
A lármával hát mit se érnek;
Nem kiabáltak, nem beszélték
Ures szavakkal soha tán
A hires gascogni legények,
S Castel-Jaloux, a kapitány.

Pártos.

ragadjon mindent, a mi él és percentet hoz. A gesztenye-sütő, a bóza-árus Abdurrámán se biztos abban, hogy reggelre nem fog vele szemben a város sátrát feszíteni. S azt is természetesnek kell találni, hogy a mint a városnak eddig még kevés számú gépüzemei egy percig se maradhatnak igazgató nélkül, ezen ipari és kereskedelmi vállalkozások számára is mielőbb megszervezik az üzemigazgatói állásokat. Házi kezelés ezek nélkül el se képzelhető.

S a mikor a gondolat a városi vállalatok végtelen során végiglejt, egyet természetesnek találunk. A tanács megcsinálja a városi kertészetet, a városi hártyakötődét és a tengeri hal-pácoldát, a városi fényképészetet és tyukszemvágászatot, de egyet soha se fog megcsinálni: a városi mézártszékét. Igaz, hogy ezt a polgárok sokkal inkább sürgették, mint az előbbieket, igaz, hogy ezzel a drágaságon segítene a város, a szegény lakosság inségén enyhítene. De a hol a városnak annyi sokféle hatósági boltja és műhelye lesz: muszáj ott ép hatósági mézártszéknek is lenni?

Az első szakasz.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Budapest, március 28.

Ma békésebb kedvvel indult az ülés, a házszabályvita alig tartott negyedóraig. De most már kétségtelen, hogy az ellenzék nem mond le arról, hogy a házszabályrevízió ellen a technikai obstrukció fegyvereivel is küzdjön.

Az ülést délelőtt tíz órakor nyitotta meg Justh Gyula elnök. Jelentette, hogy Halász Lajos, akit Biharmegye főispánja visztéletbeli főügyésznek nevezett ki, lemondott erről az állásáról.

Lengyel Zoltán, akinek ma kellett volna megokolni a Kossuth-szoborra adandó száz aranyról szóló indítványát, ezt visszavonta s csatlakozott a Ház gazdasági bizottságának nagyobb összegről szóló indítványához.

Oh azok a férfiak!

Irma: Milyen hamar elmúlt ez az öt év, akár csak egy álom.

László: Mért nem mondd edes, mint egy szép álom?

Irma (szomorú mosollyal): Te tudod legjobban, hogy nem volt mindig szép.

László: Ugyan ne rontsd el ezt a szép napot szomorú reminiscenciákkal; pláne most, mikor semmi okod a panaszra.

Irma: Ki tudja... én már nem tudok hinni...

László (megöleli és csintalanul a szemé közé mosolyog): Bennem sem?

Irma: Kiben másban? Az én világom te vagy és...

László (pajzánul): Hej haj, hamis a világ!

Irma (önkéntelenül elkacagja magát): Te mondad. És ezért nem hiszek az én világomban sem.

László: Ne higgy hát, ha jól esik, csak szeress, szeress!...

Irma: Hiszen egyebet se teszek, de mit ér, ha te nem szeretsz.

László: Így görbüljek meg, ha nem szeretlek jobban mint valaha.

Irma: Mit ér az nekem, ha más is szeretsz!

László: Már megint a régi nóta. Nem áldozom-e neked egész életemet?

Irma (könnyes szemekkel): O te szegény, jó ember... hozzám vagy láncolva egy egész életre, minden reménység nélkül, hogy valaha egyesülhünk.

Hodzsza Milán: A házszabályokhoz szól s a tegnapi ülés végén lefolyt jelenettel foglalkozik. Néhány képviselő a határozatképesség megállapítását kérte, többen a házszabályokhoz kívántak szólni, de az elnök ügyet sem vetett rájuk. A házszabályokat s a 48-as többséget most szépen elsinkófálják...

Elnök (csenget): Rendreutasítja Hodzsát és kijelenti, hogy a 48-as törvényeket senki sem kívánja „elsinkófálni.” (Zaj, helyeslés és derűtség.)

Hodzsza Milán: Magyarazatot kér az elnök-től a tegnapi jelenetek dolgában.

Elnök: Rakovszky alelnök szabadságra ment és így nem válaszolhat. Azt azonban ki zártnak tartja, hogy tendenciózusan járt el. Valószínű, hogy azért nem adott szót a jelentkezőknek, mert nem hallotta kérésüket.

Vlád Aurél: Nem hallottam eddig, hogy a második alelnök urnak rosszak a fülei.

Elnök: Nem enged meg, hogy Vlád ezen a hangon folytassa. Ha valaki a zaj miatt nem hall, ebből még nem következik, hogy süket.

Vlád Aurél: Ő tegnap úgy ordított, hogy akár Budán is meghallhaták volna. Tanulni az összes újságírók, akik följegyezték kérését. Nem gondolhat mást, min hogy az alelnök szándékosan ignorálta a házszabályokat.

Elnök: Rendreutasítja Vládot. Ne gyanúsítsa meg az elnökséget. Ha így folytatja, megvonja tőle a szót.

Vlád Aurél: Nem lehet eltűrni a házszabályok önkényes kezelését. Itt rendszeresen fümigálják az elnökök a házszabályokat.

Elnök: Megvonja tőle a szót.

Hodzsza Milán: László, hogy Justh jóhiszeműen védi Rakovszkyt, de nekünk az az impreszió, hogy sére sem esett a házszabályokon. (Az elnöki széket Návay Lajos alelnök foglalja el.)

Ezután áttérnek a napirendre.
Urmánczy Nándor szavazó képviselőt elegendőnek tart arra, hogy a sürgősséget elrendelje, viszont a határozathozza azt garanciákkal kívánja körülvenni. Mérey módosításainak nem tulajdonít fontosságot. A szólásszabadság lényegét nem abban keresi, hogy valaki órákon át beszélhessen. Arról az aggodalomról szólva, hogy a szigorított házszabályokkal a nemzetietlen többség lenyűgözheti a kisebbséget, megjegyzi, hogy ezzel szemben bármilyen liberális házszabály hitbavaló.

Nagy György: Hát Tiszát nem a házszabályokkal verték vissza? (Nagy zaj.)

Bela Henrik: Az nem volt nemzetietlen többség! (Zaj, ellentmondások.) Az a nemze-

tietlen tábor, amely a nemzetiségiekkel cimborál! (Zaj)

Molnár Jenő: Micsoda beszéd ez? Hogyan becsürelhetni így le az állampolgárok millióit? Okos politika ez? Azt hiszik, elég annyi a hasafiaszágból, ha valaki folyton a mellét veri és a negyvannyelcat emlegeti? (Zaj)

Zakariás János: A függetlenségi párt nevében ezt a célást visszautasítom. (Zaj és nagy derűtség)

Urmánczy Nándor: Kívánja a házszabály-reviziót, mert nem egészséges állapot az, ha bármilyen kisebbség meg tudja akadályozni a parlament munkáját. Csomó módosítást nyújt be.

Bánffy Dezső báró: Az indítványt sem Nagy Imri, sem Mérey Lajos szövegezésében nem fogadja el. A revíziónak feltétlenül híve. De ezt a kérdést incidentálisan nem lehet megoldani. Most ezt hatalmi kérdésnek tekintik. Nem mondja, hogy alaptalanul, de a formát rosszul választották meg és ami most történik, nem egyeztethető össze azokkal a kijelentésekkel, melyek a koalíció megalakulásakor elhangzottak. Szól arról, mennyire fáj neki, a liberális embernek, hogy a klerikális szellem egyre nagyobb mértékben érvényesül.

Szmrecsányi György: És nem Bánfytól függ!

Bánffy Dezső báró: Konstatálom egyszerűen, hogy a klerikálizmus hódítani fog.

Szmrecsányi György: Nincs klerikálizmus! Elnök: Figyelmezteti Szmrecsányit, hogy ne szóljon közbe, majd rendreutasítja.

Bánffy Dezső báró: A házszabályokat előreláthatólag bizonyos célok érdekében akarják megváltoztatni. Azok alapos átdolgozására van szükség. Fájdalommal látja, hogy az abszolút többségek kora lejár. A jövő parlamentbe a nemzetiségiek és a szociálisták nagyobb számmal fognak bekerülni, mint most. A koalíció mostani pártjál sem maradhatnak együtt. Itt egyes csoportok fognak uralkodni, ami a magyar államra és a parlamentre veszélyes. Ez nemzeti kérdés. A szabadságpárt uralma Bécses szemben védhette nemzeti érdekeinket. Dualisztikus viszonyunk mellett, melyet fentartandónak vélek, mert csak így lehetséges a magyar állam fejlesztése, az ilyen pártcsoportok uralmát ki kell szarni. Nálunk mindig veszélyes, ha nincs parlamenti többség. Ezért aggodalommal néz a jövőbe. Az a győzelem, melyet a többség most arathat, csak pírhuai győzelem lesz, melyet nehéz áron fog megfújni. Nem fogadja el az indítvány első bekezdését.

Návay Lajos alelnök: A felszólaló azt említtette, hogy az elnökség új praxist honosított meg az indítványok kezelése körül. Az elnök-

László: Mit tesz az, csak te szeress, a többi mellékes.

Irma (hívvel): Tudod, hogy szívvel-lélekkel a tied vagyok. Mig te...

László: Hát nem ép most dicsértél meg hűségemért?

Irma: Csak szerelmedért. Mert a hűség és a szerelem, az nálad nem egy fogalom.

László: Hányszor megmondtam már, hogy amit teszek, a látszat kedvéért teszem, hogy jó hirnevedet a legcsekélyebb homálytól is megóvjam. H. szén a három év óta, hogy visszakerültél anyád házába, még ennek a jó asszony-nak sincs halvány sejtelve sem ami viszonyunkról, annál kevésbé a világnak. Azt hiszed, hogy nem okoz nekem gyakran kimondhatatlan szenvedéseket ez az öntúrtörtetés. Én, aki a napnak minden percét közeledben szeretném tölteni, nem jövőm csak hetenként legfeljebb kétszer, vagy háromszor, mint bármely más ismerősöd. És csupán azért, hogy jó híreden csorba ne essék.

Irma: Igaz, te jó és nemes vagy. Mert noha attól a perctől fogva, hogy férjem, mint legjobb barátját és hivatalnoktársát bevezetted házunkhoz, szeretted...

László: És te engem nem, te kis hamis?

Irma: Mi tagadás benne, én is. Hisz férjemet, ki csaknem kétszer olyan idős volt, mint én, sosem szerettem és csak anyám rábeszélésére mentem hozzá, ki ezáltal mindkettőnk jövőjét biztosítani akarta, mit sem tudva annak az embernek könnyelmű, frívól jelleméről. Mondom te át, dacára, hogy az első perctől fogva szerettük egymást, soha egy tekintetteddel sem ártultad el érzelmeidet.

László: No, nem egészen így volt, a tekintetem nagyon is sokat mondott, különben, hogy tudtad volna...

Irma: Mindegy. Ugy viselked magad, mint egy igazi gentleman, aki a legnagyobb bűnnek tartotta volna feledni legjobb barátja s mi több jó akarója házi békéjét. És ha a sok pénz, mely kezein forgott el, nem vakítja az amagy is léha, könnyű erkölcsű embert és nem kénytelen az elsikkasztott pénzzel Amerikába szökni, úgy még ma is ott tartanánk, ahol az első napon.

László (magához öleli és forrón csókolja): De jó, hogy vannak emberek, akik nem tudnak ellentállni a pénz varázsának. Rám a pénz soha sem birt ingerrel.

Irma: Te vagy a világ legönzetlenebb embere, mert miattam visszautasítottad azt a fényes állást a fővárosban, mely örökre gazdag és független emberré tett volna, csupán azért, hogy hetenként kétszer-háromszor egy-egy órácskát nálam tölthess.

László: És visszautasítanék egy miniszteri tárcát is ezért az egyetlen órácskáért.

Irma: Ami annál meghatóbb, mert semmi kilátás arra, hogy valaha másképp legyen. Mert az az ember — noha 10 évvel idősebb náladnál, — még élhet 25 - 30 évig is.

László: Se baj. Akkor mindjárt megüljük az aranylakodalmat is, de az én kedves, öreg anyókám mocsoktalan hírnévvel kerül be a hajlékomba. No de én bízom a jószágos Gondviselésben, hogy nem fog ilyen sokáig tartani és a még jószágosabb gutában, amely az ilyen sűrű véru bonvivántokat...

ség hásszabályszerűen jár el, tehát ez ellen óvast emel.

Bánffy Dezső báró: Nem mondtam, hogy nem hásszabályszerűen jár el az elnökség, de igenis azt, hogy tízennégy esztendő régi praxist megváltoztatott. Ennek káros következményeit még az egész Ház érezni fogja.

Piliszy István teljesen visszautasítja a hásszabályrevisiót. Indítványokat nyújt be az első szakasz egyes pontjai ellen és részletesen megindokolja az indítványokat. Kéri indítványai kinyomtatását.

A többség mellőzi a kinyomtatást.

Ivánka Milán nem fogadja el a hásszabályrevisiót. Necsak az ellenzék, hanem a kormány-párt kötelességével is foglalkozzanak. Az a szándékon képviselő, amely a sürgősség kimondásához szükséges, legyen is itt állandóan.

Ivánka Milán tizenkét módosítást nyújt be az indítvány első pontjához. Beszéde közben azzal vádolja az elnököt, hogy nem nyíltan, hanem bujkálva sérti meg a hásszabályokat.

Návay Lajos elnök ismételt rendreutasítja, majd amikor Ivánka újból sértő kifejezéseket használ, megvonja tőle a szót.

A disszidensek padjain nagy zaj tör ki.

Vlád Aurél: Csak akkor lehet valakitől megvonni a szót, ha eltér a tárgytól.

Justh Gyula a függetlenségi párt közép-padjairól köszöklát: Nem tudják a hásszabályokat. Legalább olvassák el, ha folyton sérelmekről beszélnek.

Návay Lajos elnök: Nagyon sajnálom, ha a képviselő ur nem olyan érzékeny a polgári becsületére, hogy nem érsi az Ivánka Milán szavaiban foglalt sértést, én azonban ilyen kifejezések használatát nem engedem meg.

Justh Gyula, Szathmáry Tivadar és mások **Vlád** felé kiáltoznak.

Sándor Pál: Utasítsák rendre Justh Gyulákat. Ha minket rendreutasítanak, ők se legyenek kivételek.

Farkasházy Zsigmond: Ilyen dolog még sohasem történt. Egészen új érzékenység.

Justh Gyula: Igenis, a sértetést nem lehet eltűrni. Esután es így lesz, nem tűrünk extravurston.

Vlád Aurél folyton kiabál, mire az elnök rendreutasítja és figyelmezteti, hogy menjen a helyére.

Ezután **Szkicsák Ferenc** beszél folytonos zajban az indítvány ellen.

Egy órákor az elnök szünetet ad, amely után átérnek az interpellációkra.

A vasárnapi munka.

Megbirságotl nagykereskedők.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 28.

Az aradi kereskedelmi alkalmazottak szakegylete az aradi rendőrség kihágási bíróságánál feljelentést adott be ama nagykereskedők ellen, akik aradi alkalmazottjaikat vasárnap délelőtt tíz óráig foglalkoztatják munkával. A feljelentők ebben a vasárnapi munkaszünetről alkotott törvény intézkedéseinek megsértését látták.

Az 1908. évi 28559. számú kereskedelmi miniszteri rendelet kimondja, hogy az ipari és kereskedelmi üzletekben az elárúsítás vasárnap délelőtt tíz óráig végezhető. Az üzlettel szoros kapcsolatban álló irodai munkálatokról a törvény nem intézkedik. Nem tiltja az irodai munkát és nem sorolja fel azon kategóriákban sem, ahol megengedett vasárnapi munkáról van szó. Tehát a nagykereskedők eljárása teljesen jóhiszemű s a törvényhozásnak kell gondoskodnia arról, hogy ilyen életbevágó kérdés ne legyen egyéni mérlegelésre, még ha az bírói is, — bizva.

A kihágási bíróság a feljelentés alapján **Éles Ármin, Andreyi Károly, Domány József, Herbstein Mór, Adler Andor** nagykereskedőket huszonötkorona pénzbírságra ítélte. Az említettek az ítélet ellen felebeztek. A tanácshoz beadott felebezésükben arra az álláspontra helyezkedtek, az idézett miniszteri rendelet csak a kicsiben történő elárúsítást szabályozza. A nagykereskedésben, ahol tömegáru szolgáltatnak ki és az áru kiadása a bolti segéddek által az árusításnak csupán egyik részét alkotja, tulajdonképpen a könyvekbe való bevezetés, a készpénzfizetést pótló elkönyvelés által van befejezve. Az irodai munka tehát csupán kiegészítő része a kiadásnak.

A tanács az elsőfoku hatóság felfogását tette magáévá s az ítéleten nem változtatott.

A nagykereskedők ebben természetesen nem nyugodtak meg. A kereskedelmi miniszter véleményét és döntését provokálták az által, hogy a tanácsi határozat ellen is felebbezéssel éltek.

A kereskedelmi miniszter áttette a felebbezést a belügyminiszterhez, a ki azonban szintén belátta, hogy a nagykereskedők okfejtése bír alappal. Érdemleges döntés előtt tudniillik megakarja vizsgálni a belügyminiszter azt a körülményt, vajjon mennyire van szerves kapcsolatban a vasárnapi elárúsítás az irodai munkálatokkal?

Ma érkezett leiratával arra hívja fel a város közönségét, illetve a tanácsot, hogy a szabályszerű póttárgyalás során állapítsa meg, vajjon a kereskedők által alkalmazottjaival végeztetett irodai munka az árusítással tényleg oly szoros kapcsolatban áll-e, hogy az irodai munkának el nem látása az üzletében való árusítást is lehetetlenné tenné.

A tanács mai ülésén foglalkozott a miniszteri leirattal. Rendelkezésének értelmében visszaadja az összes iratokat a kihágási bíróságnak. Ez új, illetve pótvizsgálatot fog indítani a miniszter által felvetett kérdés tisztázására.

Mindenesetre elfogják érni a nagykereskedők azt, hogy a legkompetensebb fórum, a kereskedelmi miniszter elvi döntést fog hozni az ügyben, melynek nemcsak Aradon, de az egész országban hasznát fogja látni a nagykereskedelem, mert amint a leiratról kitetszik, a miniszter is azon az állásponton van, hogy az irodai személyzet, mely az adás-vétel lebonyolításához szükséges, vasárnap délelőtt tíz óráig foglalkoztatható.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A IV. kerületi Barabás Béla asztaltársaság holnap, vasárnap este fél 9 órákor tartja ünnepélyes felavatását az új helyiségben, a „Fekete báránny”-hoz címzett vendéglőben (Bo-

Irma (megfenyegeti ujjával): Vigyázz, magad alól rántod ki a széket.

László: Hogy hogy?

Irma: Csak úgy, ha elgondolom, mi mindent dobtál el magadtól miattam: egy nagy, méltóságos állást, vagyont és talán nyugodt, boldog családi életet s mindezt egybe vetem ledérségeddel.

László: Ledérséggel... ez tán mégis erős egy kissé.

Irma: Igen, ledérséggel, mert, hogy nagy, önzetlen szerelmed dacára is megcsalsz, az szent.

László: De Irma!

Irma: Csitt!... Hányszor nem kell hallanom az ismerősöktől, hogy igazi Don Juan vagy. Ma d ennek, majd annak udvarolsz tüzesen. Annak az asszonynak pláne egy álló évig hódoltál. Tudod, akkor, mikor az a nagy betegségem volt, mely 6 hónapig az ágyhoz kötött. Oh, micsoda pokoli kínok voltak azok, mikor ettől is, attól is hallanom kellett, hogy ugy kiséred, mintha csak árnyékául szegődtél volna: színházba, bálókra, zsuokra, szóval mindenüvé. És nekem, a szegény betegnek alig szenteltél néhány percet, azon ürügy alatt, hogy nem akarsz a sok látogató előtt feltűnni.

És azután — mikor lábbadozó voltam és iszonyattal vettem észre, hogy üde arcom megsárgult, megfakult, hogy hajam kihullott és azt kellett tapasztalnom, hogy mindinkább elhidegülsz irántam s mindjobban belekerülsz annak a nőnek a hálójába, csak egy hajszálon mult, hogy kárt nem tettem magamban. — Persze, azóta, hogy arcom rózsái visszatértek,

ismét a régi, oda-dó vagy, ámde azért az az asszony még egyre kísért. Csak tegnap halottam.

László: Ugyan ne gyerekeskedj.

Irma: Persze, ez nálad csak gyerekség; mert ti férfiak azt hiszitek, hogy nektek minden szabad; hogy a szeretett nő ellen elkövetett hűtlenségeket nem érdemes számba venni, mert ezek csak futó, muló szeszélyek, amelyekhez szíveteknek semmi köze, mert szíveitek sértetlenül megtartjátok annak az egynek, az igazinak. Nemde, így gondolkodtok ti önző elbizakodottságokban. De mit szólnátok, ha mi nők ugyanezt az elvet vallanánk. Mit szólnál, ha én is...

László (hirtelen félbeszakítja): No még csak az kellene!

Irma: Miért? Hát ha méltó elkeseredésben már meg is toroltam volna a te sok hűtlenségeidet. Azt hiszed tán, hogy érzéketlen báb vagyok, akivel kényed-kedved szerint elbánhatsz?

László (erőltetetten felkacag): Ugyan ne beszélj dőreségeket. Még ha saját szememmel győződném meg hűtlenségedről, akkor sem hinném el. Irma... az én tündérem... az én istennöm... akinek szíveimben oltárt emeltem és oly magas piedesztálra állítottam, hogy e romlott világ legparányibb szennyje még a saruját sem érinthetné, az én Irmám, kinek az erény és tántorithatatlan hűség vérében van, egy kokott! — Hahaha! még elgondolni is nevelsége.

Irma: Ne ringasd magad olyan biztonságban. Te nem tudhatod, mire képes a legerénye-

sebb asszony is, ha biztos tudomást szerez róla, hogy legtisztább, legszentebb érzelmeit méltatlan férfire pazarolja. Nagyon könnyen megeshetik ilyenkor, hogy bár undorodik a büntől, az elkeseredett dac azt mondatja vele: ha te úgy, én is úgy.

László (kissé izgatottan): Elég legyen ebből az izetlen tréfából. Nem is képezed, mily rosszul áll ez neked. Bármiképp filozofálj is a férfi és a nő jogairól, magadban nagyon jól tudod, hogy ezek nem esnek egyforma beszámítás alá és hogy ami a férfinél egyszerű elántorodás, az a nőnél a legocsmányabb bűn.

Irma (lesütött szemekkel): Már pedig... **László** (ingerülten): Mondom, hogy elég legyen a komédiából! Ne rontsd el ezt a szép évfordulót ezekkel a gyerekségekkel.

Irma: Épen a mai szent napot tartom legalkalmasabbnak arra, hogy megmondjam. Mert a lelkiismeretem fellázad ellene, hogy tovább is hitgeesselek. Tudd meg tehát...

László: Irma, az égre kérlek, hagyj fel evvel a gonosz játékkal. Ha az volt a célod, hogy rám ijessz, hát ezt tökéletesen elérted már is. Ne vidd a végletekig, mert nagyon megtalálnád banni.

Irma (kezeivel elfödi arcát): Mindhiába, meg kell tudnod mindent. Nem tudok tovább élni ezzel a bűnnel a lelkemen. Szeretlek ma is, mint az életemet, sőt annál is jobban azért, mert vétkeztem ellened. Egyszer... egy gyenge pillanatomban... mikor irántad való elkeseredésem a tetőpontját érte el... és az az ember olyan jó... olyan gyöngéd volt hozzám... és tudtam, hogy imád...

ros Béni-ter és Fa utca sarkán), melyen *Barabás Bela dr. védnök is részt vesz*, melyre a t. tagokat minél nagyobb számban és lehelőleg jelvénytyel való megjelenésre kéri az elnökség.

Öngyilkos nővérek.

A halál torkában.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 28

A Budapesten történő sok öngyilkosság és öngyilkossági kísérlet között is ritkaságainkba megy az, amely az éjjel történt a Damjanich-utca 36. számú házban.

Két nővér, akik cselédsorban voltak, állítólag a rossz bánásmód miatt halálra szánták magukat és indultak együtt a halálba. Az egyiknek sikerült, a másikat csodálatos véletlen életben tartotta.

Tudósítónk közli:

Schulhof Leó kereskedőnél a Damjanich-utca 36. számú házban szolgáltak özv. *Baron Marianné*, született *Karácsonyi Berta* 21 éves szakácsnő és ennek huga, *Karácsonyi Gizella* 16 éves mindensz.

Ma éjjel 12 óra után néhány perccel Hegyi (Hán) Gyula házvezető és a nála, a házmeztelakásban időző *Barta Lajos* bádoggyszerelő tompa zuhanást és utána segélykiáltást halottak. Kiszöktek. A kiáltások a második udvarból jöttek. A második udvarban, a jobbfelől fél mellett hanyat fekve vértócsában találtak egy nőt, melyben a házmeztel *Schulhofék* egyik cselédjére, *Karácsonyi Bertára* ismert. Cipő nélkül volt, harisnyában, fekete alsószoknya és fekete blúz volt rajta. Akkor még élt.

Hegyi és *Barta* nem sokat foglalkoztak vele, mert a segélykiáltások a harmadik emeletről hangzottak, ottan fejjel lefelé, lábával a vaskorlátba beakadva, a korláton kívül légtett egy másik nő.

A harmadik emelet lakói, akik a segélykiáltásra színen előkerültek, segítségére siettek és lábánál, ruhájánál fogták addig, míg a házmeztel és a szerelő felkerült és kiszabadították a leányt veszedelmes helyzetéből. *Schulhofék* másik cselédje, a 16 éves *Karácsonyi*

Gizella volt, aki elájult, amikor visszamerték a folyosóra.

Mentőkért és a rendőrségnek telefonáltak. Mire a mentők megérkeztek, *Karácsonyi Berta* meghalt, *Gizella* pedig eszméltára tért és sirva panaszkolta, hogy nőjével megegyeztek abban, hogy együtt meghalnak, még pedig azért, mert rossz helyük volt.

A központól megérkezett rendőrszolgálat megmozdította a hullát, talált nála több zárt levelet és egy nyitottat, amely a rendőrségnek szólt és szó szerint a következő:

Kérem a leveleket a hozzánk tartozóknak eljuttatni. Ez szerencsétlen halálunk a végét volt, hogy a helyünk nagyon rossz volt és minden hónapba nem akarunk más helyre menni, hanem *Schulhofné* csak az akasztófa-ra volna érdemes.

Sürgönyözzenek *Reiterer Károly* *Lupény Hunyad m. Erdély.*

Karácsonyi Berta és *Giza* az, akik szerencsétlenek.

A zárt levelek *Reiterer Károlynak* és *Reiterer Károlynénak* szólnak. A házban nem tudnak arról, hogy *Schulhofné* olyan rosszul bánt volna a cselédjével, hogy azokat a halálba üldözte. *Karácsonyi Berta* rettenetesen ideges volt, különösen azért, hogy otthon fiatal férje öngyilkossá lett. A fiatal özvegynek el kellett jönni szolgálni és magával hozta hűgát is.

A cselédök *Schulhof Leó* szerint teljesen megbízhatatlanok voltak. Így tegnap *Schulhofék* 18 hónapos gyermekét magára nagyták a szobában az asztalon ülve és csodaszámba ment, hogy le nem esett és baja nem történt. Természetes, hogy a gyermek anyja emiatt megharagudott és *Karácsonyi Gizellának*, aki még a gyermek gondját sem tudta viselni, felmondott.

A két nő azon keseredett el annyira, mert tudták, hogy együtt nem kaphatnak szolgálatot, vagy csak a legrikább esetben, különválni nem akartak és a hisztérikus *Berta* rávette *Gizellát* az öngyilkosságra.

A rendőrség a hullát elszállította a bonctani intézetbe, az életben maradt leányt pedig, miután attól lehetett tartani, hogy öngyilkossági kísérletét megismétli, átadták a házmeztelnek őrizetre.

csinyen érnek, lassan, gépiesen beszélni kezdett): Lábbadozó voltam már, de ő azért napon-ta eljött. Egyszer, alkonyattájt, ott ült, mint rendesen a pamlagom mellett a zsölyében és az ütememet szamlálta. Éreztem, mint remeg a keze csuklómon, mint a lázbetegé. Megijedtem és elakartam vonni kezem.

László (lázos türelmetlenséggel): És... mi történt aztán? ...

Irma: Ő lehajolt... és...
László: Kinyitotta a szemét. Gyorsan. Mi történt azután? ...

Irma: Ahogy ott feküdtem, még bágyadtan, szinte magammal tehetetlenül, fölémből hajolt és megcsókolta a szemeimet.

László (ki eddig visszafojtott lélekzettel fékezte magát, ismét dühbe gurul): És te... te ezt türed! ...

Irma: Mit tehettem volna, olyan gyenge voltam, mint a lehelet és azonkívül... hisz mondtam már, hogy a boszu és a bennem ébredő új érzélem hatalmaskodott akkor fölémből, mikor forró ajkai szememre tapadtak, szinte megsédülve és egy benső vágtyól ösztökélve, nyaka köré fontam karjaimat...
László (lihegve): És... és...?
Irma (alig hallhatóan susogja): Ő magához ölelt...

László (fejét a két keze közé fogja): Gyorsan, mert megőrülök! ...

Irma (hirtelen megváltozott hangon, csipős ironiával): Mit akarsz még... részleteket? ... én ilyeneket téled, sosem követeltem. (Kacagva):

Váltson egy ezrest!

Vakmerő szélhámosok.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 28.

Ez különösen hangzó szó a tolvajsztáróból való s egy régen elfelejtett szélhámoságot írök elnevezése. *Califener* nek nevezik azt a tolvajt, aki pénzváltás ürügyével lop. Esztendőnk óta nem történt ilyesfajta lopás, míg most egyszerre számos feljelentést tettek a fővárosi rendőrségen a *califener*ek ellen. Főleg a pénzeslevélhordókra vetették ki a hálójukat. Különböző utcában egy uriasan öltözött ember megszöliotta a pénzeslevélhordókat és megkörte őket, hogy váltssanak föl egy száz, vagy ezerkoronás bankjegyet. Legtöbbször szívesen tesznek eleget a kívánságnak. Az illető uriember, amikor már a kezében van a váltott aprópénz, jóskaratulag figyelmezteti a levélhordót:

— Figyelmeztetem, a bankó egyik sarkából egy darabka hiányzik. De azt hiszem, ez nem baj.

A levélhordó csak ekkor nézte meg jobban a nagy pénzt, s amikor látta, hogy tényleg hiányzik az egyik sarkából, sajnálkozva visszajuttatja a bankót. Az ur is átnyújtja az aprópénzt. A levélhordók csak később vették észre, hogy néhány 20 vagy 50 koronás bankjegyet a váltó ur ellopt. Így megkárosították: *Kovács Ferenc*, *Kalmár Károly* és *Róth Sándor* postaltisztok. Tegnap azután lépre került a szélhámos. A szabadság téren *Gulyás István* postaszolgát szólította meg a tolvaj és kérte, hogy egy 1000 koronás bankjegyet váltson fel. Közben *Gulyás* észrevette, hogy két darab száz koronást ügyesen zsebre vágta. *Gulyás* rendőrt hívott, aki a tolvajt a főkapitányságra vitte. Itt megállapították, hogy az illető *Rosenberg Vilmos* 30 éves pincér, aki lopásért már büntetve volt. Letartóztatták. — Ugyancsak pénzváltás közben lopott *Richter Irma* csehországi születésű 35 éves, volt cirkusz tulajdonosnő. Beállított *Szuly Aladár* dr. üzletébe s husz koronás bankjegy felváltását kérte. De csak fényes osztrák koronákat kért azzal az ürüggyel, hogy Romániában fülbevalókat készítenek belőle. A koronákat segített kiválogatni, miközben hét koronát elcsent. A rendőrség őt is letartóztatta.

László (vad dühvel lerántja az asszony kezét arcáról): A nevét... a nevét akarom tudni annak az embernek!

Irma (halványan és reszketve): Csillapodjál kérlek, nem vagyok annyira bűnös, mint gondold. Beteg voltam akkor, nagy beteg, hat hónapig. Az orvos napon-ta kétszer is eljárt hozzám. Napról napra inkább meggyőződtem róla, hogy érdeklődik irántam. És mi tagadás benne, nekem is jól esett az a gyengéd figyelem, mellyel elárasztott. Minden nap friss rózsákat hozott és óraszámra elült ágyam mellett, míg ép akkor te csak percekre mutatkoztál nálam; mindig sietős volt az utad ahhoz a másikkhoz. — Jól tudtam én...

László (a beszéd alatt oly fehér lett, mint a fal. Isszonyu harcot vívott benne a harag és kétségbeesés, mert a legnagyobb mértékben bűnösnek érezte magát. De végtelen önzésében vad indulata győzött a maró önvádon és fogait csikorgatva ordította): Hát ő volt... Gyula... legjobb barátom!... (Elfeledte, hogy annak a jó embernek fogalma sem volt a közte és *Irma* közötti viszonyról, hogy őt mindenki szabadnak hitte és úgy tisztelték, mint az erény mintaképet.) Megölöm azt az embert! — sziszegte, miközben szemei őriült lázban villogtak és ajkait véresre harapta. — Megölöm... De nem, először mondd el részletesen azt az egész utálatos szerelmi komédiát, mit a hátam megett szöktetek.

Irma (mintha csak hipnotikus erőszak alatt állana, mint egy engedelmes gyermek, akit

Még az kellene, hogy beavatnám első szerelmi ömlengéseink misztériáiba. Beláthatja uram, hogy ez lehetetlen.

László (magánkívül a kalapjáért rohan és már az ajtóból kiáltja): Utoljára voltam ma itt asszonyom, mert ön egy... egy... közönséges...

Irma (elsikoltja magát): Ki ne mond ezt a szót!... (Sirásban tör ki, szemeiből csak úgy patakszik a könnyek. Leroskad a pamlagra): Istenem, milyen nehéz még szavakkal is rossznak lenni...

László (lassan, vontatva, mint egy automata, visszatér az ajtóból): Mi ez... te sirsz... rut játékot üztél volna velem?

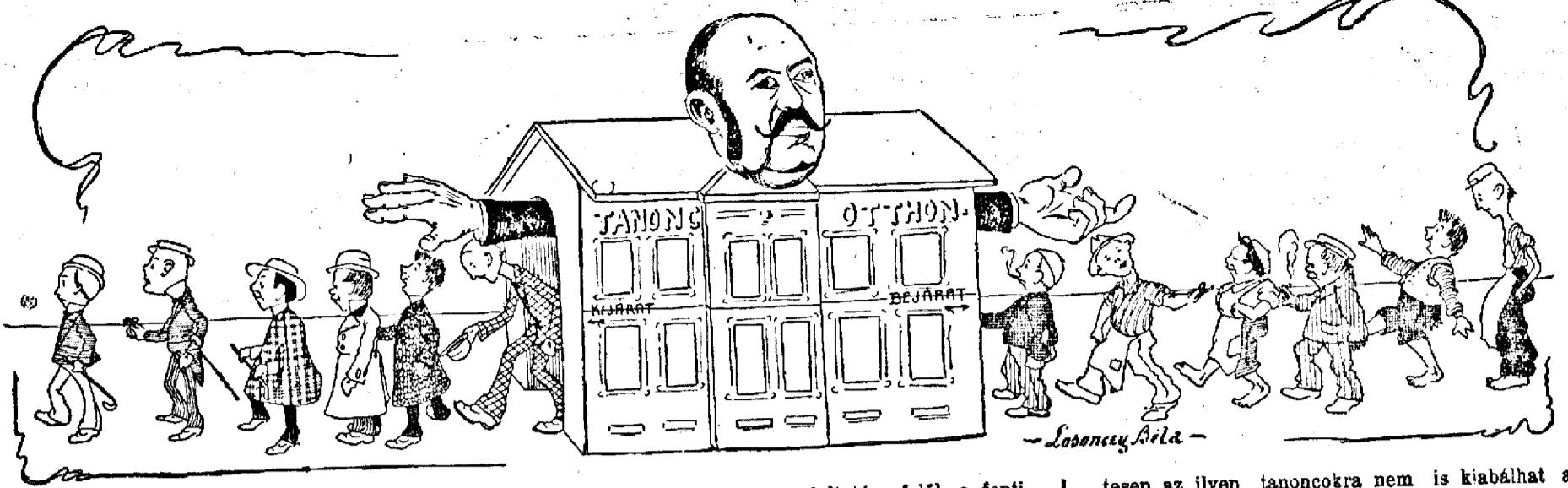
Irma (könyvek között mosolyogva): Nézz a szemem közé. Így nézek-e ki, mint aki képes volna egy ilyen ocsmányságot elkövetni, de valakit csak egy tekintettel is felbátorítani?

László (hebegve és könnyeit törülgetve, melyek egyszerre elborították szemeit): *Irma*... lehetséges... Mindez csak...

Irma (édesen kacagva, a szavába vág): Csak tréfa... Elismerem, hogy gonosz, de jól kieszt tréfa volt. Büszke vagyok a színjátásomra, mert egy negyedórás kára egészen megtörtél és ezt busásan meg is érdemelted, azokért a sok keserves-kinos órákért...

László (csókjáporral zárja le a hamis ajkakat): Csitt! egy szót se többet erről. Esküszöm, hogy örökre ki vagyok gyógyulva.

Nemo.

Csodát művel a Kovács Vince sokoldalúsága. Minden művészeti között legnagyobb tudománya az internátus-csinálás. Csinált már tanító-konviktust, s ha jól megy, csinál mamzell-otthont, s esetleg a nyugalmazott polgármesterek internátusát.

Most az inas-otthon van műsoron. A ki ho-

mályban van ennek a rendeltetése felől, a fenti kép tájékoztathatja. Bemegy az internátusba a kölyök, mint suszterinas, gyalu-virág, maltergyakornok, gyerek-ringató cérnavitéz, — s kijön, mint az utolsó divat szerint öltözött zsaurfiu, korzó-lovag, harang-kabát-urfi, és a többi. — Gyönyörűség lesz nézni őket. — Természe-

tesen az ilyen tanoncokra nem is kiabálhat a gazda:

— Te kölyök, a dratvát!

Hanem csak ilyes formán:

— Drága Heesepecs ur: intézze el rövid uton ama dratvának hozzám leendő áttételét...

Hát ilyen lesz a tanonc-otthon.

Hat interpelláció.

László Imre ügye a Házban.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 28.

A képviselőház mai ülésén hat interpellációt jelentettek be. Nagy György kérte, hogy azokra már fél egy órákor tórjen át a Ház, de az elnök javaslatára egy órákor kezdődik az interpellációk tárgyalása.

Az interpellációk közül azonban három elmaradt, köztük a legérdekesebb is, melyet Nagy György jegyzett be az interpellációs könyvbe s amely így hangzott volna, ha hangzott volna:

1. Hajlandó-e a miniszter ur a László Imre főhadnagyot rangvesztésre ítélő katonai becsületbíróságnak erre vonatkozó összes iratait haladéktalanul, de legkésőbb három nap alatt a Ház asztalára letenni?

2. Hajlandó-e a katonai becsületbíróság azon tagjai ellen, kik László Imre főhadnagyot nemzeti imádságunk, a Kossuth nóta eléneklése miatt állásától megfosztották, szigorú vizsgálatot indítani?

3. Hajlandó-e megnyugtani afelől, hogy a jövőben magyar katonát a Kossuth nóta elénekléseért bántódás nem érhet?

4. Hajlandó-e sürgősen intézkedni, hogy a halálba üldözött László Imre rangját visszanyerje és a halottól megtagdott kegyelet a katonaság utólag megadja?

Hoffmann Ottó a belügyminisztert akarta interpellálni és azt kérteni, hajlandó-e a községi és körorvosok helyzete javításáról szóló javaslatot a jövő ülészak megkezdése után haladéktalanul betervezni s gondoskodott-e arról, hogy a javítandó fizetés visszamenőleg 1908. január 1-től számíttassék?

Bozóty Árpád a kereskedelmi miniszterhez akart interpellációt intézni az „Österreichisches Kursbuch” című fekete sárga színű, kétfejú sassal megjelent kiadvány dolgában, mely úgy tünteti fel a dolgot, mintha a magyar állam benne volna az osztrák birodalomban. Kérde, hajlandó-e ettől az osztrák menetrendtől megvonni a postai szállítás jogát?

Ez a két interpelláció is elmaradt s így csak meglehetősen szürke kérdések maradtak a műsoron. Az interpellációkról alábbi tudósítást adjuk:

Rátkay László az öreg honvédek ellátása ügyében interpellál. A függetlenségi pártnak becsületbeli kötelessége, hogy ezt a kérdést törvényhozásilag rendezze. Kérde a miniszterelnököt, hogy addig is hajlandó-e rendeltileg gondoskodni az öreg honvédek jobb ellátásáról.

Wekerle Sándor miniszterelnök kéri, hogy választ érdemben a legközelebbi napokban ad hassa meg, addig is kijelenti, hogy az öreg honvédek iránti kegyelet nem kell egy párt számára sem elfogadni és hogy az állapotok nem olyan sötétek, amint Rátkay festette.

Pető Sándor amiatt interpellálja a belügyminisztert, hogy a munkásszövetség felosztott helyi csoportjainak vagyonát nem a központnak szolgáltatják be a vidéki közigazgatási hatóságok, hanem elkobozták.

Andrássy Gyula belügyminiszter elismeri, hogy azoknak az okoskodásoknak, amelyeket az interpelláló hangoztatott, van alapja, de épen az alapszabályokból következik, hogy a hatóság eddig követett eljárása helyes. A helyi csoportok ellenőrzése ugyanis a központ kötelessége. Ha a központ nem teljesíti kötelességét, beáll a hatóságoknak azon joga, hogy a helyi csoportok vagyonára rá tegye a kezét.

A Ház az interpelláló kivételével a választ tudomásul vette.

Nagy György több erdélyi községnek távirat hivatallal való ellátása ügyében interpellál.

A László Imre ügyében bejegyzett interpelláció, valamint több más interpelláció elmaradt.

SPORT.

Arad a londoni Olympiádon.

Arad, március 28

Dr. Wekerle Sándor miniszterelnök Apponyi Albert gróf közoktatásügyi miniszter előterjesztésére kiutalt a Magyar Olympiai bizottságnak 40,000 koronát, hogy a magyar sportnak az ez évi londoni Olympiádon való illő képviselését lehetővé tegye. E tekintélyes állami támogatás lehetővé teszi, hogy athletáink, uszóink, evezőseink, tornászaink legkiválóbbjai kiküldésének Londonba a világ legelső rendű athletáival a versenyt felveendő, hogy tanujelét adva hazánk fejlődő, rendkívül előrehaladott sportéletének, a nemzeti trikolort előreláthatólag nem egy világbajnokságban győzelemre vigyék.

Aradot az Aradi Athletikai Klub révén egyenesen érinti e kérdés, mert két kiváló tagja, esetleg még egy harmadik tagja is kiválóságával már eddig is jogot szerzett arra, hogy mint az általa üzött versenynemek legkiválóbb művelője, a magyar nemzet nevében küldessék ki Londonba. Az első Szathmáry

Kálmán, a klub rudmagasugró bajnoka, ki tavalyi remek formájában megjavítva az országos rekordot, 341 cm-teres ugrásával azonnal magára terelte az irányadó sportkörök figyelmét s mint a londoni versenyre helyezett, emlegették nevét. Ha a juniusi próbaversenyen tavalyi eredményét eléri, londoni kiküldetése biztos. Második ily tagja az együletnek Mudin István, a klasszikus gerely és diszkosvetés kiváló bajnoka, a harmadik, ha most megkezdett trainingjét szorgalmasan betartja Wladimir mesterrel, Odry Zoltán lesz, mint az ország egyik legelső középsúlyú birkózó bajnoka. Nincs az országban városunk e klubján kívül oly vidéki egyesület, mely az olympiai versenyekkel ilykép érdekelve volna.

Tömeges gyermekrontás.

A fűszeresbolt titka.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 28.

Bolkács egy jobbára oláhok és szászok által lakott kisküküllőmegyei fészek, amelynek — mint tudósítónk jelenti — tegnap váratlan szenzációja támadt. A község egyik legvagyonosabb kereskedőjét az erzsébetvárosi törvényszék vizsgálóbírája egy vizsgálat adatai alapján letartóztatta olyan bűncselekmény miatt, amelyről a kis község jámbor lakói álmodni se mertek. Gyermekrontás a sötét bűn, amely a kereskedő lelkiismeretét nyomja. Érdekes, hogy ezt a gyalázatos bűnt hosszú éveken át üzte anélkül, hogy bárki is sejtette volna. Áldozatainak száma — amint a vizsgálat megállapította — így összesen tizennégyre szaporodott. A legfiatalabb közöttük hét éves és a legidősebb tizenkettő.

Talán még tovább is üzhette volna gyalázatos bűnét, ha egy feljelentés rá nem tereli a gyanút. Feltűnt ugyanis, hogy a kereskedőnél különös előszeretettel vásárolnak kis iskolás lányok. Sokat is beszéltek a faluban róla, hogy a kis lányokat magához édesgeti. Bűncselekményre azonban a kis falu népe, amely talán soha hírét se hallotta az ilyenfajta sexuális bűncselekményeknek, — nem is gondolt. A bűnös pedig értette módját, hogy apró áldozatait hallgatásra bírja.

Végre azonban egy kis leány, a tizennyedik áldozat, feléje terelte a figyelmet. A kis

leány, aki e hó 23-án esett áldozatul a beteg embernek, ugyanis gyanus körülmények között hirtelen beteg lett. Szülei faggatására aztán bevallott mindent. Elmondta, mint csalogatta magához apró ajándékokkal, hízlekedésekkel a boltos s mint esett aztán brutális támadásának áldozatul. A szülők természetesen még aznap jelentést tettek az erzsébetvárosi ügyésznek, aki e hó 24-én a vizsgálóbíróval kiszállt Bolkácsra.

Nyomban megindult a vizsgálat és a szerencsétlen áldozatok most már minden tartózkodás és félelem nélkül vallottak. És e vallomások szédületes perspektívát világítottak meg. Az apróságok vallomásai részletesen leírták, mint csalogatta őket magához a 45 éves ember, mint ejtette őket áldozatul s miként bírta őket fenyegetéseivel hallgatásra. A kereskedő nem tagadott, de a súlyosan terhelő vallomásokkal szemben hasztalan is lett volna minden tagadás. A legcinikusabb nyugalommal, mosolyogva hallgatta bűnösségének súlyos bizonyítékait.

A vizsgálóbíró a súlyos bizonyítékok alapján az emberiességéből kivetkőzött kereskedő ellen elrendelte az előzetes letartóztatást és bebeszálította az erzsébetvárosi királyi törvényszék fogházába. A vizsgálatot azonban még tovább folytatják annak megállapítása végett, hogy az áldozatok száma mekkora. Eddig tizenhét- és tizenkét év között levő leányka vallott rá. Valamennyien iskolába járnak és a falu jobbmódu szász gazdáinak gyermekei. Maga a kereskedő is szász ember, akit a községben mindenki tisztelt és becsült, mert szorgalmas, törekvő embernek ismerték. Letartóztatása és annak előzményei természetesen felzavarták a kis falut, amelynek majdnem egy egész generációját rontotta meg a kereskedő, akinek különben családja nincsen.

A per-hiénák.

Hadjárat a zugirászok ellen.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 28.

Holnap tartja az aradi ügyvédi kamara közgyűlését. Mint már megírtuk, a kamara az igazságügyminiszterhez felterjesztendő évi jelentésében bőven foglalkozik az ügyvédi munkának ártó zugirászattal. Különösen a falusi jegyzők ellen emelik panaszra ajkukat az ügyvédek. Azzal vadellják meg őket, hogy a te lelkönyvi munkálatok mellett, olyan ügyiratokat is szerkesztenek, amelyeket a törvény az ügyvéd hatáskörébe utal s ezzel nemcsak az ügyvédet károsítják meg, hanem a félnek is anyagi bajokat okoznak.

Az ügyvédi kamara holnapi közgyűlésének azonban figyelmébe ajánljuk azt a körülményt, amely az aradi rendőrséget foglalkoztatja napok óta.

Nem a vidék a zugirászat melegágya, hanem Arad. Ebben a városban olyan rablóhadjárat indult meg a hiszékeny és a törvényekben járatlan közönség zsebe ellen, amely szemérmelenségével és raffineriájával bámulatba ejt.

Emberek, akik a helyesírással is hadilábon állanak, iparszerűleg üzik a zugirászatot s megállapított taksa szerint szarolják a publikumot.

Kitűnően vannak szervezve. Vannak közöttük olyanok, a kiknek az a dolga, hogy a kihágási bíróság folyosóján ácsorognak, széba állanak a felekkel, kikérdezik ügyes-bajok felől.

Ezek a felhajtók. Ügyvédi irodákból kikoptott alakok, akik pénstért mindenre kaphatók, csak — becsületes munkára nem.

Ékesen beszélnek, fáradságot és tüdőt nem kimélnék. Nincs az a jelentéktelen ügy, amelyben el nem hitetik a panaszossal vagy panaszlással, hogy *írásbeli* beadványban sokkal jobban elintézhető, mintha személyesen jelenik meg.

Mikor észre veszik, hogy a fél időkimélemből beleegyeznek abba, hogy a városházáról távozzék, anélkül, hogy a kihágási bíró előtt megjelent volna, akkor felajánlják szolgálataikat.

— Majd küldök egy olcsó embert, aki félannyiért elvégzi a dolgot, mint amennyit az ügyvédnek kellene fizetni.

Másnap reggel megjelenik a mindentudó ur s még ott, nyomban megszerkeszti a beadványt, amely mitsem használ. A kihágási bíróságnál ugyanis szóbeli tárgyalások vannak.

Egy másik fajtája a zugirászoknak az, amely a rendőrség figyelmét felköltözte s amely most erőlyesen kuitatja ezeket a szarolókat.

A kihágási bíróságnál feltűnt ugyanis, hogy az utóbbi időben egymástán tömegesen érkeztek be a perujtási kérvények.

A múlt héten hat esetben volt szerencsése Beretz Ferenc kihágási bírónak a perujtási kérelmeket áttanulmányozni. Mindelyan ügyben adattak be, amelyek már harmadfokilag is elintéztést nyertek.

F. Gy. kivándorlási ügynököt, mint azt megírtuk, a belügyminiszter tíz napi elzárásra ítélte, mert a hamburgi Missler cég számára közvetít utasokat.

A vasárnapi munkaszünet elleni kihágásért jelentett fel a rendőrség több élelmiszer kereskedőt a kihágási bírónál. Kisebb-nagyobb büntetéssel sújtotta őket. Az ítéletek jogerőre emelkedtek a miniszteri jóváhagyás után.

Ezekben az ügyekben egy kéz által szerkesztett s egy kéz által írott perujtási kérelem érkezett be Beretz Ferenc kapitányhoz. Mind azzal érvel, hogy ő jogosítva van egész nap árusítani.

A kérvény átolvasása után kiténik, hogy a nagy tudású „ügyvivő” ur mint csapja be a felet. *Nem létező törvényre hivatkozva, kéri az új eljárás felvételét.* Mit törődik azzal a zugirász, ha a bíró elutasítja a kérelmet, akkor ő már eltette szellemes munkálkodásáért a díjat. Valósággal gyárlilag készítik a kérvényeket.

Az ügyek legnagyobb részét zugirászok felelőzik meg a kihágási bírónál. Ügyvédi beadvány alig érkezik hozzá. A városháza folyosóján vígan folyt a vásár, míg a rendőrség szét nem ütött köztük. Áttették működésük színterét máshova.

Az utcára. Onnan is elzavarták a felhajtókat s most erőlyesen hozzálátnak ahhoz, hogy a könnyen hívő pereskedőket megszabadítsák ezektől a hiénáktól.

A legjellemzőbb azonban a következő eset, mely egy ravasz zugirász manipulációja következtében tetemes kárt okozott egy aradi cégnek.

Működés indult meg kihágás miatt a cég ellen. A kihágási bíró elmarasztalta. Megfeleltette az ítéletet a tanácshoz. E utasították. Nem nyugodott meg. A kereskedelmi miniszter elé vitte az ügyet. Az a két alsó fórum ítéletét hagyta jóvá.

Ekkor a zugirász tanácsadó, a ki tudta, hogy a cég tud fizetni, rávette a felet arra, hogy újrafelvételi kérelmet nyújtson be azon címen, hogy nem a megbüntettet, hanem a neje a cégtulajdonos. Ez megfelel a valóságnak s ezen az alapon meg is indul az újrafelvétel. De másutt van a baj. Megtudták ezt a hitelezők s feljelentést tettek a cég ellen, amely ezt a névcserét az ő tudtuk nélkül az utóbbi napokban hajtotta végre. Egy zugirász

tanácsára, meggondolatlanul s a kereskedelmi törvény teljes ismerete nélkül.

Az ügyvédi kamarát a rendőrség megfogja keresni az íránt, hogy a zugirászok elleni harcában segédkezet nyújtson neki.

A nap furcsaságai.

Vera a hűségese cseléd.

Arad, március 28.

Vera, a Weinbergerék szobaleánya volt. Nem a cselédtenyésztő telepről került ki. A régi gárda egyik kiváló példánya. Azé a gárdás, mely a nagymamánk idejében szolgált a jó öregnek. Patriarehális hűségese cseléd, akik a *Darányi*-díj nélkül is meghatóan ragaszkodtak a családhoz. Az elemi iskolában mi még tudnillik úgy tanultak, hogy cseléd és a család szó egy jelentésű gyököknek különböző formái és ebből az etnológiai meséből a tanító bácsi azt a morált verte a fejünkbe, hogy ezért a cseléd valósággal család tag. Jó morál, szép morál.

Vera, a Weinbergerék szobaleánya, mint modern nő, ha nem is a *solymári*, de a *Darányi*-díjra pályázott. Kitűnően viselkedett. És mit tesz egy kitűnően viselkedő szobaleány? Elvezi ura neje teljes bizalmát. Minden jók mellett főleg ebből él.

Mindenről tud, ami a háznál történik. Sőt még mielőtt valami történt volna, ő már tudja Azenfelül be van avatva a nagysága pénzügyi titkaiba is. Tudja, hogy melyik szekrényben szokta a koszt-pénzből megtakarított koronákat rejtegetni. Tudja, hogy a fehérműs szekrény melyik rejtett zugában van az a persely, amelyben a gyöngéd anya azokat a filléreket gyűjtögeti össze, melyeket a messze idegenben tanuló fiának úgy szokott elküldeni, hogy arról az édesatyja ne tudjon.

Ismer minden kulcsot. Ez a speiz kulcs, ez a ruhaszekrény kulcsa s így tovább. Oly annyira, hogy ónagysága egész nyugodtan töltheti idejét az üzletben; ha valami kell csak fel üzeni az inasnak s a Vera oly biztonsággal veszi ki a szekrényből, mintha az övé volna.

Igy viselkedett Vera. Sokszor tették próbára a hűségét. A szobában véletlenül elejtett koronát a takarításnál megtanálta, pontosan beszolgáltatva. A piaci pénzről aktákkal támogatott elszámolást készített. Szóval olvasatlan aranyakat lehetett előtte szabadon hevertetni. A világot hozzá nem nyult volna.

Weinberger János cipő üzlettulajdonos és neje rendkívül megbecsülték *Kimec* Verát, s fájdalommal vették tudomásul, hogy március 15-én ott hagyta helyét. Kilépett.

Azonban nehezen szakított a megszokott otthonnal. Ha csak szerét ejthette ellátogatott. Sőt majdnem minden nap ellátogatott. Beült a konyhába, elbeszélgetett az új szobaleánnyal s oktatta, taníttatta. Beszélt neki a régi jó időkről, mikor még nem voltak cselédtenyésztő telepek, hanem voltak hűségese és megbízható cselédok, illetve családtagok.

Ahíttal hallgatta az új nemzedék az agg harcos. Verát szívesen látták Weinbergeréknél. Beteg volt szegény. Ebben az influenzás időben meghalt. Már ismerték a tipegését-topogását s alig nyitott be az ajtón, megkínálták némely jékkal a kartsákkal. Odaült a tűzhely mellé. Összebugta magát, mert — mint mondotta — fázt és szenvedett.

Aligült ott egy negyed óráig, már is kiment. A gyomra volt szörnyen áthülve. Egy negyed óráig távollét után visszatért. Érzékeny baccant vett s távozott.

Néhány napig tartott ez így. Egyszerre Vera elmaradt. Feltűnt a háznépének a hirtelen szakítás. Szorgos kutatás után rájöttek az elmaradás oka.

Verával együtt elűnt a Weinbergerék szekrényéből négyszázhatvan korona is. Elűnt a persely, amelyben a messze idegenben tanuló fiának gyűjtötte a szerető anyja a maga fillereit.

A rendőrségnél tettek feljelentést. Ez aztán megállapította, hogy a tolvaj senki más, mint a hűséges *Kimec Vera*, aki a naponkénti látogatások alkalmával abban időben, mikor néhány percre diszkrétan távozott a konyhából arra, nem a helyre ment, melyet az angolok rendeznek be különben, hanem helyi ismeretét felhasználva a szobákba vonult vissza s a jól ismert kulcsokkal a szekrényeket nyitogatta ki s kifosztotta azokat.

A hűséges Vera ma hűsre került. A rendőrség börtönében gondolkodik azon, vajjon megkapja-e a Darányi díjat. Mert ő nem a cselédtenyésztés telepről való. Ő a régi gárdának alakja.

Feljelentés egy halott ellen.

Sikkasztó fővárosi ügyvéd.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 28.

Egy fővárosi tekintélyes ügyvédről csunya manipulációk derültek ki, pár héttel halála után. Míg élt, tiszteletet és tekintélyt szerzett, mert ügyesen tudta leplezni csalárdságait. A budapesti ügyvédi kamaránál magas bizalmi állást töltött be, a kamara pénztárosa volt és temetése nagy részvet közepette ment végbe. És ez az ügyvéd életében megcsalta legjobb barátját, aki feltétlen bizalommal százezrek kezelését bízta reá.

Néhány héttel ezelőtt *Novák Sándor dr.* fővárosi előkelő ügyvéd, az ügyvédi kamara pénztárosa meghalt. Az általános tiszteletnek örvendő ügyvédet a kamara saját költségén temették el és a fővárosnál díszsírhelyet eszközölt ki számára. *Novák dr.* halálával egy súlyos bűnügyi eljárást elősít meg, amelyet elítélés sikkasztás miatt indított *Fechtig Nándor* báró fővárosi hástulajdonos.

Az eset részletei a következők:

Novák Sándor ügyvéd a Főherceg Sándor-utcában *Fechtig Nándor* báró volt huszárezredes házában lakott. Az ügyvéd és a báró között rövid idő alatt meleg baráti viszony fejlődött és a báró házában kezelését *Novákra* bízta. A ház számos lakásból áll, amelyeknek bérleti a megbízás értelmében az ügyvéd kezelhez fizettek minden negyedévben a lakbért.

Körülbelül három évvel ezelőtt *Novák* rávette *Fechtig* bárót az épület eladására. Az ügyvéd szerzett is vevőt és a ház félmillió koronáért kelt el. A báró vakon bízott barátjában és úgy a vételéről, mint az előző évek bérösszegéről részletes elszámolást sohasem kért *Nováktól*, csak, ha pénzre volt szüksége, vett fel tőle kisebb nagyobb összegeket.

Novák halála után az ügyvédi kamara *Fürst Mátyás dr.* ügyvédet rendelte ki az elhunyt ügyvéd irodalmi ügyelnek további vezetésére. *Fürst dr.* átvette az irodát és belefogott a függőben maradt ügyek bonyolításába.

A napokban *Fechtig* báró felkérte *Fürst dr.*-t és el akart vele számolni a *Novák dr.* által eladott ház vételára és egyéb hátralékos összegekről. Az ügyvéd meglepődve hallotta, hogy a bárónak mintegy kétszázötvenezer koronás követelése áll fenn *Novákkal* szemben, mert sem az elhunyt ügyvéd pénzeszközeiben, sem az akták között ennek az ügynek nyomát sem találta.

A megrémült báró erre feljelentést tett a rendőrségen, amely rögtön zárlatot rendelt el az ügyvéd hagyatékára. A károsult bárónak azonban kevés a reménye, hogy pénzéhez jut, mert a hagyaték igen csekély.

Bosznay István.

Hova tovább azon vesszük észre magunkat, hogy Aradon nem csak a pénz és hivatalbeli kapacitások érdekesek és aktuálisak, hanem a művészek is.

Alig mulik el hét, hogy egy egy tárlat vagy gyűjteményes képiállítás el ne látogatta hozzánk s itt ne hagyna maga után néhány örök-szép vásznat, jelölül annak, hogy a mi különben anyagiának hirdetett városunk nemcsak lelkesedni, de ádózni is tud a művészetért.

Most *Bosznay István* gyűjteménye vonz közönséget a Weisz és Klein cég emeleti helyiségébe. *Bosznay* egészen fiatal ember, rajztanár a debreceni református kollegiumban, ahova a somogy megyei Csurgóról került. Minden eset-vonásán meglátszik a vérbeli magyar festő, aki nem majmol idegeneket, nem áll egyik, vagy másik külföldi nagyság hatása alatt, hanem vássonra veti a magyar föld festői szépségeit úgy, amint azt lelkébe öntötte a veleszületett isteni tehetség.

Bosznay sikere, a magyar festőművészet diadala egyszersmind. Ez utóbbi érdekében kívánatos, hogy az előbbi minél maradandóbb és gazdagabb legyen.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: *Gretchen*, bohózat. Este: *Tündérszerelem*, operett. (A bérlet.)
Hétfő: *Nincs-e valami elvámolni valója?* bohózat. Bemutató előadás (B bérlet.)
Kedd: *Nincs-e valami elvámolni valója?* bohózat. (C bérlet.)
Szerda: *Nincs-e valami elvámolni valója?* bohózat. (A bérlet.)
Csütörtök: *Josette* kisasszony a feleségem, vigjáték. (B bérlet.)
Péntek: *Bőreger*, vig. opera. (C bérlet.)
Szombat: *Pillangó* kisasszony, opera. (A bérlet.)

* A bériókhöz. Tekintettel arra, hogy a hétfőn színpadra kerülő *Nincs-e valami elvámolni valója?* című bohózat minden szellemesség dacára frivol, tisztelettel értesítem azon t. bérletket, akik ezen előadásokra pányolyakat használni nem óhajják, az előadást megelőző napon a pénztárnál visszaváltani szíveskedjenek. Tisztelettel: *Szendrey Mihály*, igazgató.

* *Nincs-e valami elvámolni valója?* Hétfőn a francia bohózatirodalom legsikerültebb témáinak egyikét mutatja be az aradi színház vigjátéki személyzete. *Hennequin* és *Wéber Nincs-e valami elvámolni valója?* című szentá-

clós bohózatát adják, amely Európa valamennyi színpadán nagy sikert aratott. Kacagtató jelenetek, szípközöletetek, raffinált helyzetek és kedvesen elmés pikantériák képezik ennek a bohózatnak alkatelemait. A pompás, frivol darab még kedden és szerdán is színpadra kerül. A főszerepeket *Novák Irén*, *H. Körössy Juci*, *H. Harmath Józsa*, *Benkőné, Leővey, Horti, Dellé, Szathmáry, Faludy és Ujj* játsszák. A darabhoz szükséges festményeket *Balla Frigyes* aradi festőművész festette.

* Vasárnapi előadások. Holnap két előadás lesz a színházban. Délután mérsékelt helyárak mellett a nagy sikert aratott szellemes bohózat, a *Gretchen* kerül színpadra, amely eddig minden alkalommal megöltötte a színházat. A címszerepet ezúttal is *Novák Irén* játssza, akinek ez a szerep egyik legkiválóbb alakítása. Este *Husza Jenő* és *Martos Ferenc* látványos, bájos muzsikájú operettje, a *Tündérszerelem* kerül színpadra harmadszor.

* Szanatórium estély Aradon. Városszerte nagy érdeklődés nyilvánult meg az elé a színházi előadás elé, amelyet a jövő hónapban rendeznek az aradi színházban a gyulai szanatóriumban színlődő betegek javára. Aradváros közönsége lelkesen felkarolt minden emberbaráti mozgalmat és erköcsi és anyagi támogatásával mindenkor hozzájárult a humánus cél eléréséhez. Ez a lelkes érdeklődés most is megnyilatkozik, amikor szerencsétlen emberek segítségéről van szó. A színházi előadásnak több érdekessége lesz s ezek között első helyen kell felemlíteni *Náday Ilonkának* fellépését. A művésznő az előadás keretében el fogja énekelni *Dienst* Oszkárnak népszerű szerzeményét, a *Liliomszál* at, melyet a budapesti Uránliában rendezett szanatórium estélyen nagy sikerrel adott elő. Az énekszámot maga az illusztris szerző fogja zongorán kísélni. Az estélyre a színház helyárait csak 50 százalékkal fogják felemleni.

* *Bosznay István* kiállítás. *Bosznay István* festőművésznak két nap előtt megnyitott kollektív tárlata iránt már eddig is megnyilvánult érdeklődés is oly nagy, hogy az összes eddigieket felülmulja. Alig van már képe, amelyre komoly ajánlatot ne tettek volna és így előreláthatólag igen sok képe fog Aradon elkelni. A tárlat holnap a vasárnapi munkaszünet miatt tekintettel a nagy érdeklődésre, délelőtt 8—12 óráig és délután 5—1/8 óráig van nyitva és díjlanul tekinthető meg a *Weisz és Klein* cég szalonjában.

* Postakocsi rablás Texasban. Remek szép mozgólénykép címe ez, mely az amerikai életből mutat be, izgalmasan érdekes jelenetet. Egy szegény farmer leánya, aki semmiképpen sem tud a szerencsétlen apán segíteni, végső elkeseredésében a postakocsi kirablására szánja magát. Férfi ruhában megtámadja a postakocsit és kirabolja. Izgalmas lovas üldözés után elfogják és meg akarják kínozni. Az utolsó pillanatban árulja el női mivoltját és ekkor maguk a kifosztott utasok sielnek az önfeláldozó leány segítségére. Nemcsak a kép tárgya teszi rendkívül érdekessé ezt a képet, hanem az a szép természet után felvett keret, melyben ez az izgalmas esemény lejátszódik. Egyik legszebb képe ez az *Uránia* színház mostani műsorának, melyen csupa vázolatot érdekesség szerepel. Az előadások vasárnap délután 2 órakor, hétköznapokon 5 órakor kezdődnek.

* Egy érdekes repriz. A színház jövő heti játékrandjén három estét át a *Nincs-e valami elvámolni valója?* című bohózat szerepel. Ezután egy pompás ugynevezett fehérdarabban lesz része a közönségnek *Csütörtökön* ugyanis a *Josette k. a. a feleségem* című pompás, szel-

lemez francia vígjátékot játszó. A pénteki előadás különös érdekessége lesz a jövő színházi hétnek. Egy régi híres vígoporát, Starusz János klasszikus zenésdarabját, a *Böregér-t* elevenítik fel. Ez a vígopera az aradi színpadon már rég óta csak akkor került színre, ha egy fővárosi művész jött le vendégszerepelni. Most az aradi színtársulat teljesen önállóan játssza el a világhírű *Böregér-t*, amely teljesen új betanulással kerül színre. Szombaton este Puccini nagyszerű operáját, a *Pillangó kisasszony-t* játszó a címszerepben *Wlassák* Vilmával s a fő férfi szerepben *Ferrarival*.

* Az Eggenberger-tárlat utolsó napja Holnap, vasárnap este zárul be az Eggenberger-cég aradi műtárlata. Az erkölcsi siker fényes volt, amennyiben a legkiválóbb művészeink alkotásait láthattuk e tárlaton, de az anyagi siker bizony, sajnos, nem szegődött hozzá hasonló arányokban. Az utolsó napon még alkalom kínálkozik Arad mértékű közönségének, hogy javítsanak a tárlat anyagi eredményének mérlegén. És ez annál is könnyebb, mert az árak a lehető legmérsékeltetebbek s a műtárgyak részletfizetésre is beszerezhetők.

Szedlák Mátyás és Görgey Artur.

Szegény diktátor!

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 28.

Szedlák Mátyás, — van-e, aki nem ismeri ezt az Aradon általános népszerűségnek örvendő embert, — ma megvédté Görgey Arturt, Szedlák Mátyás arról nevezetes, hogy nem szereti Kossuth Lajost, sőt gyakran kelt itt-ott általános felháborodást Kossuth Lajos elleni kifakadásával. Szedlák Mátyás tehát tollat ragadott és megvédi Görgeyt, aki ezek után bizonyára keszi rosszul érezni magát. Mert ezek után felvetődik a kérdés: hátha mégis van valami a dologban?

A *Budapesti Napló*, ahol Szedlák a védőbeszédet elhelyezte, a következőket írja:

Leközöljük az alábbi cikket, mely a negyvennyolcas idők egyik aktív szereplőjéről, Görgey Artur haditetteinek közvetlen szemtanújától ered. Az agg vitéznek ez a meggyőződése nem új keletű, ő maga írja levelében, hogy évtizedek óta, megszólások és megrágalmazások közepette, vallotta Görgey ártatlanságát s csak elégtételül szolgálhat agg napjaira, hogy meggyőződése lassan-lassan közhitté válik.

Maga a cikk így hangzik:

Tíz évvel ezelőtt a „Budapesti Napló” volt az egyedüli lap, mely Görgey Artur 80. születése napjára hőstetteiről és hazája körül szerzett érdemeiről az igazságnak megfelelőleg me részelt nyilatkozni. Ezt olvasván, mint igazi honvéd azon nemes tettért megküldém a Szerkesztőségnek köszönetemet, egyúttal arra kértem, hogy becses lapjában nyilvánosságra hozza Kossuth Ferencnek Magyarországra jövelekor küldött levelém másolatát, mely 1908. február 8-án meg is jelent. A levélben arra kérem Kossuthot, menjen el az annyit szenvedő Görgey tábornokhoz és legyen közbenjáró a kiengesztelésben, kérjen tőle egy c'pruságát és szurkát azt apja sírhelyére. Az a cipruság felér az oda lerakott mindmegannyi koszorúkkal.

Kossuth Ferenc kérésemet nem teljesíté, nem tudom, miért.

Es alkalommal időszerűnek tartom felhozni, hogy a közelmúltban tanácskozó Országos honvédgyűlésen azt is tárgyalták, hogy mi lesz, ha Görgey meghal. A honvédek nem tudtak dön-

nek már életben azok a honvédek, kik Hatvan-tól Komáromig Görgey fővezérsége alatt harcolva éltek a dicsőség napjait?

Hogy a Görgey vezérlete alatt álló honvédek mindenkor szeretettel és vonzódással viselkedtek a tábornok személye iránt, bizonyítják az 1849. július 2-án Komárom alatt vívott csata utáni események: A dunai hadsereg Görgey fővezérsége alatt Komáromnál táborozott. Minthogy a Buda felé vezető út az elöljáróktól elzáratott, Görgey tábornok személyesen rohamra vezette a lovasságot s aközben történt, hogy egy gránátos szilánk Görgey fejére lecsap és súlyosan megsebesít. Vére folyt a házára! Történt ez három nappal azután, hogy az ugynevezett „debreceni kamarilla” őt mint pártütőt a fővezérségtől elmozdította és helyébe Mészáros Lázárt fővezérnek és Dembinszkit vezérkarl főnöknek nevezte ki.

Mikor ennek híre terjedt, Görgey sebláiban feküdt, serege az elmozdítás hallatára felállt, a Komárom alatt táborozó 45 ezer honvéd rögtön haditanácsot tartott és előn határozva, hogy Klapka és Nagy Sándor utazzanak Pestre és jelentsék ki a kormány előtt, hogy a sereg más fővezérben nem bízik, csak Görgeyben. Így aztán Görgey, kit a sereg megválasztott fővezérnek, megmaradt állásában.

Miután Komárom alatt Klapka vezetése alatt még egy csata folyt le, de az is veszteséggel járt, Görgey 30 ezer emberrel a Duna tulsó részén megindult Szeged felé. Vác alatt utját állta a muszka sereg, de Görgey és Leiningen vezetés alatt sikerült az ellenség előőrszeit visszaszorítani. Elől a muszka, hátul Haynau, így aztán hogy oldalt menekülhessen Görgey, Balassagyarmatnak vevé utját. Mit a muszka észre vevén, nagy csapat lovassággal és tüzérséggel megrohamja a magyar sereget. A Vác melletti hídon a százakra menő menekülő polgárok társzekerrel torlódást idéztek elő, úgy, hogy az ágyuk a hídon alig tudtak elvonulni. Görgey bekötött fejsebbel a hid közepén foglalt állást és maga rendezkedett, hogy fennakadás ne történjen. Az ellenség gránátjai a hidra mint a jégeső estek, a hid három helyen égett, de azért Görgey ott állt, bátorítva a hidászokat, míg azok a hidat le nem rombolhatták. Görgey a hőstette a magyar szabadságharc egyik legdicsőbb jelenete vala. Így küzdött a baba becsületéért a hazáért tartott Görgey. Kossuth Lajos azt mondta, hogy legyilkolná azt, aki diktatori hatalomra vergődne, egy hónappal később Aradon Kossuth maga ruházta Görgeyre a diktátorságot.

Az általam felsoroltak után felhívom Görgey ügyében nyilatkozattételre a negyvennyolcas honvédeket, mert azt kívánja a honvéd hírneve és becsülete.

Lesznek Görgey ellenesek is: az álhonvédek, kik azon időben csempésztek be magukat a honvédek sorába, midőn a nép ámtására a jelszó az volt, hogy Görgey áruló, amit az álhonvédek terjesztettek, hozzátoldva, hogy a muszka is meg lett volna verve — már mint átalok — ha Görgey nem áruló. Ez a vád, mely csaknem 60 évig tartotta magát, tudjuk, nemrég nagy változáson ment keresztül, Görgey Artur tábornok 90 ik születése napján, midőn oly számosan tiszteletök kifejezése mellett még virágokkal is elhalmozták az agg tábornokot. Hisszük, hogy nemsokára eljön az idő, midőn a nép is azt fogja kiáltani: Udv neked nagy hazafi, amit ellened vétettünk, legyen megbocsájtva. Eljen Görgey!!!

Szedlák Mátyás

48/49 es honv. tüzérhadnagy.

TARKASÁGOK.

Születésétől fogva. Egyik aradi gyógyszerárba beállított a napokban egy elegánsan öltözött, de nagyon gyér hajzatú javakorbéli ur és kopaszág elleni szert kért, olyant, amelylyel visszaszerezheti ifjúkori dus fürteit.

A patikus eléje tesz egy üveg saját gyártmányu hajszeszt.

— Jó ez a hajszesz? — kérdezte a vevő.

— Hogyne, kérem, elsőrendű hajnövesztő szer.

— És bizonyos, hogy ha ezt használom, ujra kinő a hajam? — kérdi még mindig kételkedve az elegáns uriember.

A gyógyszerész indignálódva válaszolt:

— Az én készítményem kipróbált hatása.

— Hát akkor hogy lehetséges az, hogy ön mégis kopasz, — szolt ekkor a vevő diadalmasan.

— A patikus azonban nem jött zavarba, hanem gyorsan válaszolt:

— En már születésemtől fogva kopasz vagyok.

Egy kis tévedés. Az alábbi história egy veterán aradi lapszerkesztővel esett meg, aki rendkívül rövidlátó és e miatt már sok kellemetlensége történt.

Az öreg ur egy éjjel hosszabb cikket írt a redakcióban. Az érdekes téma annyira elragadta, hogy ugyszólva gépies gyorsasággal róttá egymásután a sorokat a fehér kutyanyelvekre. A cikk hamar elkészült és lekerült a nyomdába, ahol a mettőr a kéziratot több szedőnek osztotta ki.

A szedők munkába fogtak, de csakhamar kénytelenek voltak azt abbahagyni, mert úgy látták, hogy egyes szavak befejezetlenek, a mondatok csonkák és a cikk teljességgel érthetetlen.

A mettőr fogta a kéziratot és felvitte a redakcióba.

— Főszerkesztő ur, — mondotta, — ebből a cikkből hiányzik több szó, így nem lehet kiszedni.

Az öreg ur mérgesen kifakadt:

— Már megint nem látnak maguk odalent a nyomdában. Adja ide azt a cikket.

Felteszi az öreg a szemüvegét, orrához emelve nézi a kéziratát, forgatja a lapokat, de végül maga is kénytelen konstatálni, hogy a cikk értelmetlen, egyes sorok csonkák, a sorok végétől több szó hiányzik.

— Érthetetlen, megfoghatatlan, dünyögte Majd egyszerre észbe kap és lehajol az asztalán levő fehér itatáspapírra.

— Megvan.

Kiszült, hogy a rövidlátó szerkesztő a cikk sebes írása közben nem vette észre, hogy tolla már a papír szélén jár és a cikk egyrészt — az itatáspapírra írta.

Az elvámolni való. Ez az ügy nem pikáns, csak annak bizonyossága, hogy milyen kellemetlenségek származnak abból, ha valakinek elvámolni valója van.

A *Rozsnyay* gyógyszerár részére postacsomag jött Párisból. Piros festék volt benne, a husvéti töltes részére. A postás, amint a csomag megjött, azt szabályszerűen elküldi a fővámhivatalba, hogy vámolják el. A vámtiszt felbontja a csomagot, kiveti a vámitételeket, aztán újra lezárja a csomagot. Csakhogy itt valami történt. A párisi gyáros, taks rékosságból, olyan ládákat használt föl, a melyben előbb ő kapott valamit; csak a födelet fordította meg s így a födél belső oldalán a neki szóló címzés állott. Az aradi vámtiszt, a mikor az elvámolás után a födél újra leszegezte, tévedésből megfordította azt, s úgy küldte a postára. A postahivatalnok pedig, látva a födél címzést: *Monsieur X. Y. Páris* — a csomagot *visszaküldte Párisba*. A párisi gyáros nem tudta mire vélni a dolgot, — hanem azután visszafordította a födelet, s újra elküldte a csomagot Aradra. Szerencse, hogy a vámhivatalban a ki- és becsomagolásnál nem esett meg

az előbbi tévedés, — különben a pírás festékes kárika ma is helyangama Arad és Páris között.

As elrettentő példa. Van az aradi előkelő társaságnak egy ismert alakja, aki a többek között arról nevezetes, hogy nem ellensége a szesz italoknak és minden alkalmat megragad arra, hogy az alkohol különféle nemzeit magába öntse. Épen ezért általános meglepetést keltett, hogy ez az ur a napokban belépett az aradi *Good-Templar* rend kötelekébe, amelynek tagjai tudvalevőleg semminemű szesz italal nem élnek és a leghevesebb küzdelmet folytatják az alkoholizmus ellen.

Senki sem tudta megérteni, mi okozhatta a hirtelen változást. Sokan azt sejtették, hogy a javulás útjára tért uriember nősülni akar és ez okból kezd szolid életet. Mások tudni vélték, hogy nagy örökségre van kilátása, amelyet azonban csak az esetben kaphat meg, ha felhagy az ivással. Egyéb kombinációk is keringtek a levegőben, amelyek mind homályosabbá tették a dolgot.

A találgatásoknak azonban csakhamar maga az új *Good-Templar* hívó vetett véget. Két nappal azután, hogy a rendbe belépett, egy aradi nagyvendéglőben oly alaposan leitta magát, hogy tökéletesen részeg állapotban botorkált végig a korszón az anti-alkoholisták szegényére és a séáló publikum nagy gaudiumára.

A rend egyik vezetője másnap erőlyesen kérdőre vonta a már kijózanodott barátját, miért szegte meg a fogadalmat, holott jól tudta, hogy a rend tagjainak tiltva van a szesz italok élvezete.

A sarokba szorított gavallér mentegetőzve válaszolt:

— En csak elrettentő példaul léptem kö-zetek . . .

ARADI KABARET.

Egy páholybérlo levele Szendrey Mihályhoz.

Szendrey ma hirdetésben hívta fel a páholybérloket, hogy a „Nincs e valami elvámolni valója” című darab frivol voltára való tekintettel váltsák vissza a jegyeiket.

Direktor ur, én páholybérlo
Es jól nevelt egyén vagyok,
Erényeimnek száma számos
Es tisztelnok kicsik, nagyok.
Direktor ur, én elpirulok
Sikamlós szónak hallatán,
O y szegyenlős vagyok, bizlsten,
Mint egy husz éves szende lány.

Direktor ur, a hajam ősz már,
Sőt, ami szomorubb eset,
A fiamat immár elérte
Egy apasági kereset.
De én végig szolid maradtam,
Tanum a nőm, e szende lény:
A szobalányt sohsem becéztem,
De sőt még meg sem csiptem én!

Erényem ilyképen nagyon nagy,
S ami sikamlós: megvetem.
Ki karjaim közül kisiklik
Olyan nő nem kell énnekem.
A komoly leifogás barátja:
A hölgyek így neveztek el,
Mert szeretem, ha a zsupónját
A nő komolyan fogja fel.

Direktor ur, fogadja hálám
A figyelmeztetéseért:
Ha az a darab oly frivol lesz,
Csak adja. Nem kérdem: miért?
De köszönöm becses figyelmét,
S felháborodva mondom én:
Oj, mennyi romlottság, malacság
Akad e sáros földtekén!

Oh, borzadály, oh szemtelenség!
Nyegmit irni hogy lehet?
Direktor ur, fogadja hálám.
Mert jókor figyelmeztetett,
Móltó dühömmek nines határa
Az ily trágárságok miatt:
Hogy ilyesmik megmételtyezsék,
Tehát azért szülünk fiat?

Erkölcstelenség itt is, ott is,
Romlott a nép, romlott a kor,
Arcomra szegyea pírja szökken
E ténynek említésekor.
Direktor ur, habár e percben
Az ágyat betegeny nyomom, —
En meg akarok undorodni:
Hát tartsa fenn a páholyom!

Másolta:
— zab.

A cselédtenyésztés.

A cselédmizéria . . . Borzasztó szó ez a szó. Háziasszonyok, akiknek már nyakukba szakadt egy nagy hástariás minden ügyesbajos dolga, minden nyüge, amiért otthagyták őket a cselédjük, csak a háziasszonyok tudják kellően értékelni ennek a szónak a jelentőségét. És esztendőnk óta hangzik a sürgető óhaj: segíteni kell ezen a mizérián, valahogy, bármi módon.

Ma azután a következő kommunikét kaptuk:

Kérelem ingyenes cselédleányok elvállalása érdekében városunk nemeslelkü asszonyaihoz!

A külföldön és Tamesvárott szerzett kedvező tapasztalatok alapján az aradi „Fehér Kereszt” gyermekvédő egyesület a felügyelőre bizott 12—13 éves ép egészséges leánygyermekeket büszéges, szorgalmas és igényvelen cselédökké óhajlja kinevelni.

E célból az egyesület Aradon egy cselédleányt nevelő telepet létesít, amely telepen jó erőtcsü, szelid természetü és ép egészséges leánygyermek *kizárólag az egyesület költségén* állandó elhelyezést, reggeli és esti ételmezést, ruházatot, orvosi és gyógytári ellátást, valamint a telepen tisztán az egyesület költségén alkalmazott felügyelő tanítónőtől vasárnaponként rendszeres tanítást élveznek.

A telepen elhelyezett leánykák minden hétköznapon reggel 7 órától este 6 óráig az ő szomorú sorsuk iránt részvétellel viselkedő munkájukat szívesen fogadó nemeslelkü családokhoz szolgálatra, teljesen ingyenesen küldenek ki. Amennyiben a családok a hozzájuk besorított leánykák munkájával, magaviseletével meg vannak elégedve, a leánykákat életük 15 évének betöltéséig teljesen ingyenesen maguknál tarthatják, azután pedig a leánykákat, szabad elhatározásuk szerint, különösen megállapított mérsékelt díj mellett, cseléd képen továbbra is megtarthatják.

A leánykák szolgálatáért az egyesület csupán jóságos bánásmódot és a leánykák részére ebédet kér. Az illető családoknak saját érdeke az, hogy a leánykákat a házi dolgokba bevezessék és így saját maguk részére jó cselédökké neveljék.

Amennyiben az elvállalt leányka meg nem felelne az egyesület minden szó nélküli kicserélt vagy vissza viszi.

A nemes szívű családok tehát nem csak önmaguknak, hanem a társadalomnak is szolgálatot tesznek, ha a szegény elhagyott leánykákat, minden áldozat nélkül jó cselédökké nevelni segítenek.

Felkérjük mindama családokat, amelyek ily leánykákat elvállalni hajlandók, hogy ez iránti elhatározásukat a telep létesítésére kiküldött bizottság alulirott elnökének (Haszszinger u. 4. sz.) folyó évi április hó 5-éig írásbellel közölni sziveskedjenek.

Az aradi Fehér Kereszt gyermekvédő

egyesület nőcselédképző telepének előkészítő bizottsága nevében.

Aradon, 1908. március 22.

Variassy Árpád,
biz. elnök.

Idáig a felhívás, amely csalhatatlan ar-kánunként tünteti fel a cselédnevelő telepet. Pedig aligha áll így a dolog, mert akármilyen szemüvegen keresztül nézzük ezt a mesterséges cselédtenyésztési processzust, arra az eredményre kell jutnunk, hogy az ilyen telep nem jobbá, hanem rosszabbá fogja tenni a mai helyzetet. Sőt többet mondunk: ennek a telepnek nem lesz mit nevelnie, mert nem hisszük, hogy akad szülő aki gyermekét a cselédtenyésztés céljaira odaadja.

Házi cseléd lehet mindenki. Ehhez nem kell képesítés, ehhez nem kell tanonckodni, Láttunk 15 éves gyermekleányokat, akik a teljes ellátáson kívül megkeresnek havonta 10—12 koronát. Miért dolgozzék tehát a gyermek ingyen a cselédnevelő telep háziasszonyainál, mikor *fizetési állásban* megtanulhatja mindazt, amit a telepen és a családoknál megtanulhatna? Tizenöt éven felüli cselédjelöltekre tehát aligha számíthat a telep s így nem lehet egyébről szó, mint néhány 13—15 éves gyermek munkaerejének ingyen való igénybevételeéről. Igaz, hogy ezzel szemben a gyermekek teljes ellátásban és tanításban részesülnek. De kétszer is meggondolandó, hogy a nagyon is kétes előnyökért és eredményekért érdemes-e az elharapódzott szociálista izgatásnak újabb és igen erős tápot adni a gyermekmunkaerő ingyenes kihasználásával?

A Fehér Kereszt egyesület vagy jótékony egyesület, vagy nem az. Ha jótékony egyesület, akkor ne kívánjon a jótékonyágáért fizetséget, mert gyenge és nem sok méltányolást érdemlő jótékonykodás az, amelyről fejtelten gyermekemberek, földhöz ragadt sorban élők gyermekei tehetős urilasszonyoknak fizetést adnak a velük gyakorolt jótékonyágért. A munka: érték. És ezt az értéket nem szabad ingyen elfogadni a felnőttektől, de egyenesen vétek elfogadni a gyermekektől.

Ha azonban az érem másik oldalát nézzük, ott is sok ferdeséget látunk. Példának okáért: hogyan jut hozzá az aradi társadalom a maga nagy egészében, hogy a Fehér Kereszt egyesület céljaira adott fillérekből vagy koronákból néhány család ingyenes munkaerőhöz jusson? Mert hogy a cselédnevelő telep nem lesz képes az összes aradi családoknak, amelyek már a Fehér Kereszt egyesület vagyonához hozzájárultak, — ingyenes gyermekcselédet szállítani, az több, mint bizonyos.

Szóval: sok szépséghibája van a dolognak. Nagyon sok. Rikító igaztalanságok sér-tik a szemet a felhívás sorai között. A cselédnevelő telep nem fog a cselédmizérián segíteni, mert nem a nevelés, hanem mindig a milliő formálja át az embereket. És ha a telepen tenyésztett cseléd önálló sorba jut, a cselédek ugyis átgyurják a maguk formájára. A kínálat sem lesz nagyobb: hiszen a telepre ugyis azok kerülnek, akik különben is cselédökké lennének. Azt hisszük: balfogás lenne ezt az eszmét szerencsésnek minősíteni.

De hát ez csak szerény vélemény. Lehet, hogy a gyakorlat reánk fog cáfolni, ámbár azt hisszük, hogy éppen a háziasszonyok érdeke lenne, hogy ilyen halvaszületett intézményekkel ne kísérletezzenek s a cselédek közt is jelentkező szociálista áramlatoknak lökést ne adjanak.

Stillet.

Aradiak Londonban.

A londoni magyar kiállítás.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 28.

A nyár folyamán egy hatalmas és nagy-méretű magyar kiállítás nyílik meg Londonban az állam védnöksége alatt. Nem fog ez a nemzeti, vagy nemzetközi jellegű sablonos kiállítások közé tartozni, hanem tisztán gazdasági, üzleti jellegű lesz, egy nagy magyar vásár Londonban, a világ piacán, ahol minden árunak van kelete, csak el kell tudni helyezni ott. Természetes, hogy esenkivül a magyar művészet is szóhoz jut ezen a kiállításon, nemkülönben a nemzeti szellem minden más produktív megnyilatkozása.

De a londoni magyar kiállítás nem csupán gazdasági és kulturális jelentőségű lesz, hanem egyúttal alkalmas eszköz lehet arra is, hogy a külföldnek, főként pedig a világgözüvéleményt irányító angol sajtónak a rokonszenvét is megnyerjük általa, hogy hazai állapotaink tiszta világításban jelenhessenek meg a külföld előtt. Állami önállóságunk, nemzeti függetlenségünk dokumentálására is meg kell tennünk minden lehetőt, már pedig egy féleven át London piacán tartandó magyar kiállítás különösen hivatva lehet arra, hogy Magyarországot állami önállóságunk keretében, a maga valóságában jelentesse meg a külföldön.

A londoni magyar kiállítás helye az úgynevezett Karis court lesz. Egy olyan terület ez, amelyen már 19 kiállítást rendeztek különböző nemzetek és a melynek állandó protektora a lordmayer, London város polgármestere. Itt vett részt Ausztria egy nagy ipari kiállítással, részt vett Olaszország, az indiai császárság, továbbá maga Anglia, királynőjének védnöksége alatt egy nemzetközi nőipari kiállítással. Erdek, hogy a Karis court igazgatósága hat hónapra teljesen ingyen engedte át Magyarországnak a területet, holott Ausztria 500.000 koronát fizetett érte.

Ez a kiállítás Magyarország gazdasági életében igen jelentékeny tényezővé válhatik s a magyar közönség részéről minden érdeklődésre és pártolásra számot tarthat. A magyar publikumnak erkölcsi kötelessége, hogy minél tömegesebben keresse fel a londoni magyar kiállítást s ekként is tegyen tanúságot arról, hogy a művelt külföld előtt egyenlő rangú félként akar megjelenni és szerepelni a haladott nyugati többi államaival. Bizonyos elégtételünkre szolgál, hogy Magyarországon legelőször Arad érezte át ennek a kérdésnek nagy horderejét és fontosságát s itt hangzott fel az első kiállítás, hogy Londonba magyar!

Az aradi kereskedelmi és iparkamara modern és nagy magyar ambíciókkal dolgozó vezetősége vette kezébe az ügyet s a maga komoly és tiszteletreméltó erkölcsi és gazdasági tekintélyével igyekezik oda hatni, hogy Aradról, továbbá a megyéből, valamint a szomszédos vármegyékből is minél több kereskedő és iparos keresse fel a londoni magyar kiállítást. Természetes, hogy az ügynek csak előnyére fog szolgálni, ha a társadalom többi rétegeiből is minél számosabban csatlakoznak ehhez a mozgalomhoz.

Az aradi kereskedelmi és iparkamara, hogy minél intenzívebben ráterelje az aradi közönség figyelmét a londoni magyar kiállításra, illetve egy nagy londoni kirándulásra, mely az utazással együtt mintegy 14-15 napot venne igénybe, meghívta Aradra Molnár Ákos dr. országgyűlési képviselőt, a jeles közgazdászt, aki a kiállítási eszme egyik kezdeményezője volt s felkérte, hogy a londoni ma-

gyar kiállításról, valamint azokról a körülményekről, a melyek között e kiállítást a magyar közönség tömegesen is felkereshetné és megsemmelhetné, tartson Aradon előadást. Molnár Ákos dr., mint értesülünk, készséggel fog eleget tenni a meghívásnak és április hó 5-én, vasárnap reggel Aradra érkezik s délelőtt 11 órakor a városháza nagytermében megtartja előadását a londoni magyar kiállításról.

HIREK.

Két kép jubileuma.

(Kaufmann Izidor festményei a városházán.)

Arad, március 28.

Két olajfestmény — a városháza parlamenti termének jobb erkélyfalán — a huszonötödik születésnapját érte el a napokban. Egy negyed százada van, hogy a bécsi festő-akadémia egy biztató tehetségű növendéke elkészítette, s haza küldte Aradra. Itt, amint megérkezett, Atzél Péter főispán örömmel nézegette:

— Halad a fiu. Mégis lesz valami belőle.

Annyira haladt, hogy most az ő személye adja meg a nagyobb nevezetességét a jubiláló képeknek. A festményeket mindenki ismeri. Az aradi utcai harc két hőseinek az arcása. Az egyik *Asztalos Sándor*, a másik *Boczkó Dániel* portréja. A kegyelet számára festették azt, s annyira csupán a kegyeletet látják benne, hogy ma nem is gondoltak arra, hogy kinek a munkája az a két kép. A legtöbben már nem is tudják.

Azt a két képet *Kaufmann Izidor* festette, az aradi származású jeles bécsi festő, akinek ma európai híre van, s akinek festménye a nemzetközi tárlatok legértékesebb darabjai közül valók. Akkor természetesen nem volt az a Kaufmann Izidor, aki most, noha avatott szem az őstehetség jelét meglátja belőlük. Akkor csak néhány éve múlt annak, hogy a néhai való Aradi Kereskedelmi és Iparbank gyakornokában fölfedezték a művész-vért és a gyakornokot, Kaufmann Izidort a város támogatásával kiképeztették. Sokban fáradozott különösen Atzél Péter, az ideális lelkű főispán. A két képpel hálájának egy darabját róta le Kaufmann Izidor — most huszonöt éve.

Rendkívül becses, erekleértékű vagyona a városnak az a két kép. Egy világhírré jutott aradi embernek zsenéi közül való s egyben olyan momentumokra vonatkoznak, amelyek a város fenséges multjából való. Ha valaha meglesz a városi képtár, ezt a két képet oda kell illeszteni s Asztalosnak meg Boczkónak új képet festetni a közgyűlési terem számára.

Képek születésnapját, jubileumát nem szokták számon tartani. De ennek a kettőnek jubileuma már csak azért is érdemes a megemlékezésre, hogy fölujtsuk annak elmosódott tudatát: milyen nevezetes ember a szerzőjük.

— Uj vízi ut az Adria felé. *Budapesti* tudósítónk jelenti: A kereskedelemügyi minisztérium kiadásában „*Adatok a Duna-*

Száva csatorna és az Adria felé vezetendő vízi ut kérdéséhez” címmel egy nagy memorandum jelent meg, amely egy új közlekedési uttal: a Dunának a Szávával való összeköttetésével foglalkozik. Az emlékirat igen fontos proposíciókat tesz. Kiemeli, hogy Fiume az egyetlen pont, ahol a világkereskedelemmel függetlenül érintkezhetünk. Hogy Fiumét jövő szerepére előkészítsük az oda vezető közlekedési utakat kell fejleszteni. A vasúti szállítás üzemeltetése többszörösen felülmúlja a vízi szállítás költségét, tehát Magyarországra igen nagy jelentősége van az Adria felé vezető víziutnak. Az új víziút jövedelmező lesz úgy, hogy az állam anyagi megterhelése nélkül létesíthető. A kereskedelemügyi miniszter a memorandum tanulmányozás céljából az összes érdekelt hatóságoknak és más érdeklődőknek megküldi.

— Thaly Kálmánt megoperálják. *Budapesti* tudósítónk jelenti: Thaly Kálmán dr. országgyűlési képviselő a legközelebbi napokban veszedelmes operációnak veti alá magát. Egyik szemén szürke hályog keletkezett, amelyet Grósz Emil dr. egyetemi tanár a napokban fog eltávolítani.

— Pusztító földrengés. A mexikói borzalmas földrengésről, amelyet a budapesti földrengés jelező intézet is jelzett, azt jelentik, hogy különösen Mexikó déli vidékén pusztított és *Chilapa* városát teljesen romba döntötte. A városban a földrengés következtében számos ház bedőlt, majd tűz ütött ki és most az egész város lángokban áll. A tizenötezer főnyi lakósból igen sokan a földrengés áldozata lettek. A halottak számát még megközelítőleg sem lehet megállapítani. Az életben maradt emberek menekülnek a városból.

— A tulipán-kormány. A következő érdekes levelet kaptuk: Kirívó jelét adta a nemzeti kormány annak, hogy milyen komolyan partolja a hazai ipart és kereskedést. Budapesten — most már harmadszor — tavasszal vásárt rendeznek a fővárosi nagyiparosok és nagykereskedők. Főképp papír- és rövidáru cikkek terjed ki a köre ennek a vásárnak, amely a más és alapja akar lenni a lipcsei Messenek, ha mindjárt sokkal kisebb keretben. A lipcsei Messe re, annak dacára, hogy fél Európa papír- és könyvkereskedői tódulnak oda, a német vasutak kedvezményes utazást engedélyeznek.

Ugyanezt kérték a budapesti *Tavaszi vásár* tervezői, s ez a kívánság annál indokoltabb volt, mert ezzel a magyar ipar- és kereskedelem iránt való érdeklődést lehetett volna fokozni. Ez azonban, úgy látszik mellékes a kormányynak. A Tavasszal vásár igazgatósága ma körlevélben tudatta a vidéki kereskedőkkel:

„Oszinté sajnálattal értesítjük, hogy a Tavasszal vásárra szóló jegykedvezményt illetékes helyen kieszközölnünk nem sikerült.”

Ez a körülmény persze lényegesen befolyásolja a vásár látogatottságát és forgalmát. És ez az oka annak, hogy Magyarországon, a míg a maihoz hasonló szellem kormányozza az ország sorsát, se lipcsei Messék nem lesznek, se komoly ipari föllendülés nem várható. *Egy érdekelt.*

— Wekerle Bécsben. *Budapesti* tudósítónk jelenti: *Wekerle* Sándor miniszterelnök ma délután Bécsbe utazott, ahol részt vesz a *Bülow* német birodalmi kancellár tiszteletére *Aerenthal* külügyminiszter által adandó ebéden. A miniszterelnök

holnap délelőtt a királyhoz megy kihallgatásra és jelentést tesz az általános politikai helyzetről.

— Tüntetés Zola emléke ellen. Párisból táviratozzák: A Ligue de la Patrie Française tegnap este tiltakozó gyűlést tartott Zola hamvainak a Pantheonba való szállítása ellen, amelyen heves beszédek hangzottak el. Végül tiltakozó határozatot mondtak ki. Az épület előtt nagy néptömeg gyűlt össze, amelyet azonban a rendőrség szétkergetett. Számos letartóztatás történt.

— Leégett község. Szatmárnémetiből jelentik: Vámfalu község reggel óta lángokban áll. Az előjáróság távirati kérelmére a szatmárnémeti tűzoltóság különvonattal ment a helyszínére. Eddig negyven épület hamvadt el. Az óriási szél miatt a tüzet eddig nem sikerült eloltani.

— Az ipartestület közgyűlése. Az aradi ipartestület rendes évi közgyűlését f. hó 29-én vasárnap délelőtt 10 órakor tartja az Iparosház nagytermében.

— Felrobbant löpőgyár. Puodrette de Vongesből jelentik, hogy az ottani állami löpőgyár robbanás következtében a levegőbe röpült. Eddig egy holttestet hústak ki a romok alól. Részletek még nem érkeztek.

— Királyok kongresszusa Monakóban. Albert monakói herceg, mint már ismeretes, egy nagy oceánográfiai muzeumot építtetett, amelynek megnyitó ünnepére szeretné meghívni az összes európai uralkodókat. A muzeumot, mint most *Nizzából* írják, a legkedvezőbb esetben is csak két esztendő múlva lehet megnyitni, tehát még nagyon koraiak a hírek arról a tervről, hogy a megnyitó ünnepen össetalálkozhatnak az uralkodók. Pompás renesszánsz stílusban épített palota ez a muzeum, de még tető alatt sincs egészen. Most kezdik csak a homlokszobor ornamentikáját fölrakni. Már látható is két szobormű, két gyönyörű női alak, az egyik a Világ, a másik a Tudomány allegóriája. Mind a kettőt a párisi Dussard készítette. A homlokszobron azonkívül kőbe vésvé olvasható a névsora azoknak a hajóknak, amelyeket eddig oceánográfiai kutatásra használtak. Az első helyen olvasható Princesse Alice; ami a fejedelem immáron elvált második feleségének a neve.

— A város nyomdája. A város házilag akar kezdeni. Annyi hatalmas vállalat ura már eddig is, hogy étvágyat kap mindenre. Hogy mennyi mindenféle ipari vállalkozásba bocsátkozik a municipium arról lapunk más helyén mondunk el egyet és más. Itt csak krónikáskötelességgel számolunk be arról, hogy a tanácsmai ülésében a városi nyomda kérdésével foglalkozott. A tanácshoz ugyanis László Béla volt lígrafus, jelenleg detektív asszal a tanácscsa fordult, hogy ő megtanálta a módját annak, kiképp juthat a város vagyionhoz. Létesítsen nyomdát, illetve litográfiai műintézetet, ahol nemcsak az írógépek válnak feleslegessé, hanem mik ő kiszámítja, körülbelül ötezer korona körülnegtakarítást ér el a város a nyomtatványoknál László indítványát a tanács olyan kitűnőnek találta, hogy bizottságot küldött ki a tárgyalására. A bizottságban helyet foglal: Mesnera Alac, Szathmáry János, Fetter Géza, Reisinger János, Szathmáry Károly, Virág Lajos, Tabanics Emil, Rosenberg Miksa dr., Sarlot Domos, Kilyényi János és Hodonszky Rószó. És a bizottság arra van kiszemelve, hogy egy lehetetlenülgyben mondjon véleményt. Azt az egyet megápthatja majd a bizottság, hogy a városházán van egy sokszorosító gép, amely nyelcszás korúba került s nem használható. A város tudjuk már egyszer házilag akart sokszorosítani. Ime ez lett az ered-

ménye. László detektív ajánlata mint halljuk a bűnügyi rendőrségen okozott osztatlan örömet. Azon hiszemben, hogy László lesz a városi nyomda vezetője, már előre örülnek annak, hogy ott hagyja a detektívtestületet. Mert a jó ember bizonyára úgy gondolta el, hogy ha már a város rendelkezésére bocsátja pótdó leszállító eszméjét, akkor legalább neki is jusson valami. Legalább egy nyomda vezetői állás.

— Egy feltatáló balesete. Párisból táviratozzák: Farman léghajó feltatáló ma próbafel-szállás alkalmával, amidőn aeroplanja hirtelen fordulatot tett; kiesett belőle a földre és több könnyebb sebesülés szenvedett.

— Eljegyzések. Erdős Jenő okl. városi mérnök Csongrádon, eljegyezte Spitz Mici kisaszszonyt, Spitz Rudolf fakereskedő leányát Kétegyházáról.

Molnár Miklós küngösi földbirtokos és Veszprémmegye törvényhatósági bizottságának tagja eljegyezte az aradi előkelő leányvilág egyik bájos tagját, Skrainka Emmike urhölgyet, özv. Skrainka Lajosné szül. Bhear Jessie urasszony leányát.

— Elpusztult malom. Tövisgyházáról jelentik: Takácsy Sándorné gazdaságában ma déli tizenkét órakor kigyuladt a gazdasági malom. A tüzet valószínűleg a gőzmozorból kipattant szikra gyújtotta. A malom és a mellette lévő hatvan méter hosszú istálló teljesen leégett. Az istállóban lévő állatokat sikerült megmenteni. A tüztől megijedt állatokat nagynehezen tudták csak kivezetni. Szerencsére szélcsend volt, különben az egész gazdaság leégett volna.

— Antiszemita egyetemi professzor. Berlinből táviratozzák: Nagy feltűnést kelt Daude egyetemi tanárnak, ki reakcionárius érzületének már több ízben tanujelét adta, egy zsidó diák ellen elkövetett sértési ügye. Az esetet következőképen adják elő: Egy lengyel nyelvű diák valami ügyben összezőrdült a Stauffia nevű diákszövetség egy zsidó tagjával, amből párbajra való kihívás lett. A lengyel diák megtagadta az elégtételt és azt azzal indokolta, hogy ő zsidónak egyáltalán nem ad elégtételt. Erre ez ellen a diák ellen kiadták a szokásos nyilatkozatot. A lengyel diák följelentette a dolgot az egyetemi hatóságnak, amire Daude egyetemi tanár azzal döntötte el a vitás kérdést, hogy a lengyel diáknak az a nyilatkozata, hogy zsidónak nem ad elégtételt, nem sértés, a Stauffia diákszövetséget azonban az egyetemi fegyelem érdekében feloszlatják. A *Berl. Tagbl.* ezt a döntést az egyetemi judikatura történetében páratlanul mondja és közli, hogy az esetet a porosz képviselőházban is szóba fogják hozni.

— Zöldi Elza felgyógyult. Zöldi Elza állapota már annyira javult, hogy a művész és huga Vilma aki a beteg az egész idő alatt szakadatlanul ápolta, ma már elhagyhatták a kórházat. A beteg, akinek a legnagyobb nyugalomra van még szüksége, a mai éjszakát már a Koronaherceg-szállóban fogja tölteni és holnap, a délutáni gyorsvonattal Budapestre, a Ringer féle szanatóriumba viszik, ahol mintegy két hétig fogják gyógykezelti, esetleg megoperálni is. Innen a beteggel több havi üdülésre Abbáziába, vagy Arkóba utaznak. Tegnap a kórházban még egyszer megvizsgálták Röntgen sugarakkal a betegét és megállapították, hogy a golyó az orrcsont mögött van. Eitávo litása egyelőre nem mutatkozik okvetlenül szükségesnek.

— A portugál állapotok. Lisszabonból jelentik: A monarkisták azt hiszik, hogy a külföldön a republikánusok ellen irányuló katonai összeesküvésekről és tüntetésekről szóló hírek, valamint a Francónak Lisszabonban való jelenlétéről szóló hír és egyéb hamis híresztelések

arra vezetendők vissza, hogy a konzervatívok a választókat a választási időszak alatt meg akarják félemlíteni, hogy április 5-én a monarkista választók tartózkodjanak a szavazástól.

— Asszonyok a kaszinóban. A kaszinó mindaddig az urak szentéiye volt, amelyben szabadon áldozhattak Bachus és Fortuna oltárán. Szóval a férfias szórakozásoknak élhettek benne teljes biztosságban, anélkül, hogy az asszonyok megzavarhatták volna mulatozásukat. Kártyázhattak, iszogathattak abban a biztos tudatban, hogy a feleség, vagy a mi talán még rosszabb, az anyós meglephette volna őket. Vannak ugyan már női kaszinók, sőt egy nagyobb társaskörnek volt már női osztálya is, de mindezek nem érintették a férfiak kaszinójának szabadságát. A férj tehát, aki egész éjszaka leste a kártya fordulását, a meghasudtolás veszedelme nélkül mondhatta feleségének, amikor hajnalban hazavetődött, hogy fontos ülése volt a kaszinói választmányának. A kaszinó a férfiak erős vára volt, amelyen még akkora rést sem engedtek tűni, hogy az asszony szem egy pillantást is vethessen beléje. Most azonban olyan hírt kapunk egy derék vidéki városból, Szarvasról, amely jelenti, hogy ott alaposan kikezdték a kaszinó immunitását. Az ottani asszonyok ugyanis titkos gyűlést tartottak, amelyen sok panasz hargszott el az url kaszinó ellen, a mely a férjeket és családapákat sok időre lefoglalja és tilalmas dolgokra csábítja. Az asszonyok megnyertek néhány kaszinói tagot a maguk pártjára. Az összeesküvés titka a kaszinó minap tartott közgyűlésén pattant ki. Valaki indítványt tett, hogy a kaszinó tagjainak családjából a hölgyek bármikor — tehát éjjel és nappal egyaránt — meglátogathatják a kaszinó bármelyik helyiségét, tehát — a kártyaszobát is. A közgyűlés a meglepetés sávarában elfogadta az indítványt. A példa ragadós s a feminizmusnak ez a diadala legalább is fölér a nők szavazati jogával.

— Birtokcsere. Az aradi kir. törvényszék telekkönyvebe az elmúlt héten a következő tulajdonjogi változásokat jegyezték fel: Demján Györgyné Szabó Julia eladja az aradi 7007 sz. tjkvben felvett Gaál László utca 20 sz. házat 4000 koronáért Szelessán Pál és neje Karnyeczki Juliának. — Burghardt Karolyné Hank Rozália eladja az aradi 4305 sz. tjkvben felvett Virág-utca 14. számú ház fele részét 800 koronáért Kelemen Mihályné Hank Katalinnak. — Özv. Reiner Dávidné Hartman Teréz eladja az aradi 1857 sz. tjkvben felvett Mocsár-utcai üres telket 1000 koronáért Popp Miklós és Högye Juliannának. — Gaál Iona férj. Totok Imréné eladja az aradi 4592 sz. tjkvben felvett szántót 4200 koronáért Totok Imrénének. — Perlmutter Adolf eladja az aradi 7883 sz. tjkvben felvett Szél-utca 12 sz. házat 10000 koronáért Perlmutter Ignácnak.

— Földrengések. Newyorkból táviratozzák: Saltlake Cityből jelentik, hogy az utahi egyetem szeizmográfja éjfélikor heves földrengést jelelt, amely 40 percig tartott. St. Thomasból jelentik: Tegnap este itt hatalmas földlökést érezték, amely azonban nem okozott kárt.

— Családi dráma. Zomborból táviratozzák: Juhász János zombori lakos ma reggel feleségére lőtt, mert ez nem akart hozzá visszatérni. Az ittas állapotban lévő ember azután önmaga ellen fordította a fegyvert és szájába lőtt. Az asszony sérülése jelentéktelen, Juhászé ellenben életveszélyes.

— Leánykereskedő Biharmegyében. Három négy hónap óta Székelyhid vidékéről egymásután tűntek el tizenöt-tizenhét éves leányok. Mindezeidig nem lehetett megállapítani, kiknek áldozatai ezek a szerencsétlen teremtések, míg most két hazamenekült leány Balog Erzsé és Vig Eszter leleplezte a lélekkufárokat, akik hónapok óta utaztak Biharmegyében s busás szerződéseket ígérve Romániába csalogatták a

szemrevaló bihari leányokat. Legutóbb nyolc biharmegyei leánnyal utazott el Róth Kelemen volt budapesti kereskedő, aki a két székelyhidi leányt is elcsalogatta. A lélekufár szédelőt azonban Bánffyhadon a csendőrök letartóztatták többrendbeli körözés alapján. Így szabadultak ki a már utnak indított leányok a Róth Kelemen hálójából, s elmondták, hogy a szédelő rabszolga kereskedő szállította el a többi leányokat is, akiktől tüzeteket és csalogató leveleket hozott nekik. A lányok vallomása szerint a letartóztatott lélekufárnak több társa volt, akiknek a nevét azonban nem tudják. A rendőrség nyomoz.

— **Köszönetnyilvánítás.** Alább nevezettek voltak szivesek az aradi 1848—49-es honvédegyet pénztára gyarapítására adományozni, és pedig, az aradi első Kossuth-asztaltársaság 80 korona 50 fillért, a déznai és menyházi hazafias közönség márczius 15-én gyűjtött 10 koronát. Az aradi 1848—49-es honvédegyet nem mulaszthatja el, ezen valóban nemes adományokért ez uton is a leghálásabb köszönetét nyilvánítani. *May Soma, jegyző. Simay István, egyl. elnök.*

— **Rumcompositio** 1 literhez 20 kr. *Likör*
aroma 1 literhez 30 kr. *Vojtek és Weiszal.* 191

• A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás •
SALVATOR
vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatású.
Természetes vasmentes savanyúvíz.
• Kapható ásványvízkereskedésben vagy a Szinye-Lipóczy Salvator-forrás Vállalatnál Budapest, V. Rudolfsplatz 8. •

Uj könyvek.

Két elbeszélés. Szántó Ferenc, kinek az Őszi rózsák című novelláskötetét tavaly nagy elismeréssel fogadta a sajtó és a közönség, két hosszabb elbeszélést adott ki egy kötetben. Az első, melynek Az élet tövisel és címe egy vándorszínészársaság viszontagságait és örömeit írja le sok jól megfigyelt részlettel, kedves közvetlenséggel, nem nagy igényű, egyszerű mese keretében, a másik novella, melynek a címe Mirtus, a kelet birodalmába vezet. Mind a két munkában a író természetességét, folyamatos, ügyes stílusát, tárgyaért való rajongását dicsérhetjük. A kötetet Bernáth József könyvkereskedő adta ki. Megrendelhető a szerzőnél is: IX., Üllői út 59., ára kötve három korona hatvan fillér, füzve két korona ötven fillér.

Az alkotmányvédelem Szabolcs vármegyében. Szabolcs egyike volt azoknak a törvényhatóságoknak, melyek a nemzeti küzdelemben eleitől végéig dicső reshen kiartottak. Ennek a mindvégig egységes és harmónikus küzdelemnek történetét írta meg a vármegye megbízásából *Inczedy Lajos* megyei főlevéltáros. A kétszáz oldalos könyv felöleli ezt a küzdelemet a maga egész részletességében. Érdekes az a történelmi visszapillantás is, mely a munka elején az 1846-iki nemzeti ellenállás történetét, Apponyi György gróf kancellárságát s a vármegyék akkori rezisztenciáját állítja párhuzamba legutóbbi alkotmányos küzdelemünk eseményeivel. Szabolcs vármegye mindenestre hazafias földadatot teljesített, mikor a maga igazságos és bátor harcának történetét megírta. Ennek a harcnak eseményei és tanulságai így össze foglalva büszke emlékei lesznek a multnak s bátorító példái a jövőnek.

Hont vármegye és Selmechánya. A milénium ezentidejében indult meg a Magyarország vármegyéi és városai című nagy monográfia vállalat. Azóta évenként rendszerint egy-egy kötet jelent meg. A most megjelent Hontvármegye és Selmechánya szabad királyi város monográfiája. A vállalat szerkesztéséért a felelősséget Borovszki Samu akadémiai tag

viseli, aki körülbelül egy negyedszázad óta munkálkodik fáradságtalan szorgalommal és kiváló sikerrel magyar történelmi mesején. A most megjelent kötetben Hontvármegye és Selmechánya város monográfiájában a harmincegy nagy nyolcad ivnyi szöveget nyolcvannegy műmelléklet, százkilenc kép, köztük két mappa illusztrálja. A szerkesztőség megtartotta azt a korábbi dicséretes szokást, hogy a monográfia egyes részeit, a mennyiben lehetséges, helyi szerzőkkel írta meg, s azután elismert szakemberekkel nézeti át Tizenhat hontmegyei, vagy Hontvármegyei lakó író írta a monográfia nagyobb részét. A kötet tartalma gazdag, a szerkesztők figyelmét semmi sem kerülte el, a mi a megye multjában és jelenében figyelemreméltó és tanulságos. Hont Magyarország kisebb vármegyéi közé tartozik; de természeti kincsekben, festői tájakban gazdag; multja pedig érdekes és változatos. Hontvármegye öt járásba oszlott, száznyolcvanhárom, jobbra kis községből áll. A megye legnagyobb helye mai napig Selmechánya város, a melynek eredetét a munda a kvádok korába teszi. Annyi bizonyos, hogy Selmechánya a honfoglalás idején már lakott s primitív bányatelep. A tatár áradat azonban Selmechét is elsöpörte: újból kellett építeni. A középkorban sokat kellett szenvednie. hol a hatalmaskodó oligarkiatól hol a rabló huszitáktól. A város és polgársága azonban még a csapások sulya alatt is egyre vagyonosodott, úgy hogy ez Magyarország városai közül máig is egyike a legvagyonosabbaknak. Az is bizonyos, hogy a legrégebb bányavárosok egyike. E munkában Hont vármegye történelmi nevezetességei az Árpádok kora óta van megírva, és számos történelmi alak szülőhelye, működésének helye volt e megye területe. E művet igazán dicső kiállítására és gyönyörű kivitele és tiszta nyomtatása teszi még ajánlatosabbá az érdeklődők előtt. Kapható bármely könyvkereskedésben vagy a „Magyarország vármegyéi és városai” kiadóhivatalában Budapest Magyar Tudományos Akadémia épület.

• **A szem egészségtana ép és beteg állapotban.** Írta: Sicherer Ottó dr. müncheni egyetemi tanár. Egészségpolás könyvtára: Szerkeszti Dr. Sugár K. Márton Budapesten, XI. kötet. Az egészségpolás alapelvei, hogy a test és az egyes szervek egészségtanát a művelt közönség minden rétegével megismeresse. E közérdekű célnak kitűnő szolgálatot tesz ez a mű is, mely a szem hygienejét tárgyalja és a közönség körében elterjedt számos téves nézetet megcáfolja. Tíz rendkívül érdekes fejezetben tárgyalja e munka az emberi szem szerkezetét, működését, a rövidlátás keletkezését és annak elkerülésére vonatkozó intézkedéseket, a messzelátást, öreg emberek látóképeségét, az astigmatismust, a szemüvegekkel való javítást, a szembetegségek megakadályozására irányuló óvórendszabályokat. Ara vászonkötésben 2 korona. ajánlott bérmentes beküldéssel 2 kor. 35 fill. Megrendelhető Légrady Testvérek könyvkiadóhivatalában V. Váci körút 78.

B-s

TORVÉNYKEZÉS.

§ **A kuria és a sajtószabadság.** Somfai János nagybecskereki hírlapíró a csendőrség hivatalos kifejezetlen híradás-céljából átadott jelentése alapján megírta, hogy egy földbirtokos saját házat fölgyújtotta. A földbirtokos, aki ellen a bíróság az eljárást megszüntette, rágalmazás miatt följelentette Somfai. A nagybecskereki törvényszék és a szegedi tábla fölmentő ítéletet hozott, mert a „sajtótörvény szerint nem büntethető az, aki valamely hatósági jelentést a valóságnak megfelelően közlése.” A kuria azonban rágalmazás miatt 10 napi fogházra ítélte azzal az indokkal, hogy „bár a valóságnak megfelelően történt a közlés, de míg valamely ügyben a vizsgálat befejezve nincs, addig arról hírt adni nem szabad.”

Ezután tehát vagy szüntessék be a lapok a rendőri és törvényszéki tudósításokat, vagy

pedig legyenek elkészítve az ebben a munkában dolgozó újságírók, hogy minden, vizsgálat befejezése előtti hírt, a kulcslyukon belül kerüljenek.

Somfai János most fölívást intéz az újságíró-egyesületekhez, hogy a veszedelmes bírói fölívás ellen foglaljanak állást és keressenek orvoslást.

§ **Megsemmisített közgyűlési határozatok.** Az aradi kir. törvényszék, mint kereskedelmi bíróság ma megsemmisítette a kurucsi takarék- és hitelszövetkezetek ez évi február huszonkilencedikén tartott közgyűlési határozatát. Az alapszabályok értelmében ugyanis a tárgysorozatot a közgyűlés előtt nyolc nappal kellett volna az igazgatóságnak egy aradi lapban közzé tennie. A tárgysorozatot csak hat nappal a közgyűlés előtt tették közzé, de a közgyűlést azért megtartották és az ott hozott határozatokat jóváhagyás végett felterjesztették a törvényszékhez. A törvényszék a határozatok megsemmisítésével egyidejűleg utasította az intézet igazgatóságát, hogy újabb közgyűlést hívjon össze szabályszerű meghirdetés mellett.

CSARNOK.

Miss Northcott vőlegényei.

Írta: Conan Doyle.

Angolból fordította: Vörös László. 12

Es most elérkeztem a fájdalmas feladatomnak végére. A lehető legegyszerűbben és legrészletesebben beszéltem el John Barrington Cowles halálát és a körülmények lancolatát, melyek azt előidézték. Tudom, hogy mások előtt ez a szomorú eset meglehetősen egyszerűnek fog feltűnni. Itt van pl. az a prózai tudósítás, mely pár nap mulva a „Scottsman”-ben megjelent:

— Szomorú baleset a Május szigeten. A Május sziget gyászos szerencsétlenség színhelye volt a napokban. Mr. John Barrington Cowles, akit egyetemi körökben úgy ismertek, mint a legkiválóbb hallgatók egyikét, s aki physical működéséért a „Neil Arnott” díjat nyerte el, egészségre helyreállítása céljából a csendes helyre vonult vissza. Tegnapelőtt éjjel hirtelen elhagyta barátját, Mr. Robert Armitage-ot, és azóta nem adott életjelet magáról. Szinte bizonyos, hogy a szigetet környező sziklák egyikéről zuhant és meghalt. Mr. Cowles egészsége egy idő óta hanyatlott, részint a túlfeszített munka, részint családai bajok és perpatvarok következtében. Benne az egyetem egy sokat ígérő tehetséget veszít el.

Nincs hozzátennivalóm elbeszélésemhez. Mindenre kiterjeszkedtem, amire csak tudtam. Nagyon jól tudom, hogy sokan elbeszélés után nem fognak okot találni valamely Miss Northcott elleni vádra. Azt fogják mondani, hogy azért, mert egy ily természetű sanguinikus férfiú vad dolgokat beszél és cselekszik s ztán reményeiben sulyosan csalódva öngyilkoságot követ el, nem szabad határozatlan vödatat emelni egy ifjú hölgy ellen. Ödvözlöm ket véleményükért! Ami engem illet, én William Prescott, Archibald Reeves és John Barrington Cowles halálát e nőnek tudom be és rről annyira meg vagyok győződve, mintha csak saját szememmel láttam volna, hogy trüf sziveikbe.

Önök bizonyára azt kérdik tőlem, hogy én mivel tudom megmagyarázni e különös, rejtélyes dolgokat. Ére nézve elmétem nincs. Hogy Miss Northcott valami rendkívüli hatalommal bírt, melylyel mások elméit és ez által testük felett is rendelkezett, erről meg vagyok győződve, valamint arról is, hogy természeti ösztönei e hatalmat nemtelen, gonosz célokra használták fel. Hogy jelleme még kegyetlenebb, ijesztebb vonásokat is tartalmazott, valami bor-

Divatos
fűzők és különlegességek

ugy készen, mint
méret után a leg-
jobbak készülnek

Pilcz Irma

fűzőkésőnöl

ARAD, Deák Ferc-utca 2. szám.

A vidéken lakó hölgyek kérjenek mértékveteli tasítást.

Olcsó árak, nagy megtakarítás!

Angol öltöny és felöltő szövet újdonságok megérkeztek a kizárólagos posztó gyári raktárba
Leichner és Fleischer Arad, Szabadság-tér 17.
 Angol női costum kelmék nagy választékban

zasztó vonást, melyet férjhez menetele előtt ki kellett nyilvánítania a következtethető három jegyese tapasztalatából és az így ellőttük feltárt rejtély szörnyű volta abból a tényből gyanítható, hogy éppen azokat távolította el szívtől, akik őt legjobban, legszenvedélyesebben szerették. Bekövetkezett végzetük pedig, nézetem szerint boszuvágyának következménye, amelyre, hogy előre figyelmeztetve lettek, eléggé mutatják Reeves és Cowles szavai. Ezenkívül nem tudok mondani semmit. Azóta nem láttam Miss Northcottot és nem is kívánom látni. Ha elbeszélésem által meg tudok menteni valamely emberi halandót attól, hogy ily ragyogó szemek és gyönyörű arc törbe ejtsék, nyugodtan és ama meggyőződéssel tehetem le a tollat, hogy szegény barátom még sem halt meg hiába.
 (Vége.)

Szoptató anyák

gyönyörködve látják, micsoda erőt és életörömet kölcsönöz nekik a

Scott-féle Emulsió.

Amellett hogy izletes, elősegíti az étvágyat és az emésztést, továbbá erősítőleg hat az egészségre és az egész szervezetre. De a mellett igen jótékony hatással van a szopós gyermekre is, rózsás szint ad neki, erősíti, tehát kettős a szerető szülők öröme.

Az emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer végjegyét — a halaszt — kérjük figyelembe venni.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógyszertárban.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

H. E. (Arad). Boldogtalanok vagyunk, hogy boldogságát nem segíthetjük elő tárcája közlésével. A papkosár-rovat vezetője, aki kőszívű ember, minden megföhetség nélkül nem közölhetők minősítette a novellát. Mi mossuk kezeinket: méltóztassék a kőszívű rovatvezetőre haragudni.

K.M. (Lippa). Állandóan nem vezethetünk ilyen rovatot, mert Aradon nincs meteorológiai állomás Havonta egyszer-kétszer azonban közölni szoktuk Meteor jövedeléseit.

G. M. (Alsó) Minél gyakrabban jelentkezik annál szívesebben látjuk.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Gabonázleti hetiszemle.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 28

A mindinká, kitavaszkodó időjárás jótékony hatással van a vetésekre. Ha az idő továbbra is kedvez, úgy az idén szebb roményekkel ékinthetünk a termés elé.

A gabonázleti irányzata alaposan ellanyhult, amiből az impulust főképen a jónak ígérkező általános mezőgazdasági állapot szolgálta.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, március 28.

Kevés forgalom. Tartott árak. Amerika 3/4-el olcsóbb.

As árak 50 kilónként számítva:

	Délt zárlat	5 órai zárlat
Buza áprilisra . . .	11.38—11.39	11.38—12.39
Buza októberre . . .	9.73—9.74	9.72—9.73
Zab áprilisra . . .	7.57—7.58	7.46—7.47
Rózs áprilisra . . .	10.35—10.36	10.32—10.33
Tengeri májusra . . .	6.56—6.57	6.56—6.57

Zárul 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	730 25
Magyar hitelrészvény	773 25

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Március 23. —

Magyar elsőrendű: Oreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül súlyban — fillérig; közép páronként 200—400 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; Biala nehéz páronként 320 kilogrammon felül súlyban — 26—128 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban 128—128 fillérig; könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban 126—128 fillérig. Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felül súlyban — fillérig; közép páronként 240—260 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig. Sertéselészetszám: Március hó 25. napján volt készlet 27.727 darab, március 26. napján felhajtott 351 darab, március 26. napján elszállított 327 darab, március 27. napjára maradt készletben 27.751 darab. A hízott sertés üzlet irányzata: Csendes.

IDEGENEK ARADON.

— Március 28. —

Fehérkereszt-szálloda. Schutz József utazó Triest. — Liebel József utazó Bécs. — Holländer József kereskedő Fiume. — Besser Róbert utazó Kaiserleutern. — Hirsch Vilmos utazó Schaffa. — Mahler Miksa utazó Bécs. — Jaeger Gusztáv utazó Bécs. — Ryslika Károly utazó Schütz. — Grünbaum B. Frankfurt. — Stunteim Sándor utazó Bécs. — Hoor Ede utazó Bécs. — Schwartz Áron utazó Budapest. — Czöldes Aurél mérnök Pancsova. — Blascovitz Jenő utazó Budapest. — Kajári István utazó Betlen. — Vattay Albert kir. járásbíró Bottonya. — Goldstein Dávid utazó Ersek. — Gottlieb Ignác kereskedő Szeged. — Reisz Tivadar utazó Budapest. — Urbán Sándor kereskedő Triest. — Jowidewiel Ödön utazó Budapest. — Faragó Samu borkereskedő Győrök. — Dömjén Gyula utazó Budapest. — Tolnay Kornél igazgató Budapest. — Münich Kálmán bányatiszt Igló. — Schauer Gyula jegyző Almáskamarás.

Központi-szálloda. Pollák Sándor utazó Budapest. — Erdélyi Vince főmérnök Budapest. — Dr. Aczél Rezső gyáros Temesvár. — Adler Miklós utazó Budapest. — Wolf Zsigmond utazó Temesvár. — Kong Mór fakereskedő Tolna. — Grünbauer Rudolf utazó Szeged. — Hauer Ármán utazó Budapest. — Pismayer Lajos gyáros Budapest. — Friedmann Lázár utazó.

Pannonia-szálloda. Pánczer Ferenc mérnök Bécs. — Kleimberger Vilmos utazó, Bécs. — Osv. Pálty Jánosné M. Kovácsné. — Kiss Gyula kocsi

vizsgáló Szolnok. — Papp János ügyvéd, Nagyenyed. — Fischer Antal kereskedő Apáti. Vass-szálloda. Nagy István gyáros Bpest. — Forró Sándor kereskedő Kányád.

Nemzeti Színház.

Vasárnap, 1908. évi március hó 29-én:

Bérlétszűnet. Bérlétszűnet.

Délután 3 1/2 órakor, fél helyárrakkal:

Gretchen.

Tréfa 3 felvonásban. Irta: Davis Gusztáv és Lipschütz Leopold. Fordította: Hajó Sándor.

SZERMÉLYEK:

Plein Sylvia	K. Kápolnai J.	Von Strehle	Uji Kálmán.
Schwegelman	Benkőné.	Bius	Várnai Jenő.
Beinagel	Kulcsár L.	Magda, leánya	H. Harmath J.
Milli	H. Körösi J.	Emma	Zalay Margit
Gloom Grete	H. Novák I.	Niemann	Szatmári A.
Ó fensége	Horti Sándor	Tobisch	Leövey Leo.

Kezdete délután 3 és fél órakor.

Este 7 1/2 órakor, rendez helyárrakkal:

A) bérlét. A) bérlét.

Tündérszereltem.

Regényes daljáték 3 felvonásban. Irta: Martos Ferenc. Zenéjét szerzette: Huszka Jenő.

SZERMÉLYEK:

Vizi király	Szatmári A.	Gergő	Ladislav J.
Csilla, leánya	Kállay Jolán.	Órzo	Zalay Margit
Cincér	Faludy K.	Csalabér	Leövey Leo.
Máté	Várnay Jenő.	Csalabérné	Benkőné.
Borbála	Szilágyi B.	Remete	Hunyady J.

Kezdete este 7 és fél órakor.

Nagyszerű műsor. Remek sportképek. Gyönyörű felvételek

Uránia színház.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Műsor 1908. március hó 29-én, vasárnap:

1. A baccarat. Olasz dráma. — 2. Postakocsirablók Texasban. Természet után. — 3. Csodálatos tükör. Színes varázskép. — 4. Skiverseny lovakkal. Sportkép. — 5. Carrarai márványbányák. Természet után. — 6. A zab hatása. Kacagató. — 7. Féltékeny feleség. Nagyon érdekes. — 8. Agglegény. Mulatságos. — 9. A keletásial világforgalom utvonala. Uránia előadás.

Minden előadás alatt katonazene játszik. — Cukrászda Vasárnap délután 2 órától kezdve minden órában.

NYILTTA

Ideggyengeség.

Vérszegénység

a leghathatósabban leküzdhetők a

Guberforrás

vizével használt kúra által, mely könnyen emészthető természetes ársón, vases víz. Orvosiilag legjobban ajánlva.

Kapható az összes gyógyszerárakban, drogériákban és ásványvíz-kereskedésekben. Brocsrék ingyen.

5897

Építető figyelmébe!

A modern követelményeknek

megfelelő bárminemű

építkezést

tervez és elvállal

Lesch Lajos

építész és építőmester

1392

= LIPPA, =

Vásár-utca 74. szám.

A GIZELLA-EGYLET

kölcsonds élet- és hozomány-biztosító intézet.

Magyarországi vezérképviselőség:

BUDAPEST, IV. Váci-utca 9. sz.

Az intézet 1907. évi mérlegének legfontosabb adatai:

A 27. üzemévben elért eredmények a legnagyobbak, a melyeket az intézet valaha kimutathatott.

Új biztosítások kötettek 1907-ben:

27006 kötvény 33,612.000 kor. biztosított tőkével.

Biztosítási állomány 1907. december 31-én:

154187 kötvény 193.965.000 kor. biztosított tőkével.

Díjbevétel az 1907. évben ... 8,524.000— kor.

Tőkejövdelem az 1907. évben 3,295.000— kor.

A „Gizella-Egylet“ összvagyonja az 1907. év végén 70.824 000— korona.

Az 1907. évi tiszta nyereség 450.000— korona.

Az 1907. évre eső osztalék az évi díjnak 6%-ára rugott.

Az 1904—1908. években felgyümlött osztalékok 1909. év nyarán küldetnek szét.

Ezen alpból oly leányok részesülnek kelengyeségben, kiknek szülői a Gizella-Egyletnél kötött biztosítást elszenvedésük folytán megszüntetni voltak kénytelenek.

A „Gizella-Egylet“ kiházasítási sélokra, valamint halál és eléérés eseteire is két biztosítást megfelelő módzatok szerint, igen előnyös feltételek mellett.

A „Gizella-Egylet“ gyors fellendülése a következő számadataiból tűnik ki:

	1887-ben	1897-ben	1907-ben
A tagok száma	9208	81.335	154.187
A biztosított tőke	14.—	103.34	193.96 mill. kor.
A díjbevétel	0.68	5.05	8.48
A díjtartalék és átvitelek	1.3	21.59	66.56

Prospektusokat levélbeli megkeresésre készséggel küld és kimerítő felvilágosítással szolgál:

A „Gizella-Egylet“

kölcsonds élet- és hozomány-biztosító intézet aradi vezérképviselősége

Salgó B. Béla.

Ajánlok friss érkezésű kerti és pászitokra hires

fűmag-keveréket,

diszes, örökzöld, csiraképes minőségben. Fűszer áruk, csemegék, pezsgő borok, friss sajtok, mindenféle páczolt és marinált halak. Elsőrendű üzlet, mindenkor legjobb és legfrissebb minőségű áruk, legolcsóbb árakban. 1848

Dürr Gusztáv

csemegé-, fűszer- pezsgőbor és ásványvíz kereskedése

ARAD, a városházzal szemben. — Telefon 118.

**AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE
HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYÁNAK**

heti kimutatása.

Hivatalos helyiség Szabadság-tér 7. sz. I. em.

Telefon 294. sz.

Telefon 294. sz.

Hivatalos órák: délelőtt 9—1 óráig. Vidéki megkeresésekre — azoknak, a kik a körnek nem tagjai — csak válaszbélyeg ellenében válaszolunk.

1908. március hó 28.

Keresünk:

Aradra: 1 irodai gyakornokot, és 3 tanoncot.

Vidékre: 1 irodai gyakornokot, 2 irodai gyakornokot, 5 fűszer, 4 vegyes, 2 fűszer és rövid, 1 kézmű, 3 rőfös és rövid, 3 rőfös és vegyes, 1 vas és fűszer és 2 bőr szakmabeli magyar, román és részben német, szerb és tót nyelvismerttel bíró segédet, több tanoncot.

Ajánlunk:

1 könyvelőt, 1 irodai gyakornokot, 1 rak-tárost, 12 fűszer és csemegé, 2 vas és fűszer, 3 fűszer és rövid, 2 kézmű és divat, 2 rőfös, és vegyes, 2 fűszer és festék és 12 divatszakkam-beli segédet.

Az elhelyezés teljesen díjtalan; az Aradi Kereskedők Köre tagjai előnyben részesülnek.

**AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE
HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA**

Klein Sándor, Keppich Zsigmond,

titkár.

411

igazgató.

Elsőrendű

darabos—szilvölgyi,

darabos—porosz,

darabos—angol

takaréktűzhely és kályha

Salon—kőszén,

porosz sziléziai darabos,

porosz-sziléziai dió

Pirszen (Koks)z)

száraz, jól kiégetett bükk

Vasaló—faszén,

lupényi, pécsi és osztrai

Kovács—kőszén,

Magas hőfoku hazai

Tüzelő—kőszén

legolcsóbb árszámítás mellett, miniszteri és főkapitányi rendelet szerint előírt plombázott s pontosan mért 50 kilós zsákokban házhoz szállítva

Kneffel Károly és Fia

Szénosztálya

Andrássy-tér 14. sz.

TELEFON: 189.

**A kölcsönkönyvtár
új pótjegyzékei,**

melyek az elmúlt év összes újdonságait tartalmazzák,

megjelentek

és

ingyen

kaphatók!

A következő

újdonságok

érkeztek

KERPEL IZSÓ

80,000 kötetes

kölcsönkönyvtárába:

Sinclair Upton: Az ipar-báró B. Balogh Be edek: Séta a világ körül, Holub: A fokvárostól, Dr. Guthi: Homosexualis szerelem, Legújabb monologok, Nagy I: Sötét bűnök, Bródy S: A hercegkisszony, Földes I: A császár katonái, Ries: Az első légyott, Dr. Forel: A nem kérdé, Gutius: Mákvirágok, Csenedlet, Jeles firmák, Keresztkérdések, A nevető vádlottak, A törvény nevében, Budapesti típusok,

Nemetben: Ballestrem: Djavahir, Luzifers Träne, Dunker: Leiden, Nell Otto: Friedens-sucher, Stegemann H: Die Befreiten., Champol: Simonos Gatte, Blüthgen Victor: Frau Gräfin, Ballestrem: Diplomaten, Klinkowström: Zum andern Ufer, Lesueur D: Die Macht der Vergangenheit, Croker: Ein verlorener Posten, Hire Jean: Königsdirne, Corrad P.: Amors Mädchen-schule, Dolorosa: Tagebuch einer Erzieherin, Rittland K.: Frau Irmengards Enttäuschungen, West L.: Homosexuelle Probleme, Quirt Jean: Pariser Ausstellungserinnerungen, Wasner: Der rote Faden. továbbá francia és angol újdonságok.

Kölcsön díj havi 1 kor. 20 fill, vagy köte-tenként fizetve 8 fillér.

A könyvek újak és tiszták!

Vidéki bérlet

Is a legügyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

A zenemű-kölcsöntárba

is meglepő szép

újdonságok érkeztek!

Zenekölcsöntári díj havi 1 kor. 40 fill vagy füzetenként 14 fill.

Pete L: Nem való bokréta, Ne bánts gyám, Heidelberg; Krumpfi kapálás, Dal a Vörös Mácsáról, A haremholgy, Zerkovitz: Bácsodal, Karmán J: Összel születtem, Örök májor, Modern Zeneköltők albuma, Radics: Szad minden imádságnak, Sarkantus nótá, Kalmán J.: Tatárjárás, Stern: Addio, Kalmán Irs: dalai, Kratochwil: Zi de Serbatore, Hetén: Debreceni nagy erdőben, Stern: Carneval e Bucarest, Marthon G.: Megösmérem a falusi nyecskét és egyéb dalok, Eltető: Odakint a fal végén.

A zenemű kölcsöntár 5-ik pótjegyzéke is megjelent és ingyen kapható.

KERPEL IZSÓ,

401

könyv-, zenemű és papír-kereskedő Aradon.

Telefon 85. sz.

Védjegy: „Horgony“

**A Liniment Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

pótlás

egy régióknak bizonyult hatásos, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító mornak bizonyult közönségnél, esznél és maghálóknál, bedörz-süléskorban használva.

Figyelemre méltó: A Horgony keményítőanyag miatt bevételkor óvatossággal legyek és csak olyan üve- get fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Horgony cégjegyzéki előírt dobozba van csomagolva. Ára üvegekbe: K—60, K 1.40 és K 2.— és ügyosztván minden gyógyszerárban kapható. — Forgalmaz: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerár az „Arany országház“, Prágában, Hlmsedstrasse 5 nos. Mindennapi szállításra.

421

Értesítés!

Az érdeklődő közönség szives tudomására hozom, hogy a Glück Dezső cég üzletéből, melynek tizenkilenc éven át alkalmazottja voltam, kiléptem és 1908. évi április 1-én Benjámia Odön urral

Weisz és Benjámia cég alatt
Andrássy-tér 22. sz. alatt (Hajós gyógyszer-tár mellett)

kézimunka és rövidáru üzletet nyitok.

Ismerőseim és üzletbarátaim jóakaratu támogatását kérve vagyok, tisztelettel

WEISZ MIKSA,

Weisz és Benjámia cég beittagja.

1427

Minek szenvedjen Ön,

ha a WEIDHAAS-féle

gyógymód által

ASZTMA

**HÖRGHURUT,
TÜDŐBAJ,
TÜDŐVÉRZÉS,
GYOMORBAJÁT**
megszüntetheti?

Ez a gyógymód ezeknek szerzett enyhülést és végül teljes gyógyulást, kik állapotuk javulásában már nem bíztak és kiket az orvosok feladtak; ugyanaz a gyógymód ez, melylyel Patai Mór ur Budapesten, Nyírfalvy Piroška urhölgy Budapesten, Fekete Zsigmond ur Budapesten, Szkalicza József ur Kis-Mácsédon, Erasmus Borbála urhölgy Grabácson stb. sok évi szenvedésüktől megszabadultak.

Titkos szerekhez semmi köze, sőt ellenkezőleg, a hogy ma mutatják be a betegnek, a természetes gyógymód terén elsőrangú tekintélyek tanulmányának és azoknak a tapasztalatoknak eredménye, melyeket sok évi gyakorlat alatt

több mint 50,000 betegen,

kik hasonló bajokban szenvedtek, gyűjtöttünk.

Különösen kiemelendő az, hogy amár ez a gyógymód sokkal hatásosabb, mint bármiféle más kezelés, mégis rendkívül olcsó, úgy hogy, amiről a betegek jelentéseibe való betekintés után bárki is meggyőződhetik, minden rendű és rangu egyének használhatják.

Kérje levelezőlapon a „Spiro spero“ (Mig lélegzel, remélj) füzetet, meg tudhat belőle mindent és láthat benne számtalan hála- és elismerő-nyilatkozatot. Azonnal megküldi

teljesen ingyen

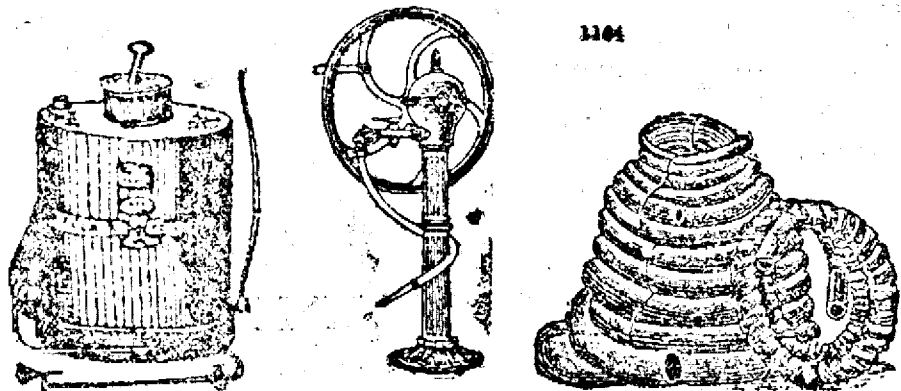
a „SPIRO SPERO“ gyógyintézet

DRESDEN-NIEDERLÖSSNITZ, Schulstrasse. 218.

Kovács Soma és Tsa. Arad,

Neuman-palota.

Gyári raktár: gépek, gépfelszerelések malomszerek, pincészeti eszközökben, kutak, szivattyúk, tömlők, eredeti Vermorel-permetezők.

Köhne és Monon mesógazdasági gépekr.,
Me. Cornick chigagóli aratógépekr. vesésképvialata.

Szálloda és kávéház átvétele és megnyitása.

Van szerencsém a m. t. közönség b. tudomására hozni, hogy több évtized óta a legjobb hírnévnek örvendő „VASS“ szállodát és kávéházat özv. Duffner József né urnótól megvettem és f. évi április 1-étől saját nevem alatt vezetem. Legfőbb törekvésem leendő, hogy a m. t. közönség pártfogását teljes mérvben kiérdemeljem. Mivégből a szálloda összes vendégszobáit modern stílusban renoválom és villanyvilágítással szerelem fel. Ugyazintén a kávéházat is megfelelően rendezem be, ahol is mindenkor a legkitünőbb és legfinomabb kávéházi italokat és saját termésű öt éves pankotai rizlingi boraimat 3 és 7 decis. valamint pilseni ösforrás sört palackokban a legjutányosabb áron szolgáltatok ki. —
Ünnepélyes megnyitás szerdán április 1-én,

Egyidejűleg bátor vagyok jelenteni, hogy üzletvezetőnek Klein Ignác urat szerződtettem, aki a Központi Szállodánál nyolc év óta mint főportás működik.

Minden vonat induláskor és érkezéskor saját omnibuszom

Kiváló tisztelettel

HAAS ALBERT

1425. szállodás és kávé.

Hölgyek figyelmébe!

Megérkeztek a tavaszi újdonságok!

KELLER VILMOS

párisi baázerja

ARAD, Zrínyi-utca 1.

Ajánlja dusan felszerelt áruraktárát, hol a legszebb és legdivatosabb csipke aplikáció, betét csipke kelme, csipke ruhák, dísz dolgok kaphatók.

Nagy választék különleges himzett batisztokban, valódi svájci és lioni himzések a legnagyobb választékban és a legolcsóbb árban.

Nagy maradék kiárusítás fehér himzésekben és díszdolgokban minden elfogadható árért.

1429

== Csakély kiadás! Kevés haszon! ==

IF Olcsó árak! Pontos kiszolgálás! T

Legjobb, legolcsóbb bevásárlási forrás!

Viola virágcsarnok

Aradon, Minorita-palota.

Igen tisztelt vevőink arról lesznek értesítve, hogy

Scherhag J. utóda

virágkereskedése beszüntetve lett és

VIOLA virágcsarnok

néven tovább folytatva lesz.

Eddigi szíves pártfogásukért köszönetet mondunk és kérjük b. megrendelésükkel továbbra is megtisztelni, melyeknek pontos kivitelezést mindenkor kezeséget vállalunk. 41

Sürgöny- vagy levélcímnél elegendő:

Viola virágcsarnok Arad.

Telefon szám 601.

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény	1 szelvény	7 korona
3-10 m. hosszú	1 szelvény	10 korona
tejes férfiruhához (kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény	12 korona
	1 szelvény	15 korona
	1 szelvény	17 korona
	1 szelvény	18 korona
	1 szelvény	20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— K.—ért, szintúgy felöltőszövetet, turisztalócent, selyemkamurát stb. stb. gyári áron küld a mint megvizsgálható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetségét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék. Minták, figyelmes kiszolgálás, még a legcsebbebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

5852

Panker F. Viktor

mű- és építő-lakatos

Arad, Fácán-utca 6. sz.

Készít takarék-tűzhelyeket, sir és folyosó kerítések, épület-asalások, görredőnyök napellenzők, vas-ágyak, kerti székek, padok, asztalok tömör vasból, valamint minden szakmába vágó munkák a legolcsóbb árak mellett.

Épület szárítására vastosarak kaphatók. Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltenek. 585 Nagy választék sirkertés mintákból természetesen nagyszágban. — A minták megtekinthetők a műhelytelepen.

Veszek

urásoktól használt nyári és téli férfi-ruhákat, utazóbundákat, háló, ebédlő és más butorokat 1111

a legmagasabb áron veszek és eladok. Kivánatra vagy levélben meghívásra házhoz is megyek.

Menczer Márton

Arad, Árpád-tér 5. sz.

(Izraelita templom épület.)

Kérem a cégre ügyelni!

A „FOROSÓ” kalap a legegészségesebb és legkeilemesebb fejviselet. 171

A folytonos szellőzés következtében a legjobb védő fejfájás és idegesség ellen; ellenzi a hajbetegségeket és a hajnak növesztését előmozdítja.

Törvénytől védve.

Csak akkor valódi, ha fenti védjeggyel van ellátva.

Kapható egyedül Arad és vidéke részére:

MÜNZ I. elsőrendű kalap, uridivat- és fehérnemű üzletben ARADON.

A cs. és kir. 33. gy. ezred tisztikarának szállítója. — Állami tisztviselők szállítója.

Kirakataimban állandóan a legszebb és legjobb ízű nyakkendők láthatók.

Nyári szezonra meglepő szép szalmakalap ajándékok.

Cement

hornyolt cserép a legjobb fedő anyag. Vizáthatlan! Örökké tart!

Tégla, Cserép

legjobb minőségben állandóan raktáron 754

Pollak Sándor

tégla, cserép és cementárú gyárában

Mikalán. Telefon 5—15.

Városi iroda: Erzsébet-körút 37, I. em.

Várhol László

Arad, Weitzer János-utca 2. sz.

Minorita-palota a leányiskolával szemben.)

Van szerencsém a t. helybeli és vidéki közönség figyelmét felhívni 18 év óta fennálló jó hírnévnek örvendő cipész-üzletemre. A bekövetkező téli idényre beszeresem mindennemű bőrkülönlégességeket.

Az önkéntes uraknak figyelmüket felhívom, hogy lábbelit készítek mindennemű fegyvernemhez a legjobb kivitelben előírás szerint. Az egyenruházati egyletnek több év óta szállítója vagyok.

Visszamaradt cipők előnyös árban kaphatók. Rendelések 24 óra alatt eszközöltenek.

Kiváló tisztelettel Várhol László.

Telefon 585. sz. Alapított 1889. évben.

K O H N M A R T O N

Teljes tisztelettel

Van szerencsém a n. é. vevőkönözéget tisztelettel értesíteni, miszerint **Reiner S. Sándor** cég (Szabad-ság-tér 15.) összes áruaktáráat **előnyös feltételek mellett megvettem** és az abban felhalmozott árukat n. m.: **cérna és pamutvásznak, ruhakelmék, cretonok, delainek, asztalneműk, agygarmiturák, csipke és gyapjú függönyök, szőnyegek, linoleumok, női és férfi ingek és az itt fel-** nem sorolható cikkeket a mai naptól fogva hasonló előnyös feltételek mellett bocsájtom a n. é. vevőkönözégre rendelkezésére. A míg kizárólag ez az árukeszlet tart a t. vevőkönözégre érdekében t. é. május 1-ig naponta **délelőtt 9-től 12 óráig és délután 3-tól 7 óráig** árusítok, nehgy a tömeges megjelenés a pontos és figyelmes kiszolgálást lehetetlené tegye.

ÉRTESÍTÉS.

+ Soványság +

szép, teljes testformát kap világhírű erőporunk által Arany éremmel kitüntetve Páris 1900, Hamburg 1901, Berlin 1903. 6-8 hét alatt 30 font hízá. Az általános egészségért kezesesség. Orvosilag ajánlva. Szigorosan reális — nem színházi. Számos közönségi díjat. Egy doboz használati utasítással 2 kor. 75 fill. Posta utalvány vagy utánvétellel a portón kívül. Higiénikus intézet. 678

D. Franz Steiner & Co.,

Berlin 58., Königsplatzstrasse 78.
Budapesten kapható Török J. gyógyszerárban Király-u. 2.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek tudomására adni, hogy

épület- és butorasztalos műhelyemet

Karolina-utca 3. szám alá

áthelyeztem és elvállalok ezen szakmába vágó mindennemű munkákat és pedig hálószobákat, ebédlők, bolti berendezések és irodai berendezéseket a legszebb kivitel és a legjutányosabb árak mellett.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

Tisztelettel

Mádai Gyula,

épület és butorasztalos.

Vizvezeték-műhely megnyitás!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy a mai kornak teljesen megfelelő vizvezeték berendező-műhelyt nyitottam, hol mindennemű csatornázást, vizvezeték, fűrdőszobát, angol kiletteket, vízfűtés, acélmű és Benoid-felszerelést és vezeték minden fajtájú szivattyúkat, hőmérő- és szivattyú javítását és készítését elvállalom.

20 évi tapasztalataim, valamint 11 évi aradi működésem biztositókat nyújt tisztelettel rendelőknek arra, hogy az elvállalt munkát szakszerűen, pontosan és lelkismeretesen, a lehető legolcsóbban eszközölöm. 861

Ugyane szakba vágó munkák jó karban tartását átalányban elfogadom.

A n. é. közönség b. pártfogását kéri, kiváló tisztelettel

Mókos Márton

szerelő-mester

Petőfi-utca 4. sz.

Nem kell London. Nem kell Páris. Nem kell Bécs. Nem kell Budapest.

Aradon is lehet kapni!

A legkényesebb igényeknek is megfelelő mérték után!

CIPÓKET

urak és hölgyek részére

SEELINGER UTÓDA

orthopéd és divat cipészetében

ARAD, Szabadság-tér 4. szám.

Szűkebb körűsége figyelmebe ajánlom orthopéd-gyógycipőim, melyek meggátolják a lábfej fejlődését, gyermekeknek, ugyanintén felnőtteknek meggyorsítják eredményeket értem el, amit számos elismerés tanúsít. Készíték a valódi amerikai formájú cipőket, meg nem különböztethető tartós szép cipőket. B. megrendeléseiket kérve teljes tisztelettel!

SEELINGER UTÓDA 841

Brecska Károly

állami cipész tanfolyam szaktanítója.

Zálogtárgyak elárverezése.

Közhirre tetetik, hogy az összes, 1908. február hó végeig lejárt tárgyak, melyek a kitűzött határidőig ki nem váltattak,

1908. április hó 8-án d. e. fél 9 órakor
ékszerek, ingók és ruhaneműek

nyilvános árverés útján, egy hatósági kiküldött jelenlétében, a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett eladatnak. A mely árverésre a résztvenni szándékozó közönség teljes tisztelettel meghívatik. 1261

Farkas Streicher J.

zálogkölcsonintézet,

Aradon, Lázár Vilmos-utca.

Üzlet átvétel.

Alulírott tisztelettel értesítom a nagyérdemű közönséget, hogy a

zsigmondházi Petőfihez címzett vendéglőt kerthelyiséggel f. évi március hó 15-én átvettem.

A n. é. közönség részéről a múltban reám ruházott bizalom és támogatására hivatkozva, a jövőben is főtörvényem leendő, hogy annak jóindulatát kitűnő ételek és tiszta italok nyújtása, valamint gyors és figyelmes kiszolgálás által kiérdemeljem. Számos látogatást kérve vagyok teljes tisztelettel

Martini Mátyás,

vendéglős. 1257

Legolcsóbb, legjobb bevásárlási forrás

háztartási szükségletek

fedezésére.

A J Á N L O T T.

Arcz-cremek

Fogpasták

Illatszerek

Fogkefék

Hölgyporok

Szájvizek

Kölni vizek

Szappanok

Fogporok

Hajvizek

Fogcremek

Szoba-illatok

VOJTEK ÉS WEISZ

drogueria és parfumeria nagykereskedése 841

ARADON.

Nagymennyiségű maculatura jutányos áron eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Albert Lajos

épület és butor-asztalos
Petőfi-utca 10. szám.

Elvállal mindennemű

asztalos munkák, bolti berendezések készítését

a legszebb kivitelben a leggyorsabban és mérsékelt árak mellett.

Becses pártfogásért esedezik, tisztelettel

ALBERT LAJOS.

PREMIER KERÉKPÁROK

utolérhetetlenek!

A világ legversenyképesebb cége, amelynek évi termelése több mint 110.000 kerékpár.

Arjegyzék ingyen és bérmentve!

Arjegyzék ingyen és bérmentve!

Egyedül kapható:

HAMMER VILMOSNÁL
ARADON. 842

Josefovits Nővérek

Hasszinger-u. 2.

Ipar- és Népbank-épület.

Értesítjük a vevőközönséget, hogy Szabadság-téri üzletünket eladtuk és működésünket ezután a lakásunkon folytatjuk.

Elvállalunk ezentúl is mindennemű, a legkényesebb ízlésű

kézimunkák,

u. m.: tűfestést, arany- és fehér himzés, valamint az e szakmába vágó legkomplikáltabb rajzok készítését és előnyomatását a legizlésebb kivitelben az eddig ismeret pontos, szolid és jutányos kiszolgálás mellett.

Feivállalunk egyszersmind nővendékeket mindennemű himzések kitanítására.

Kérjük a t. közönség további pártfogását 1362

teljes tisztelettel

Josefovits Nővérek,

Hasszinger-u. 2.

Ipar- és Népbank-épület.

Szalonna

elsőrendű magyar perzselt, sózott vastag hófehér, egészségesen, tisztán kezelve, egy-egy oldal súlya 35-től 70 kilogrammig — gazdasági cselédek, munkások, aratók és más munkások részére — a legolcsóbb napi áron, továbbá

csépléshez köszén, gépolaj és kenőcs,

kitűnő minőségű

kender és jutta, zsákok és ponyvák,

kocsi-kenőcs,

mütrágya az őszi idényre,

építkezési anyagok,

kőso, marhasó préselve és por alakban.

Kapható

647

az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület

Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezeténél.

ARAD, Boros Béni-tér és Verbőczy-u. sarok.

Nem szövetkezeti tagok is a legjutányosabban lesznek kiszolgálva.

Több mint 25 év óta elismert legolcsóbb bevásárlási forrás!

Kilényi C. és Társa

divat, kősmű, rövidáru és fohérmű üzlete

a „Kék golyóher”

Arad, József főherceg ut II. szám

(Karolina-utca sarkán.)

Nagyon olcsó árban árusítanak: vásznak, divatszövetek, blous selyem, barchetek, trikó ingek és nadrágok, sapkák, keztyűk, harisnyák, cipők, gyermek ruhák, női és férfi ingek, nyakkendők, ágyterítők, paplanok, esőernyők, stb.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Uj cipész-üzlet!

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy

Batthyány-utca 32. szám alatt egy a mai kor igényeinek megfelelő

cipész-üzletet

nyitottam, hol úgy a rendelések, mint kész munkák a legjobb minőségű anyagból, a legdivatosabban készülnek.

Ugyszintén a javítások pontosan és azonnal készíttetnek.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, tisztelettel

425

Márton György,

cipész.

Jäger József

esztergályos

Arad, Deák Ferenc-utca 2. szám.

Mindennemű

esztergályos munkát végez,

javításokat csent és borostyánba elfogad.

Kitűnő eresztő csapok amerikai bőr betéttel, nem parafa!

1327

Tápértékben leggazdagabb,
Hatásában felülmulhatatlan
a Hajós-féle kellemes ízű

Csukamájolaj.

Gyermekek és felnőttek által egyaránt kedvelt.

Ára egy üvegnek 2 korona.

241

Fagydaganatok elmulasztására
Fagyviszketegség biztos megszüntetésére

kitűnő hatású szer a Hajós-féle

FAGYBALZSAM.

Egy üvegnek az ára 70 fillér.

Tyúkszem már nincs többé!

Igy kiáltanak ezren meg ezren, akik a Hajós-féle

ANAGALLIN

használták. Ára egy üvegnek utasítással 70 fillér.

Fenyőillat a szobában. Ára 70 fillér.

Ibolya, Gyöngyvírág és Heliotrop szobaillatok, üvegje 70 fillér.

„Never” amerikai gummikülönlegesség, a képzelhető legjobb óvszer. 6 drb. egy eredeti fémdobozban 2 kor.

Fenti szerek valódi minőségben kaphatók:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyszerészeti laboratóriumában

Arad, Andrássy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

• Jutányos áruk! •

Figyelemre méltó!

Angol és francia Illatszerek.

Arc-cremek, arcpороk, kézfinomítók,
kölni-vizek, hajszeszek, szappanok,
szájvizek, fogpaszták, fogkefék, fog-
porok és mindennemű háztartási cikkek-
nek legjobb és legolcsóbb
bevásárlási forrása az

ujonnan megnyilt

Drogeria

ARAD,

1368

Weitzer János-utca 2.

(Minorita palota.)

• Levél cím: Vöröskereszt Drogeria Arad. •

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközölkötnék!

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan a eszközölkötnék!

Benoid-gáz a legolcsóbb világítás

Hasztélyok villák, uradalmak, szanatóriumok, kórházak, hotelek, vendéglők, gyárak, laboratóriumok, állomások, kaszárnyák, templomok, iskolák, közönségek és kis városok részére

50 normálgyertyafényű láng óránként csak 1-6 fillérbe kerül!
Sem acetylen! Robbanás veszélye kizárva! Legegyszerűbb kezelés! Bel- és külföldi elismerő nyilatkozatok. Bel- és külföldi szabadalmak. Számos kitüntetés. Érdeklődőknek bővebb felvilágosítást ad:

Magyar Benoid-gáz Részvénytársaság

ARAD, Pécskaí-ut 13/14.

Telefonszám: 561.

Költségvetés ingyen, minden kötelezettség nélkül.

Telefonszám: 561.

Saját termésű kitünő tisztán kezelt magyarádi **ó és pecsenyeborok** úgy nagyobb mennyiségben, valamint palackokban kapható

Winter Adolf
ügyvédnél 555
ARADON,
Deák Ferenc-utca 40. sz. alatt.

Ertesítés!

Aradon, Atzél Péter-utca sarok, a színház főbejáratával szemben, Zrinyi-utca.

Van szerencsém értesíteni Arad és vidéke nagybecsült közönségét, miszerint a közelgő idény beálltával raktáromat mindenemű bőrökkel felszereltem, melyből a legszébb és legjobb kivitelű 531

uri és hölgy cipőket készítek,

miért is becses rendelésüket kérem vagyok kitünő tisztelettel

Wolf J.

Bela S. ella
legjobb gummi óvszer
6 darab 3 korona
Földes Kelemennél,
Aradon.

Mindennemű fogfájást 5 perc alatt szüntetnek az **indiai fogcseppek.**
Egy üveg 70 fillér.
— Kapható minden gyógyszerárban. —
Főraktár 271
Földes Kelemennél Aradon.

BUDAI KIRÁLY KESERÜVIZ
elsőrangú hashajtó!
Kapható minden fűszerkereskedésben. Rendeléseknek elegendő tesz az
Erzsébet-sósfürdő forrása
Budapest—Kelenföld. Telefon 40—84.

Női bajok, aranyér, köszvény, alhasi bántalmak, árt. vérbőség, máj-bajok és túlságos elhízás ellen páratlan hatással bír otthoni használatra az **Erzsébet-só,** mely 1 kg. dobozokban kapható drogeriákban, gyógytárakban és nagyobb fűszerkereskedésekben. — Vidéki rendeléseknek pontosan elegendő tesz az **Erzsébet-sósfürdő igazgatósága**
Budapest—Kelenföld. Telefon 40—84.

Nagyváradai husvét

702 70

BOR

ortodox Rabi Heckscherrel ellátva, fehér, siller és vörös kapható

Hirschmann Albert

borkereskedőnél 222

Arad, Deák Ferenc-utca 36. sz.

Telefon 181.

Zálogtárgyakról

zálogcédulákat, brilliáns és gyémánt köveket, tört aranyat veszek.

Születési, névnap, nász és menyasszonyi ajándékok

arany, ezüst és ékszer tárgyokban

rendkívüli olcsó árak mellett kaphatók.

Farkas J. Streicher

Arad, Tökölvtér I.

500 koronát

fizetnek annak, aki Bartilla-fogvizének használatát mellett, füvegje 70 fill. valaha lement fogfájást kap, vagy a szája büszk. **Bartilla A. Sréksel,** (E. Winkler) Wien, 19/1 Sommer-gasse 1. — Kapható Aradon minden gyógyszerárban, különösen Földes Kelemennél, Deák Ferenc-utca 11. sz. és Rozsnyay Matyáznál, Szabadság-tér. Kérjük mindenütt határozottan Bartilla-főle fogvizet. Hamisítványok feljelentéstől díjaztatnak. 022

Egyik legnagyobb alföldi városban kitünő forgalmu szépen berendezett

fűszer és csemegeszlet eladó

családi okokból.

Bővebbet Arad, József főherceg-ut 18., földszint balra. 1410

Tavaszi újdonságok megérkeztek!

Visszatérve bevásárlási utaimról, tisztelettel adom tudomására a nagyérdemű közönségnek, hogy

női- és férfi-divat üzletemet

legizlésebben megválasztott árukkal szereltem fel. Színes és fekete costum kelmék, felette szép francia delainek, angol blouse zeffirek, cretonok, voialok, házi ruha és pongyola kelmék, színes kelme vásznak, pitétek. Nagy választék blousse és ruha selymek. Továbbá csipkék, aplikációk és zsinór díszek, schine szallagok, gummi és selyem övek. Czérna és pamut vásznak. Női és férfi fehéreneműek, törülközők, kávé és damaszt készletek. Szőnyegek, függönyök, ágy- és asztalterítők, butor szövetek, s több itt fel nem sorolható cikkek, melyek mind ujonnan érkeztek.

Fegyházban kötött harisnyák!

Kiváló tisztelettel

Jankovits György, Forray-utca 2.

Pontos kiszolgálás!

Elv kevés haszon, nagy forgalom!

Faix Jacques

zongoraterme és készitési műterme

Aradon,

Satthyány-utca 35.

Raktáron tartja: Ibach, Dörr, Lyra, Oeser, Wirth, Rössler elsőrendű gyárosok kitünő készitményeit,

valamint

saját gyártmányu zongoráit

Nagy raktár új Grammophonokból. — Új zongorák 300 frttól 850 frtig.

Javitások, hangolások, ugyszintén havi kölcsön-zongorák jutányos árak mellett.

Egyházi dolgok és papí reverendák készitettnek!

Maradék vásznak lezállított árban!

BENZINMOTOROK

kőolaj-üzemre is alkalmasak, gőzlokomobilok, útmozdonyok, gőzcséplő-
gépek, aratógépek, teljes malomberendezések, talajmívelő eszközök stb. stb.

Kívánatra szívesen küldünk árjegyzéket és költségvetést.

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST V. VÁCI-KÖRUT 32.

Kerekes Pál

gép harisnya kötészete

ARAD, Kossuth-utca 66. szám.

Elfogad megrendeléseket új harisnyák megkötésére, használt harisnyákat megfejtésre. Készít mindennemű férfi női és gyermekharisnyákat minden színben és erősségben. Továbbá gamasnit, alsószojnyát, kesztyűt, gyermek-ruhát, alsó inget és nadrágot trikót derekat, hálósapkát, térdmelegítőt stb.

A nagyérdemű közönség szíves tudomására hozom, hogy

888 vendéglőm

és aranyas, szép és tágas kerthelyiséget, mely szintén a város legkitűnőbb fedett és villanyvilágítással ellátott terepályámat is díszesen renováltattam és azt megnyitottam.

Isletes magyaros polgári konyha. — Tízta saját termései borok. Első magyar részvény szerződés utvári sör. Pohár 10 fillér korai 24 fillér.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve

tisztelettel

Répássy Pál

181

MOST JELENT MEG! A FIDIBUSZ 1907. évi egész évfolyama díszkötésben. Ára 5 korona. A Fidibusz 1905—906. és 1907. évi teljes évfolyama együtt 8 korona mérsékelt árat kapható! Tartalma: 2000 elbeszélés, 2000 adoma, 2000 művészeti kivételű karrikatura, előhangú írások és festők. Megrendelhető a pénz előleges beküldésével vagy utánvét mellett a FIDIBUSZ kiadóhivatalában, Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 9.

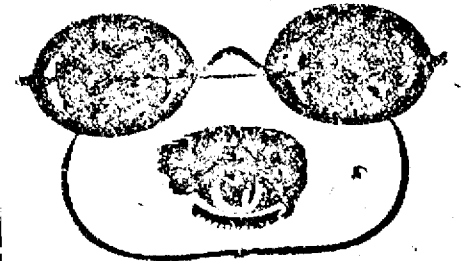
Gyűjtők figyelmébe! A FIDIBUSZ minden évfolyama az év végén díszkötésben meg fog jelenni. A FIDIBUSZ előfizetési ára: negyedévre K. 1.50, félévre K. 3, egész évre K. 6, egy szám ára 5 krajcár. Aki a FIDIBUSZRA egy félévre előfizet, díjtalanul kapja a FIDIBUSZ 1908. évre szóló díszes naptárát, melynek bolti ára 1 kor. 20 fillér.

Elsőrendű íriszerész Ezlet.

DICK-SÁMU

órák és időzórók

Mag. Andrácsy tér és Weitzer János-utca sarkán

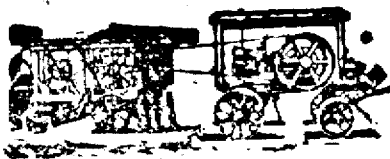
Itt és javít mindennemű órákat két évi jóállás mellett a legolcsóbb áron. Raktárban tart mindennemű színházi lámpákat a legkülönbözőbb kiállításban, legfinomabb lencsékkel orrcsüptők és szemüvegek arany ezüst nikkal és tekené-béka csont keretekben legjobb üvegekkel.

Nagy raktár sűrűségi fokmérőben, bor, must és szesz részére, továbbá mindenféle hőmérők, mindennemű kivitelben.

Szemüvegek és orrcsüptők arvasi rendelet szerint azonnal készíttetnek.

Motorvevők figyelmébe!

A valódi Kállai-típus „Glória” benzínmotorok és villanygyújtású benzínmotorcséplőkészletek az első KALLAI motorgyárban Budapest, VI., Nagymező-u. 43. sz. alatt szerelhetők be.

Teljes jóállás kitűnő cséplésért.

Olcsó árak 3—5 évi részletre.

Motoraink terjesztése érdekében használt gépek cserébe vétetnek. Hírhíres „GLÓRIA” motoraink az egész országban a legkitűnőbb sikerrel működnek.

Pontos cím:

KALLAI motorgyár
Budapest, Nagymező-utca 43.

Tessék árjegyzéket kérni.

Vas-, fűszer- és gépkereskedésben, egy
ügyes t i u tanulóknak felvétetik.

Eladó szállóolvány.

Elsőrendű bor és esemege fajú dus gyökérzetű fásoltvány, valamint sima zöldoltvány nagy mennyiségben kaphatók a legolcsóbb árban

HOLZEISEN JÓZSEF

szőlőbirtokos és szállóolvány termelő
M-Pécska.

922

Feltűnő újdonság!

DÉLICE

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó
egyszer veszi és többé mászt nem szívhat.

SZIVARKAPAPIR ES SZIVARKAHÜVELY.

FRATER és DÖMÖTÖR

okleveles mérnökök irodája

ARAD, SALACZ GYULA-UTCA 1 SZ.

Elvállalják

városok, községek, uradalmak felmérését, szabályozását, tagosítását, parcellázását, erdei és iparvasutak tracirozását, tervezését és építését.

Specialisták

vizszabályozások és vizierőművek tervezésében és létesítésében.

VÁROSI ES MEGYEI TELEFON.

A látogatott

Motor-kávéház

a motorállomás tö-
szomszédságában,
a Wanitsek-féle
házban.

Fővárosi és összes
aradi lapok.

Naponta kitűnő tejes kávé.
Kitűnő illörökben nagy vá-
laszték.

Hűdög és meleg büffé. — Reggelig nyitva.

Ma Erdélyi Tóni és fia
zenekara játszik.

A t. közönség szíves támogatását kéri
tisztelettel

Lukács Fülöp László

kávész.

16

Fajtiszta riparia portalis alanyon oltott, elsőrendű, dugyókérsetű bor- és csemegefajta 296

SZŐLŐ-OLTVÁNYOKAT,

valamint gyökerees riparia portalis

SZŐLLŐ-VESSZŐKET

bármely mennyiségben szállít

HÁMORY GAZDASÁG

szőlőoltvány-telepe Arad.

Bővebb felvilágosítással és árajánlattal szívesen szolgál

Deák Ferenc-utca 3. szám alatt.

Telefon 229.

Legideálisabb szer az arcz és kéz bőrének ápolására az

„AZOR”

mely a legkényesebb követelményeknek is teljesen megfelel.

Orvosilag ajánlva.

Kapható a gyógyszertárakban és gyógyáru üzletekben.

Főelárulító hely: 31

WOJTEK ÉS WEISZ

gyógyáru nagykereskedő araknál Aradon.

Kapható Hegedűs Gyula üzletében.

Egy üveg ára: 1 korona 20 fillér.

Seiler Bertalan

paszományos és gombkötő üzlete

Arad, Weitzer János-u. 13. sz.

Zsinor,

gomb,

bojtok

és rojtok

állandóan raktáron tartatnak.

Gyermek ágyhálók

bármely színben, pontosan, méret szerint készíttetnek. — Minden esetben vágó munkát a leggyorsabban készít. 888

Megérkeztek a tavaszi divat újdonságok!

Brunner Béla

uri divat és különlegességek üzlete

Arad, Szabadság-tér 20.

(Forray-utca sark, gróf Nádasdy-palota)

Ajánlja dusan felszerelt áruraktárát, hol a legszebb és legdivatósabb kalapok, ingek, gallérok, kézelők, nyakkendők, keztyűk, zsebkendők, harisnyák, sétabotok és esőernyők, stb. kaphatók.

Nagy választék férfi, sport sapkákban és gyermek sapkákban.

Divatújdonság francia és olasz

illatszer különlegességekben.

Kamerli J. pécsi keztyűgyár főraktára.

Olcsó árak. Pontos kiszolgálás.

Vidéki megrendelések azonnal eszközöltek.

POROSZ és MAGYAR KÖSZÉN

blombázott zsákokban,

ROSTÁLT BÜKK-FASZÉN

házhozhoz szállítva legolcsóbban kapható

ALTMANN EDÉ-nél

Wesselényi- és Kiss Ernő-utca sarkán

Telefon 46.

451

Telefon 46.

Kellemesen hűsítő hajviz

Eau de Glace.

A fejbőrt erősíti, a hajhullást megakadályozza, a korpa képződést megszünteti és a fejet huzamos időn át hűvösen tartja.

Egy üveg ára 2 korona.

A haj mosására és tisztán tartására a legalkalmasabb szer a

„CHAMPOING POR.”

A vele készült vízzel mosott haj fényes, ruganyos és selymes lágyaságú lesz. A haj színére nincs befolyással.

Az ideges főfájást azonnal megszünteti a

Rozsnyay-féle fejfájás elleni tabletták.

6 darab ára 1 korona.

Kapható egyedül:

Rozsnyay Mátvás

gyógyszertárban

301

Arad, Szabadság-tér.

A KI SZÉP AKAR LENNI,

használja egyedül a Hajós-féle

ARADI IBOLYA-CRÉMET,

mert a világ minden részéről jövő hálaíratok legjobban bizonyítják, hogy

ennél jobb szépítőszert nem létezik.

Szeplő, májfolt, bibircs, bőrvörösséget

és mindennemű arctisztatlanságot — varázsszerű gyorsan eltüntet. —

Ára egy tégelynek 1 korona.

Vigyázat: Csakis Hajós-féle aradi készítményeket tessenek kérni és elfogadni.

Kapható a készítőnél:

241

HAJÓS ÁRPÁD gyógyszerárában

Arad, Andrassy-tér 22., a megyeházzal szemben,

továbbá minden gyógyszerár, illatszerüzlet és drogeriában.

MEGYEITELEPHON 292.

Scherhag Testvérek

virágcsarnoka

ARAD, Andrassy-tér 18. szám.

Értesítjük a n. közönséget, hogy a

Scherhag J. és Keller Gy.

virágüzletek

Scherhag Testvérek

czég alatt folytatódnak, miért is kérjük a b. megrendeléseknél Scherhag J. utóda czéggel nem összetévesztetni, mivel az meg lett szüntetve és az így emezt megrendelések a szokott gyors és pontos kivitelben nem eszközölhetők.

Tisztelettel

1065

Scherhag Testvérek.

TELEPHON 476. SZÁM.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek tudomására adni, hogy

épület- és műlakatos-műhelyünket a Wesselényi-utca 1. szám alá

áthelyeztük,

ahol elvállalunk mindennemű, e szakmába vágó munkákat. Építésvásalások, takaréktűzhelyek és sűrűkerítések a legjutányosabb árak mellett. — Vidéki megrendelések pontosan eszközöltek.

Tisztelettel

17

Láng és Mayer.

Van szerencsém a n. é. közönségnek b. tudomására adni, hogy

Kossuth-utca 64. sz. alatt

egy

épület- és butor-asztalos-műhelyt

nyitottam és elvállalok ebben a szakmába vágó mindennemű munkákat.

Konyhaberendezések és polgári butorok

mindég készen kaphatók.

Veszek mindennemű

használt butorokat, ajtókat és ablakokat

bizományi eladásra.

Elvállalok mindennemű

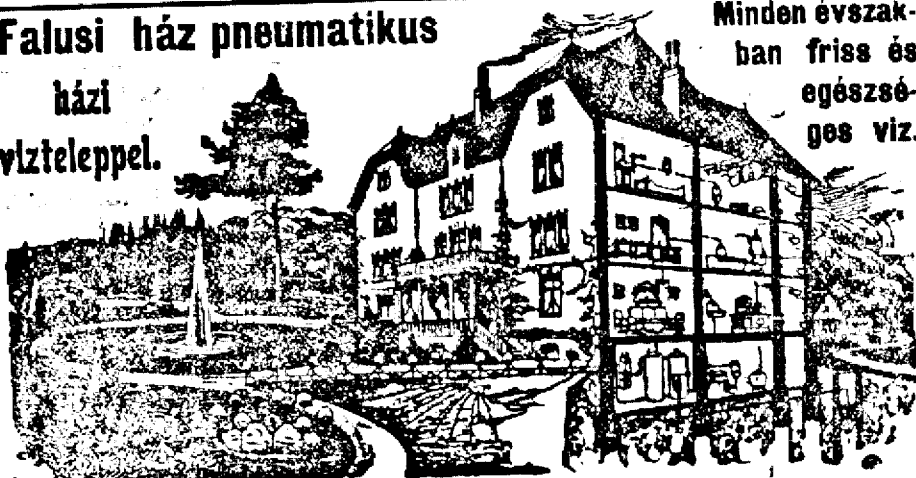
javitásokat

gyors és pontos kivitelben.

A n. é. közönség becses pártfogását és bizalmát kéri tisztelettel

Mikolás István.

Falusi ház pneumatikus

házi
vizteleppel.Minden évszak-
ban friss és
egészsé-
ges viz.

Vzellátási telepek nyomó levegővel

(magas vztartó nélkül) villák, falusi házak,
kertek, sanatoriumok, szállodák, stb. részére.

Fürdő- és mosóberendezések, closettelepek.

Tervvel és költségvetéssel kívánatra szívesen szolgálók.
Felvételek a helyszínen. 481**Hopp Károly**

műszaki irodája vzellátások, világítási és motortelepek részére

Arad, Széchenyi-utca 5. szám.

Tisztviselők figyelmébe.Az O. magy. I. áll. tisztviselőegylet kolozsvári
képviselősege (Kolozsvár, Ferencz-József-ut 7. sz.)nyugdíjjogosult állami-, megyei és városi tisztviselőknek,
katonatiszteknek és nyugdíjasoknak mindennemű egyleti
ügyben, ugyszintén**törlesztési kölcsön ügyekben**díjmentes utbaigazítással és tanácssal szolgál.
Válaszbélyeg csatolandó. 501Sok millió előkelő
urhölgy használja
a világhírű**Földes-féle
Margit-Cremet,**

mely szírtalan, ártalmatlan s rögtön szépít.

A Földes-féle MARGIT-CREME gyorsan és biztosan
ható ártalmatlan szer szeplők, májfoltok, bőrtakák,
pattanások, kiütések s mindennemű bőrbaaj ellen.
A világ legelőkelőbb hölgyei használják és elragadtatással
beszélnek annak páratlan és csodás hatásáról. Egy tégely
elhasználása után erről mindenki meg fog győződni.

Készíti:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Főraktár: 281

Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Kapható a világ minden nagyobb gyógyszerésztárában.

Telefon szám 184.

Mosóintézet átvétel!

Telefon szám 184.

Van szerencsém a t. közönség tudomására adni, hogy a hosszú évek óta fen-
álló és teljes megelégedésre működő, legjobb hírnévnek örvendő**Bettelheim-féle mosóintézetet**Aulich Lajos-utca 2. szám átvettém és annak szakszerű kezelését személye-
sen fogom tovább vezetni. — Főelőnye intézetemnek, hogy a mosást és tisztítást
háziilag kezel, minden vegyszer mellőzésevel, kizárólagosan kéntimo-
sással, melynek következtében a ruha nincs kitéve időelőtti romlásnak.
Sok éven át szerzett tapasztalataim remélni engedik, hogy kifogástalan munka
szállításával ki fogom érdemelni t. megrendelőim feltétlen bizalmát.

Kiváló tisztelettel

471

FISCHER LIPÓTNÉ,

a Bettelheim-féle mosóintézet utóda Aulich Lajos-utca 2. szám.

A legjobb minőségű bor és csemege
faju dus gyökérzetű**szőlő-oltvány,**

ugyszintén gyökeres

Riparia Portalis és Rupestris Monticola szőlővessző

minden mennyiségben kapható

WINKLER JÓZSEF

szőlővessző és szőlőoltvány termelőnél

Arad, Batthyány-utca 13. szám.

Telefon 410. szám.

511

Minden jobb üzletben kapható.

Kérjünk Braun-féle

„Rózsa-crém“ cipőkenőcsöt,mert az összes forgalomban levő gyártmányok
között a**„Rózsa-crém“**conserválja a lábbelit, ellentétben más készít-
ményekkel, melyek a bőrt kiszáritják és töré-
kenynyé teszik. — Eddig is számtalan szak-
ember elismerésével találkozott.

Egyedüli készítője

Braun N. A. Arad.

Ismételadók forduljanak bizalommal hozzám.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI

== SZÉNSAV-MŰVEK ==Kartelen kívül szállítanak azonnal bár-
mely mennyiségű természetes vegyileg
legtisztább folyékony**Szénsavat**a világhírű buziásfürdői szénsavforrá-
sokból szikvizgyártáshoz, vendéglősök-
nek és egyéb ipari célokra.
Ez a nem tövesztendő mestersé-
sen előállított, kiváló kiadó szén-
savval.

Megbízható, szigorúan leltikaratos kiszolgálás!

Buziásfürdői ásvány- és gyógyvizek1/2 és 1/4 literes üvegekben. 2801
Sav-, vese- és hólyagbántalmaknál utól nem őrít gyógyhatás.
Elsőrendű asztali víz. 2802
Felvilágosítással készségesen szolgálMuschong-Buziásfürdői szénsavmüvek és ás-
ványvizek szétküldési telepe Buziásfürdőn.
Sürgőnycim: Muschong, Buziásfürdő. — Interurban telefon 18. sz.
Ügyes helyi képviselők keresztetnek.

Ház

eladása vagy bérbeadása.

Az aradi 779. sz. tjkben A + 1. sorszám alatt foglalt

Ötvös-utcai 11. számú ház

(ezidő sz. rint hentesüzletre berendezve) szabad kézből eladó esetleg bérbeadó. Az adás-vételi, illetve bérleti feltételek alólírott-nál a hivatalos órák alatt bármikor megudhatók.

Winter Adolf,

ügyvéd.

1331 Deák Ferenc-utca 40. sz.

Irodai segédező,

keresztény fiatalember vagy nő, szép kézírással elsőrendű iroda részére

kerestetik.

Ajánlatok fizetési igények közlésével „Állandó” jelige alatt a kiadóhivatalba címzendők.

210—1908. végreh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. törvényszéknek 1908. évi 2252. számú végzése következtében Dr. Parecz Béla ügyvéd által képviselt Aradi polgári takarékpénztár javára, Dema Gusztáv ellen 5000 kor. s jár. erejéig 1908. évi február hó 11-én foganatosított biztosítási végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 2311 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butorok, bolti és mézszárszék berendezés stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kisjenői kir. járásbíró 1908. évi V. 84. számú végzése folytán 5000 korona tőkekövetelés és eddig összesen 180 kor. 90 fillérben bírólágg már megállapított költségek erejéig, Nadabon 1908. évi április hó 13-ikán d. e. 9 órakor, Kisjenőn ugyanazon nap d. e. 1/2 órakor és Mann Vilmos javára 1908. évi április hó 14-én d. u. 2 órakor Seprőson, a Dema tanyán kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendel-
tetik.

Kelt Kisjenőn, 1908. évi március hó 25. napján.

Balassa,

kir. bír. végrehajtó.

1430

5418 - 1908. kh.

Hirdetmény.

Az 1. 02. évi 27296 - 645. számú közgyűlési határozat alapján közhírré teszem, hogy az Aradon üzlettel és állandó lakással nem bíró nem magyar honos vas és porcelán kereskedők az országos vásárok alkalmával csak a Ferenc-téren telepedhetnek le és csak sátrakban árusíthatnak.

A kik ezen vásári rend fenntartása érdekében tett intézkedést megszegik, az 1879. évi XL. t.-c. 78. §-a alapján 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntettetnek s ezenkívül az árusítástól is eltiltatnak.

Arad, 1908. évi március hó 25.

Sariot Domokos,
főkapitány.

Élő és művirágok!

Özv. Imre Mihályné és Társa

élő- és művirág kereskedése

Arad, Forray-utca 5. sz.

(a Dréher sörfőraktárral szemben)

Ajánlja rendkívül nagy választékú

élő és művirág koszoruit.

Továbbá azonnal készít menyasszonyi és alkalmi csokrokat a legszébb kivitelben és a legjutányosabb árak mellett. 487

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kerve, maradtunk tisztelettel

Özv. Imre Mihályné és Társa.

NIGRIN

legjobb
cipőtisztítószer

mely a legpompásabb fényt adja és a bőrt tartóssá teszi. **Nigrin** egészségi szempontból melegen ajánlható, mert **Nigrin** folytonos használatnál is a bőrt légmentesen el nem zárja, úgy hogy a láb kipárolgását nem akadályozza.

St. Fernolendt, csász. és kir. udvari szállító **BÉCS.**
Mindenütt kapható. 6004

Panaszosan (Fiebite).

mf

Meg-til - tot - ták a szí - vem - nek, hogy té - ge - det sze - res - sen.

Hangjegy

szedést és nyomást bármely kivitelben elvállal a legolcsóbb árak mellett

az aradi „Paspöki nyomda”

Városi és megyei telefon 266 sz. Batthyányi-u. 2 sz.

Bächer Rudolf — Melichár Ferenc

bizományi gépraktára

Arad, József főherceg-ut 9.

Ajánlja a

„The Johnston Harvester Co.”

amerikai aratógépgyárnak a hazai viszonyokra kitűnően bevált készítményét, úgy mint:

**tű és takarmány kaszálógépeket, marokrakó és kéve-
kötő aratógépeket, szénaforgató
gépeket, gyűjtőgerelyeket,
stb. mérsékelt árban, kedvező fizetési fel-
tételek mellett.**

Prospektus ingyen és bérmentve.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Motorok

című könyv tárgyalja alkatrészeit, kezelését, üzemzavarok elhárítását stb. Füzve 3., kötve 4 korona. Megrendelhető Herczeg Lászlónál, Budapest, Aradi-utca 70., ajtó 7.

Tavaszi Blouse Album

igen változatos eredeti francia blouse mintákkal. Ára 1 kor. 50 fill. Aradon kizárólag Ingusz I. és Fia könyvkereskedésében kapható. 201

Okleveles zongora tanítónő

elvállal órákat házbán és házon kívül. Gártner Márkusné, Damjanics-utca 1. 1044

Egy teljesen jó karban levő

ház, melyben van négy szobás uri lakás, azonkívül négy kis lakás, évi jövedelme 1700 korona, elköltözés miatt jutányosan eladó a belbárosban, a Tökölly-tér közelében. Tudakozódni lehet Prolich István, Tökölly-tér sarkán levő fűszer üzletében. Ugyanott egy egész új szalon garnitúr eladó. 1223

Aradon,

a József főherceg-uton, a törvényszéki palotával szemben nagyobb telek eladó. Tudakozódni lehet Dr. Momák Döme ügyvéd irodájában. 1863

Egy nagyobb takaréktűzhely

eladó. Bővebbet az aradi ipartestület titkári hivatalában. 1412

Gépkezelőnek

a cséplési idényre ajánlkozik egy tapasztt önálló lakatosiparos, több évi gyakorlattal. Cím Mauró Antal lakatos, Csermón. 1899

Szőlőkaró eladó!

25—30 ezer drb 7 sukkos és 8—10 ezer drb. 5 sukkos tölgyfából készült jó erős szőlőkaró eladó Gálffy Gábornál, Guraszádon. 1875

Ügynök,

ki vasuti fuvarleveleket a helybeli gyárosok és kereskedőktől felülvizsgálás miatt hajlandó össze-szedni, jutalékra azonnal kerestetik. Ajánlatok Nagy Miksa vasuti fuvarlevél felülvizsgáló iroda. Mohács. 1379

Fábián-utca 9. szám alatt

2 egymásba nyíló csinosan buterizott szobából álló emeleti lakás, mely főképpen tisztai lakásnak alkalmas, május 1-től kiadó. Bővebbet ugyanott a háztalajdonosnál. 1844

Eladom

vagy bérbeadom 40 év óta fennálló fűszerüzletem, korlátlan italméréssel 400 □-ól kerttel, gyümölcsösökkel. Cím a kiadóhivatalban. 1415

Inas és szakácsnő

házaspár felvétetik Perényi-utca 1. szám alatt. 1411

Veszek könyvtárakat

és hangjegyeket. Minden újdonság raktáron. Antiquar könyvek. Könyvtárak berendezése. Nyomatványok elkészítése. Rongált dobozu levélpapírok kiárusítása. Égető apparátusok. Kölcsonkönyvtár. Kerpel Izsó könyv- és papirkereskedése, Aradon. 212

Jutányosan eladó

teljes felszereléssel és jó karban lévő 8 lóerejű Ruston gyártmányú eséplő garnitúra. Singer Israel Arad, Kossuth-utca 1. sz. Megtekinthető Singer-féle tornyai birtokon. 1482

Eladó

egy 4 lángu ebédlő gázluszter, egy nagy dugaszoló gép, egy csinos vaskályha, egy teljesen felszerelt méhes, méhecskéék nélkül és 2 drb. ászok boroshordó 50—70 hektoliteres, minden a legjobb karban. Cím a kiadóhivatalban. 1407

Fűszerüzlet berendezés

állványokkal, elköltözés miatt előnyös áron eladó. Bővebbet Deák Frrenc-utca 2. szám alatt az üzletben. 1434

Dohányos gazda

állást keres, kulcsári vagy gazdai állást is elfogad egy volt dohányos gazda. Cím a kiadóban. 1485

Szőlő!

A muszkai hegyen egy jó fekvésű 5 holdas termő szőlő szép nagy épülettel, uri lakással, teljesen berendezve eladó. Cím a kiadóhivatalban. 1408

Krausz Paulin könyvkereskedésében

magyar, francia és német divatlapok állandó nagy készlete. Üzleti- és imakönyvek. 100.000 kötetes kölcsönkönyvtár; modern antiquarium. 995

Kiadó egész emeletből álló

elegáns, kényelmes uri lakás fűrdőszobával, május elsőtől, Szent László-utca 5. — Ugyanott elegánsan butorizott kényelmes utcai szoba kiadó. 1413

Üzlethelyiség kiadó

május elsejére Csermón a fő, valamint a piac-téren, kényelmes lakás, magtár és kerttel. Bővebbet Holländer Sámuelnál, Csermón. 1438

Egy jó forgalmu szatócsüzet

korcsmával eladó, esetleg hasznosbérbe kiadó. Bővebbet Gáj, Csorda-utca 9—10. sz. 1418

Házmesteri állást

keres középkorú, gyermektelen házaspár. Bővebbet a kiadóhivatalban. 1420

Betegtoló kocsit,

jó karban levő eladó. Rákóczy-utca 5. 1421

Eladó

1/2, 1/4, Cassa, 1 új 75 frtos varrógép 30 forintért. Bildhauer, Orczy-utca. 1419

Eladó

egy teljesen jó karban levő még 3—4 évig adómentes ház. Bővebbet Uj-Mikalaka 860. szám, Engi Pál urnál. 1400

Egy jó forgalmu

szatócsüzet és vendéglő házzal együtt szabad kézből eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 1422

Hintó eladás!

Egy igen jó karban levő nagyon könnyű, használt fedeles hintó és különféle új kocsik igen jutányosan eladók, Erzsébet-körut, az Ipartestülettel szemben, Olasz Lajos kocsigyártó, Arad. 920

3 szoba butor

konyhaberendezéssel azonnal eladó. Ferray-utca 8 sz. I. em. ajtó 8.

Intelligens

ösv. urinónél jó házi koszt kapható. Bővebbet Tökölly-tér 4. sz. ajtó 8.

Üzlet:

Andrássy-tér 13. szám

Minorita-palota

Telefon 333. szám.

Mat kiállításán első díjjal kitüntetve.

Kohn József

ARAD.

Gyári-műhely:

Batthyány-utca 32. sz.

saját ház.

Telefon 321. szám.

Mat kiállításán első díjjal kitüntetve.

JÉGSZEKRÉNY-GYÁR.

Nagy raktár mindennemű jégszekrényekben, u. m. háztartási, vendéglősök, heutesek és mészárosok részére; legújabb és legjobb szerkezetűek, melyek kevés jégszükséglettel legjobban hűtenek; háztartási és konyha-berendezési cikkek. — Fürdőkádak, ülő fürdő és gyermekkádk, zuhanyok, úgy a közönséges háztartásban, valamint vízvezetékhez alkalmazhatók a legizléesebb és díszes kivitelben mindig készen raktáron kaphatók.

Arjegyzék kívánatra küldetik!

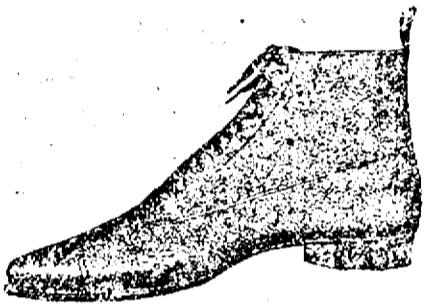
Arjegyzék kívánatra küldetik!

FISCHER

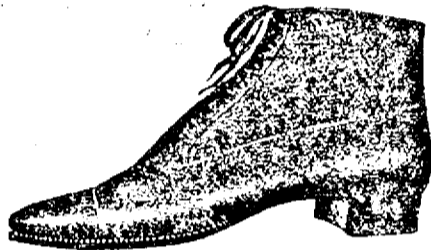
nagy áruháza

CIPŐK

Kizárólagosan elsőrendű helybeli kézimunka!

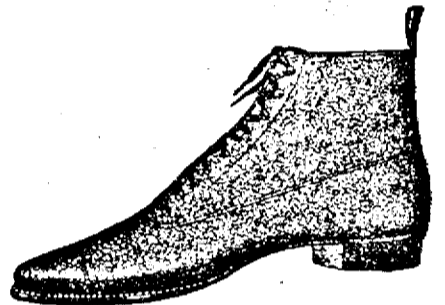
Elsőrendű kézimunka. Férfi strappa cipő boxbőrből. Ára forint 5.75.

Elsőrendű kézimunka. Uri cipő finom box bőrből, elegáns forma. Ára forint 7.50.

Elsőrendű kézimunka. Uri cipő a legfinomabb chewro bőrből, gyönyörű szabás. Ára forint 7.75.

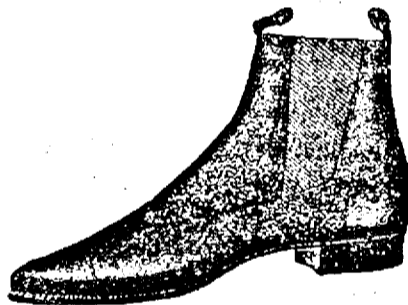
Elsőrendű kézimunka. Férfi cipő finom chewro bőrből. Ára forint 6.50.

Elsőrendű kézimunka. Férfi cuggos cipő, finom box bőrből, kényes lábknak. Ára forint 5.50.

Elsőrendű kézimunka. Uri cipő valódi amerikai formában, a legfinomabb box bőrből. Ára forint 7.30.

Elsőrendű kézimunka. Uri cuggos cipő a legfinomabb párisi chewro bőrből. Ára forint 6.75.

Elsőrendű kézimunka. Uri cipő valódi párisi chewro bőrből, amerikai szabás, fűzős vagy gombos. Frt 8.25.

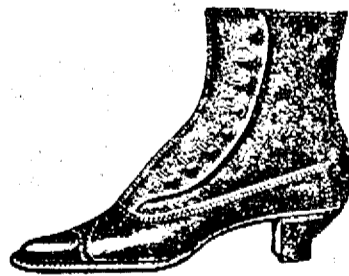
Elsőrendű kézimunka. Női fűzős cipő box bőrből, kitűnő minőségű. Ára forint 5.50.

Elsőrendű kézimunka. Női fűzős cipő, legfinomabb chewro bőrből, rendkívül elegáns. Ára forint 6.25.

Elsőrendű kézimunka. Női fűzős cipő barna chewro bőrből, elegáns forma. Ára forint 5.90.

Elsőrendű kézimunka. Női gombos cipő legfinomabb chewro bőrből, gyönyörű forma. Ára forint 6.50.

Elsőrendű kézimunka. Női cipő finom box bőrből, kitűnő minőségű. Ára forint 5.90.

Elsőrendű kézimunka. Gyermekcipő erős felső bőr és erős talp. Ára forint 2.50, 3.—.

Elsőrendű kézi munka. Női cipő kivágtott finom valódi chewro bőrből. Ára forint 4.75.

Elsőrendű kézimunka. Női chewro félcipő, elegáns szabás. Ára forint 4.90.

Elsőrendű kézimunka. Női félcipő, finom barna chewro bőrből. Ára forint 5.—.

Finom erős félcipő. Ára forint 3.25, 3.75.

1101